

REFORM SONRASI

SOSYAL GÜVENLİK

2010-2020

REFORM SONRASI
**SOSYAL
GÜVENLİK**

2010-2020

Editör

Sosyal Güvenlik Uzmanı
Sevil AYDIN

Görsel Tasarım Danışmanı
Ekrem PALA

Strateji Geliştirme Başkanlığı
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı

Tel: +90 (312) 207 80 00

Fax: +90 (312) 207 81 50

E-posta: abdid@sgk.gov.tr

Adres: Ziyabey Cad. No: 6 06520 Balgat/ANKARA

| sgksosyalmedya

| www.sgk.gov.tr

33.518

alışanımızla

84 milyon

vatandaşımızın hizmetindeyiz.

REFORM SONRASI
SOSYAL
GÜVENLİK

2010-2020

SUNUŞ

Son dönemde hayata geçirilen en önemli reformlardan biri olan Sosyal Güvenlik Reformu çerçevesinde kurulan Sosyal Güvenlik Kurumu; vatandaş odaklı hizmet anlayışı doğrultusunda değişen ihtiyaçlara uyum sağlayan, güçlü kurumsal kapasitesi ile yüksek standartlarda hizmet sunmayı ilke edinen ve aynı zamanda hızlı, adil, kolay erişilebilir, etkin bir sosyal güvenlik sisteminin kurulması ile birlikte tüm vatandaşlarımıza hizmet eden güzide kurumlarımızın başında gelmektedir.

Reform sonrası dönemde gerçekleştirilen çalışmalarla sigortalılarımız, işverenlerimiz, emeklilerimiz ve hak sahipleri için toplumsal risklere karşı güvence olmaya devam ederken çağdaş standartlarda bir sosyal güvenlik sistemi için çalışmalarımızı da sürdürmekteyiz. Son 10 yıl içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumu, kurumsal kapasitesini arttırmak, emekli ve çalışanlarımıza daha hızlı ve kolay ulaşılabilir hizmet sunmak, kayıtlı istihdamı teşvik etmek gibi alanlarda önemli başarılar imza atmıştır. Özellikle sağlık alanında yapılan devrim niteliğindeki dönüşüm sayesinde her vatandaşımızın eşit ve kaliteli sağlık hizmeti almasına imkân sağlanmış, genel sağlık sigortası bu yapısı ile tüm dünyaya örnek teşkil etmiştir.

Bahsi geçen tüm bu çalışmalar kapsamında, yaklaşık 34 bin personeliyle 84 milyon vatandaşımıza en etkin şekilde hizmet vermek amacıyla hareket eden Sosyal Güvenlik Kurumu'nun reform sonrası dönemde gerçekleştirdiği faaliyetlerin tanıtılmasına yönelik bu bilgilendirici çalışmaya katkıda bulunan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, başarılarının devamını dilerim.

Prof. Dr. Vedat BİLGİN
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

REFORM SONRASI
SOSYAL
GÜVENLİK

2010-2020

SUNUŞ

Sosyal güvenlik; insanların gelirlerine bakılmaksızın, toplum huzurunu ve refahını bozan sosyal tehlikelerin verdiği zararlardan “insan hakkı” ve esas itibarıyla da “devlet görevi” olarak, primli ya da primsiz sistemlerin kullanılması suretiyle insan hayatının bugün ve gelecekteki risklere karşı korunması ve güvence altına alınmasıdır.

Dünya sosyal güvenlik tarihinin en önemli ve büyük reformlarından biri olan “Sosyal Güvenlik Reformu” ile sigortalıların çalıştıkları statüler itibarıyla ayrı emeklilik ve sağlık sistemlerine tabi olduğu, bazı kesimlerin sağlık sigortası kapsamında yer almadığı bir sosyal güvenlik sisteminden, tek çatı altında birleşen bir yapı ile ülkemizde yaşayan tüm insanların genel sağlık sigortası kapsamına alındığı, 81 Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü ve 558 Sosyal Güvenlik Merkezi ile illerde hatta en uzak ilçelerde dahi yerinde hizmet verilen, uluslar arası düzeyde örnek bir veri merkezine sahip, 156 e-Devlet uygulaması kullanılarak emeklilik talebinden prim yatırmaya birçok hizmete anında ve kolaylıkla ulaşılabildiği bir yapıya dönüşüm sağlanmıştır.

Bu kitapla, reform sonrası dönemde Sosyal Güvenlik Kurumu olarak sosyal sigortacılık ve sağlık sigortacılığı alanında kat ettiğimiz yolu paylaşmanın gururunu taşıyoruz. Sürekli artan Kurumsal kapasitemiz ile tüm vatandaşlarımıza daha etkin ve süratli hizmet vermek için gelişmeye ve yenilenmeye devam etmekteyiz. Reform sonrası hayata geçirilen tüm faaliyetlerin ve projelerin gerçekleştirilmesinde özveriyle çalışan, çok daha büyük reformları başaracak güç ve inanca sahip olan tüm çalışma arkadaşlarıma bu vesileyle bir kez daha teşekkür ediyorum.

Kurumumuz Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanan ve kapsamlı bir çalışmanın ürünü olan “Reform Sonrası Sosyal Güvenlik (2010-2020)” kitabının tüm vatandaşlarımıza, araştırmacılara ve okuyuculara faydalı olmasını dilerim.

Cevdet CEYLAN
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan V.

REFORM SONRASI
SOSYAL
GÜVENLİK

2010-2020

SUNUŞ

Sosyal güvenlik sistemleri insanların hayatları boyunca karşılaşacağı hastalık, yaşlılık, ölüm gibi tüm risklere karşı kendilerine ve bakmakla yükümlü oldukları kişilere güvence sağlamak için kurulmaktadır. Sosyal devlet anlayışının ayrılmaz bir parçası olan sosyal güvenlik sistemi, toplumların en önemli yapı taşlarından biri olmayı sürdürecektir.

2006 yılında kanunlaşan ve 2008 yılında yürürlüğe giren sosyal güvenlik reformu ile Ülkemizin sosyal güvenlik sistemi baştan inşa edilmiş, farklı sigorta statüleri, prim ödeme sistemleri, kurumlar ve kanunlar tek bir kurum ve tek bir kanun altında birleştirilmiştir. Finansal açıdan güçlü ve istikrarlı bir yapının oluşturulması ve vatandaş odaklı hizmet anlayışı içinde faaliyetine devam etmesi için kurulan Sosyal Güvenlik Kurumu, aldığı büyük sorumluluğun bilincinde güçlü bir Türkiye için çalışmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak tüm birimlerimiz ile reform sonrası dönemde, hem vatandaşlarımıza sunulan hizmetlerin etkinliğinin artırılması hem de Kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik birçok önemli faaliyete imza attık. Bu kitap ile reform sonrası dönemde Kurumumuz tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin ve projelerin özetlenmesini, karşılaştırılmalı istatistiki bilgiler ile dünden bugüne Kurumumuzun kat ettiği yolun vatandaşlarımızın bilgisine sunulmasını amaçlamaktayız. Sigortacılık alanındaki faaliyetlerimizle hızlı, adil ve kolay erişilebilir bir yapı kurmak adına attığımız adımlar ve sağlık sigortacılığı alanında hayata geçirdiğimiz büyük dönüşümün yanı sıra, kurumsal kapasitemizi arttırmak, kayıt dışı istihdamı azaltmak, genç ve kadın istihdamını desteklemek adına gerçekleştirdiğimiz faaliyetleri tek bir kaynak altında birleştirerek kamuoyuna sunmaktayız.

Kurumumuzun reform sonrası dönemine ışık tutan bu çalışmayı gerçekleştiren Strateji Geliştirme Başkanlığımız çalışanları başta olmak üzere, katkı sunan tüm mesai arkadaşlarıma içtenlikle teşekkür eder, bu eserin tüm okuyuculara faydalı olmasını temenni ederim.

Dr. Muhiddin ŞAHİN
Strateji Geliştirme Başkanı

BÖLÜM 1

Sosyal Güvenlik Kapsamı ve Sigortacılık Alanındaki Faaliyetlerimiz

1

BÖLÜM 2

İşverenlere ve Esnafa Yönelik Faaliyetlerimiz

13

BÖLÜM 3

Emeklilere Yönelik Faaliyetlerimiz

25

BÖLÜM 4

Sağlığa Erişim Alanındaki Faaliyetlerimiz

41

BÖLÜM 5

Kayıt Dışı İstihdamı Azaltmaya Yönelik Faaliyetlerimiz

63

BÖLÜM 6

Hizmete Erişimde Sağlanan Kolaylıklar

77

BÖLÜM 7

Gençlere ve Kadınlara Yönelik Faaliyetlerimiz

87

BÖLÜM 8

Kurumsal Kapasitenin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler

95

Daha Fazla İstatistik

105

- AB:** Avrupa Birliği
- ADNKS:** Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
- AGÖK:** Alternatif Geri Ödeme Komisyonu
- AİK:** Akılcı İlaç Kullanımı
- APHB:** Aylık Prim ve Hizmet Belgesi
- ATS:** Arşiv Tarama Sistemi
- Bağ-Kur:** Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
- BKDS:** Biyometrik Kimlik Doğrulama Sistemi
- CİMER:** Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
- ÇSGB:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- DYS:** Doküman Yönetim Sistemi
- EBYS:** Elektronik Belge Yönetim Sistemi
- FTR:** Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
- GSS:** Genel Sağlık Sigortası
- HİS:** Hastane İzleme Değerlendirme Sistemi
- HİTAP:** Hizmet Takip Programı
- HUYAP:** Hukuk Uygulamaları Yazılım Projesi
- ILO:** Uluslararası Çalışma Örgütü
- IPA:** Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
- İŞKUR:** Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
- KHK:** Kanun Hükmünde Kararname
- KİDEP:** Kayıtlı İstihdamın Desteklenmesi Projesi
- KİGEP:** Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı
- KİTUP 1:** Kayıtlı İstihdamın Yenilikçi Yollarla Teşviki Operasyonu
- KİTUP 2:** Etkin Rehberlik ve Denetim Yoluyla Kayıtlı İstihdamın Teşviki Projesi
- KPS:** Kimlik Paylaşım Sistemi

KUSAS: Kurum Sigortalıları Sağlık Sistemi
KVES: Kişisel Verilere Erişimin Sınırlandırılması Uygulaması
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MEYES: Merkezi Yetki ve Kimlik Doğrulama Sistemi
NVİ: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
PPRI: İlaç Fiyatlandırma ve Geri Ödeme Bilgi Ağı
SGİM: Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu
SGM: Sosyal Güvenlik Merkezi
SHS: Sağlık Hizmeti Sunucusu
SMA: Spinal Musküler Atrofi
SSK: Sosyal Sigortalar Kurumu
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
SUT: Sağlık Uygulama Tebliği
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TYS: Teftiş Yönetim Sistemi
UKS: Ulusal Kayıt Sistemi
UYAP: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
YBBS: Yurtdışı Borçlanma Belgesi Sistemi
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YUPASS: Yurtdışı Provizyon, Aktivasyon ve Sağlık Sistemi

TABLULAR

Tablo 1: Aktif/Pasif Sigortalı Sayıları, Sosyal Güvenlik Kapsamı ve Kapsamın Türkiye Nüfusuna Oranı.....	11
Tablo 2: Sosyal güvenlik kapsamındaki işyeri sayıları (4/1-(a)).....	23
Tablo 3: Ortalama Aylık Bağlama Süreleri (2020 Yılı).....	35
Tablo 4: 4/1-(a), 4/1-(b), 4/1-(c) Kapsamında Aylık/Gelir Bağlanan Kişi Sayısı (2020 Yılı).....	36
Tablo 5: Aylık Ödemesi Yapılan Kişi Sayısı ve Ödeme Miktarları (2020 Yılı).....	36
Tablo 6: 3201 Sayılı Kanun'a Göre Borçlanma Yapan Kişi Sayıları.....	37
Tablo 7: 2010 – 2020 Yılları Arasında 4/1-(a) Kapsamında Aylık veya Gelir Alan Pasif Sigortalı Sayıları	37
Tablo 8: 2010 – 2020 Yılları Arasında 4/1-(b) Kapsamında Aylık veya Gelir Alan Pasif Sigortalı Sayıları	38
Tablo 9: 2010 – 2020 Yılları Arasında 4/1-(c) Kapsamında Aylık Alan Pasif Sigortalı Sayıları	38
Tablo 10: Sağlık Hizmet Sunucularına Yapılan Başvuru Sayıları (Bin Adet).....	60
Tablo 11: Sağlık Hizmet Sunucusu Türüne Göre Müracaat Başına Ortalama Maliyet (TL).....	60
Tablo 12: Sağlık Harcama Kalemleri	61
Tablo 13: Yurt Dışı Tetkik ve Tedavi Hizmetleri	61
Tablo 14: Yıllar İtibarıyla Kayıt Dışı İstihdam Oranları	73
Tablo 15: Sosyal Sigorta Denetimleri.....	74
Tablo 16: Sağlık Hizmeti Sunucusu (SHS) Denetimleri	74
Tablo 17: Kurum İçi Denetimler	74
Tablo 18: Bilgi Edinme ve CİMER Sayısal Verileri.....	84
Tablo 19: Sosyal Güvenlik Merkezi Sayıları	85
Tablo 20: EBYS İSTATİSTİKLERİ (31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla)	104
Tablo 21: HUYAP İSTATİSTİKLERİ (31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla).....	104
Tablo 22: Sosyal Güvenlik Kapsamının İllere Göre Dağılımı ve İşyeri Sayıları (2020/Aralık).....	106
Tablo 23: Pandemi sebebiyle 2020 yılı 6 ay ertelenen 4/1-(b) sigortalılarına ait prim tutarları	108
Tablo 24: Evlenme Yardımı Yapılan Kişi Sayısı ve Ödeme Miktarı (2020 Yılı)	108
Tablo 25: Cenaze Ödeneği/Ölüm Yardımı Alan Kişi Sayısı ve Ödeme Miktarı (2020 Yılı)	108
Tablo 26: Yurtdışı Aylık Alan Kişi Sayıları (2020 Yılı).....	108
Tablo 27: Kümülatif Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Çalışma Sonuçları (2008 EKİM- 2020 ARALIK)	109
Tablo 28: 2020 Yılı İçerisinde e-Devlet'te Yer Alan Uygulamaların Dağılımı.....	109

BÖLÜM

1

REFORM
SONRASI

Sosyal Güvenlik Kapsamı
ve Sigortacılık Alanındaki
Faaliyetlerimiz

HEDEFLERİMİZ

- Sosyal güvenlik sistemini, nüfusun tamamını kapsayan, adil, kaliteli ve mali açıdan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak
- Sosyal sigorta prim tabanını genişletmek, sisteme girişi kolaylaştırmak ve denetimler yoluyla sistemi etkinleştirmek
- Prim tahsilatlarını artırmak
- Çiftçiler ve mevsimlik çalışan tarım işçileri gibi yılın belirli aylarında gelir elde edenlere yönelik özel prim ödeme dönemleri belirlemek

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak reform sonrasında sigortacılık alanında birçok önemli çalışma ve projeye imza attık. Reform sonrası dönemde sosyal güvenlik kapsamımız genişletildi ve nüfusun tamamına yakını sosyal güvenceye kavuştu.

Kavramlar

■ Kurum:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını (SGK) ifade eder.

■ Sigortalı:

Bir işverenin emrinde hizmet akdiyle çalışanlar, kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanlar, kamu idarelerinde kamu görevlisi olarak çalışanlar, tarımda kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanlar, tarımda hizmet akdiyle süresiz çalışanlar ve isteğe bağlı sigorta primi ödeyenler sigortalı olarak tanımlanmaktadır.

■ Aktif Sigortalı:

Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişidir.

■ Pasif Sigortalı:

Kurum kayıtlarına göre Kurumdan aylık ve/veya gelir alan kişilerdir.

■ 4/1-(a) Sigortalısı:

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yer alan sigortalıları ifade eder. Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan sigortalılardır. Genel olarak 2008 Ekim ayı öncesinde 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olan sigortalılar bu kapsamdadır.

■ 4/1-(b) Sigortalısı:

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yer alan sigortalıları ifade eder. Genel olarak kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 2008 Ekim ayı öncesinde Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu (Bağ-Kur) kapsamında olan sigortalılardır.

■ 4/1-(c) Sigortalısı:

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yer alan sigortalıları ifade eder. Kamu kurum ve kuruluşlarında kamu görevlisi olarak çalışan sigortalılardır. Genel olarak 2008 Ekim ayı öncesinde 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olan sigortalılar bu kapsamdadır.

■ Aktif-Pasif Oranı:

Bir emekliyi kaç çalışanın finanse ettiğini ortaya koyan, aktif şekilde çalışan sigortalıların aylık alanlara oranıdır.

■ Bakmakla Yükümlü Olunan Kişiler:

Genel sağlık sigortalısının, sigortalı sayılmayan veya isteğe bağlı sigortalı olmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan; eşi, 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış çocukları, yaşına bakılmaksızın malul olduğu tespit edilen çocukları, geçiminin genel sağlık sigortalısı tarafından sağlandığı Kurumca belirlenen kriterlere göre tespit edilen ana ve babasını ifade etmektedir.

■ Hak Sahibi:

Sigortalının veya sürekli iş göremezlik geliri ile malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı almakta olanların ölümü halinde, gelir veya aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazanan eş, çocuk, ana ve babadır.

■ İsteğe Bağlı Sigortalılık:

İsteğe bağlı sigorta; kişilerin isteğe bağlı olarak prim ödemek suretiyle uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tâbi olmalarını sağlayan sigortadır. Zorunlu sigortalı olmak için aranan şartları taşımayan veya bu şartları sonradan yitirdiği için zorunlu sigortalılık kapsamına giremeyen; ay içerisinde 30 günden az çalışan veya tam gün çalışmayan ya da daha önce sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışması olmayan kişilerin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri ile genel sağlık sigortası primlerini kendileri ödemek suretiyle emeklilik için öngörülen prim ödeme gün sayılarını tamamlamalarına imkân veren sigortalılık türüdür.

■ Genel Sağlık Sigortası (GSS):

Kişilerin öncelikle sağlıklarının korunmasını, sağlık riskleri ile karşılaşmaları halinde ise oluşan harcamaların finansmanını sağlayan sigortayı ifade etmektedir.

■ Kısa Vadeli Sigorta Kolları:

İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortası kollarıdır.

■ Uzun Vadeli Sigorta Kolları:

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kollarıdır.

Faaliyetler

■ Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı % 2 olarak sabitlendi.

- Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı % 2 olarak sabitlendi ve bu şekilde işyeri tehlike sınıfı ve derecesinin belirlenmesi konusundaki birçok bürokratik işlem ve yaşanan ihtilaflar son buldu.

■ Muhtarların primleri Hazine tarafından karşılanmaya başlandı.

- 01 Mayıs 2017 tarihinden itibaren, muhtarlarımızın sigorta primleri devlet tarafından ödenmeye başlandı.

■ Prime esas aylık kazanç üst sınırı asgari ücretin 7,5 katına çıkartıldı.

- Sigortalılar adına bildirilebilecek brüt asgari ücretin 6,5 katı olan prime esas günlük kazanç üst sınırı 01 Ocak 2017 tarihinden itibaren **7,5 kata** çıkartılarak, üst sınırdan ödeyen sigortalılara daha fazla aylık bağlanabilmesine imkân sağlandı.
- Sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinin prime esas kazanç üst sınırı asgari ücretin 3 katı olarak değiştirildi.

■ Sanatçı, ticari taksi ve dolmuş şoförleri kapsama alındı.

- Sanatçılar ile ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı şoförlerinin çalışma gün sayısı 10 günden az olanların sosyal güvenlik kapsamına girmeleri sağlandı.

■ 2020 yılında sigortalıların 22.072 TL'ye kadar olan kazançları prim hesabına dahil edilmektedir. Sigortalıların kazancından daha fazla prim tahsil edilmesi ile daha yüksek oranlarda emekli aylığı almalarına imkân sağlanmıştır.

■ **15 Temmuz Şehit ve Gazilerinin sigorta ve genel sağlık sigortası prim borçları silindi.**

■ **Ev hizmetlerinde çalışanlara yönelik birçok düzenleme hayata geçirildi.**

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 9 uncu maddesi ile ev hizmetlerinde ay içinde 10 günden az veya 10 gün ve daha fazla sigortalı çalıştıran gerçek kişiler hakkında kolay işverenlik uygulaması hayata geçirilmiştir.
- Yapılan düzenleme ile ev hizmetlerinde ayda 10 günden fazla sigortalı çalıştıran işverenler için işyeri tescil, işe giriş ve işten ayrılış bildirgesi kaldırılmış olup tek bir belge ile söz konusu işverenlerinin sigortasının tescilini yapabilmeleri sağlanmış ve bürokratik işlemler ile kırtasiyecilik azaltılmıştır.
- Yine yapılan düzenlemeyle ev hizmetlerinde 10 günden az çalıştırılanlar primleri ev sahiplerince ödemek üzere iş kazası ve meslek hastalığı sigortası kapsamına alınmış, istemeleri halinde kendi adlarına malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi ödeyebilme imkânı bu sigortalılara tanınmıştır. Ayrıca ev hizmetlerinde 10 günden az çalıştırılanların ödemelerinin işverenlerince mobil uygulamalardan yapılabilmesi sağlanmıştır.
- Ev hizmetlerinde sigortalı çalıştıran işverenler için uygulanan Kolay İşverenlik Uygulaması, konut kapıcılığı işyerlerini de içine alacak şekilde genişletilmiştir.

■ **Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde eğitim gören polis adaylarının öğrenim süreleri sigortalılık kapsamına alındı.**

- Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde eğitim gören polis adaylarının bu okulları başarı ile tamamlayarak polis olarak atanmaları halinde öğrenim süreleri sigortalılık kapsamına alındı.

■ **1402 sayılı Sıkıyönetim Kanuna göre gözaltı ve tutuklukta geçen süreler sigortalılık süresi kapsamına alındı.**

- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca kurulan sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanına giren suçlar nedeniyle yakalanan veya tutuklananlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) yönetime el koyduğu 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilenlerin, herhangi bir nedenle hizmet sayılmayan gözaltında veya tutuklulukta geçen sürelerinin hizmet sürelerine eklenmesi imkânı sağlanmıştır.

■ **1416 sayılı Kanuna göre yurt dışına gönderilen öğrencilerin öğrenim sürelerinin borçlandırılarak sigortalılık sürelerine eklenmesine imkân sağlandı.**

- 1416 sayılı Ecnabi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna göre yurt dışına gönderilen ve öğrenimini başarıyla tamamlayarak yurda dönenlerden yükümlü bulunduğu mecburi hizmet süresini tamamlamış olanların, yurt dışında resmî öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin 18 yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmının borçlandırılması imkânı sağlandı.

■ Personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona erenlerden disiplin cezaları affedilenlerin bu süreleri sigortalılık kapsamına alındı.

- 28 Şubat 1997 ile 14 Şubat 2005 tarihleri arasında tabi oldukları personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona eren ve haklarında verilmiş disiplin cezası 4455 veya 5525 sayılı Kanunlara uyarınca affedilmiş olanların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış sürelerine ait emeklilik keseneği ve kurum karşılıkları göreve son verme işlemini yapan kurum ya da halen görev yaptıkları kurumlarca ödenmesi şartıyla hizmet olarak alınması imkânı sağlandı.

■ Uyumlu prim borçluları düzenlemesi hayata geçirildi.

- En az üç yıl süreyle prim yükümlüsü olup son üç yıl içerisinde verilmesi gereken bildireleri süresinde vermiş ancak başvuru tarihi itibarıyla vadesi bir yılı geçmemiş borcunu ödeyememiş olanlara, çok zor durum halini belgelemeleri şartıyla borçlarını, yürürlükteki tecil faiz oranından daha düşük oranlarda ve 60 aya kadar taksitle ödeyebilme imkânı sağlandı.

■ Online işlemlerdeki artışla bürokrasi azaldı.

- Köy ve mahalle muhtarlarının sosyal güvenliğe ilişkin tüm bildirimleri elektronik ortama taşınarak muhtar sigortalıların tescilleri SGK'ya online olarak yapılmaya başlandı.
- Milli Savunma Bakanlığı ile SGK arasında hayata geçirilen protokol ile askerlik görevini yapan sigortalıların askerlik sürelerini herhangi bir yazışma yapılmaksızın elektronik ortamda görüntülenmesi imkânı getirildi.
- Başkasının bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan 4/1-(a), 4/1-(b), kapsamındaki kadın sigortalıların 1 Ekim 2008 tarihinden sonraki prim ödeme gün sayılarına ilave edilen ¼ oranındaki sürelerin SGK Tescil ve Hizmet Dökümü uygulamasında görüntülenmesi sağlandı.
- Öğrencilerden bilgi ve belge talep etmeden öğrenim durumlarını Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) kayıtlarından tespit ederek aylık ve diğer haklarının kesintiye uğramaması sağlandı.
- Sosyal güvenlik prim borçlarına yönelik tahsilat sistemi kapsamı genişletilerek bankalara verilecek otomatik ödeme talimatı ile 5510 sayılı Kanun kapsamına giren tüm sigortalılarca ödenebilmesi sağlandı.
- Hizmet Takip Programı (HİTAP) ve 4/1-(c) Tescil programları birleştirilerek hem Tescil ekranına hem de HİTAP'a giriş yapma zorunluluğu olan kurumların tek ekrandan iki programa da giriş yapmalarına olanak sağlanarak bürokratik işlemlerin sayısı azaltıldı.
- 2004 Nisan sonrası Kurumumuza verilen Aylık Prim Hizmet Belgesinde (APHB) yer alan 14 milyon kişiye ait yaklaşık 50 milyon hatalı kayıt, Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) ile eşleştirilerek ad, soyad bilgileri toplu olarak güncellendi.
- Güvence sisteminde tescil ve ihya tebligatlarının otomatik Doküman Yönetim Sistemi (DYS) sistemine gönderilmesi sağlanmıştır. Bu düzenlemeler ile personel üzerindeki iş yükü azaltılarak ünitelerde iş ve zaman kaybının önüne geçildi.
- 4/1-(c) dosyalarının elektronik ortama aktarılması için 05 Ağustos 2020 tarihi itibarıyla ATS (Arşiv Tarama Sistemi) kullanılmaya başlandı.

- Borçlanma 4/1-(c) Programına borçlanma tahsilatı işlenmemiş olan 226.590 bin sigortalıya borçlanma tahsilatlarının işlenmesi ile ilgili e-Devlet aracılığı ile mesaj gönderilmiş ve 4/1-(c) Borçlanma Tahsilat İşlenmesi alanı açılarak, işlenmeyen borçlanma tahsilat tutarlarının görev yaptıkları kurumlarca işlenmesi sağlandı.
- Aktif 4/1-(c) sigortalıların borçlanma talep ve belgelerinin HİTAP üzerinden gönderilmesi ve bu müracaatların yine HİTAP üzerinden tahakkuk ettirilerek kurumlara intikali sağlandı.
- Aktif 4/1-(c) sigortalıların emeklilik belgelerinin HİTAP üzerinden gönderilmesi sağlandı.
- Yedek subaylık yapmış olmaları nedeniyle 4/1-(c) tescil ve hizmetleri olması gereken ama sisteme işlenmemiş kayıtlar, Milli Savunma Bakanlığından alınan veriler üzerinden herhangi bir talep aranmadan re'sen eksik tescil ve hizmet kayıtları düzeltilerek sisteme işlendi.
- Dış temsilciliklerimizce düzenlenen ikamet ve/veya hizmet belgelerinin Yurtdışı Borçlanma Belgesi Sistemi (YBBS) üzerinden alınmaya başlamasıyla bağlantılı olarak, YBBS'de borçlanmaya esas belgesi kayıtlı olan vatandaşlarımızın 25 Ocak 2020 tarihinden sonra e-Devlet üzerinden başvuru yapmalarına imkân sağlanarak, yurtdışı borçlanma başvuru işlemleri kolaylaştırıldı.
- 4/1-(c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların emeklilik işlemlerinin, ayrıca kağıt ortamında belge gönderilmeksizin, HİTAP üzerinden gönderilecek elektronik imza ile onaylı emeklilik belgeleri esas alınarak yürütülmesi işlemlerine 15 Eylül 2017 tarihinden itibaren başlanmıştır.
- Kurumumuzca emeklilik işlemleri sonuçlandırılan 4/1-(c) sigortalılarının, özlük dosyalarına işlenmesi amacıyla düzenlenen ve daha önce posta yolu ile gönderilmekte olan emeklilik işlem sonuçlarına ilişkin kurum mektupları da 02 Ocak 2020 tarihinden itibaren HİTAP üzerinden elektronik olarak ilgili kurumlara gönderilmeye başlanmıştır.

■ Genel Sağlık Sigortası kapsamında sigortalılar lehine birçok düzenleme yapıldı.

- GSS kapsamında yer almayan er, erbaş, askeri okul öğrencileri ile misafir askeri personeli genel sağlık sigortası kapsamına alındı.
- 2016 Haziran ayı öncesine ait genel sağlık sigortası prim borçlarının, her türlü gecikme cezası ve gecikme faizinden vazgeçilerek taksitlendirilmesi sağlandı.
- GSS borçlularına anapara borçlarını peşin veya 12 taksitte güncelleme ve vade farkı uygulamaksızın ödeyebilme imkanı getirildi.
- 60 günden fazla prim borcu olan 4/1-(b) sigortalılarının eş ve 18 yaş üstü çocuklarına gelir testi yaptırarak genel sağlık sigortalısı olabilme imkânı getirildi.
- Genel sağlık sigortası tescil bilgilerinin kişilere SMS yoluyla bildirilmesi sağlandı.
- Bakmakla yükümlü olunan kişilerin part-time çalışmalarında eksik günlerine ait GSS primi ödeme zorunluluğunu kaldırdı.
- Ülkemizde öğrenim gören tüm yabancı uyruklu öğrencilere istekleri halinde genel sağlık sigortalısı olabilme imkânı getirildi.
- Nakdi ücret desteğinden faydalanan kişilerden genel sağlık sigortalısı sayılmayan, bakmakla yükümlü olunan kişi statüsünde olmayan ve sağlık hizmetlerinden yararlanamayanlar genel sağlık sigortası kapsamına alındı.

■ Fiili Hizmet Süresi Zammı kapsamı genişletildi.

- Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olanlara, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlara fiili hizmet süresi zammı hakkı verildi.
- Yasama organı üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar fiili hizmet süresi zammı kapsamına dahil edildi.
- Madencilerin yeraltında çalışmadıkları izin, tatil, kurs ve işe hazırlık süreleri yeraltında çalışılmış gibi fiili hizmet süresi kapsamına dahil edildi.
- Ceza İnfaz Kurumları çalışanları ile sağlık çalışanlarına fiili hizmet süresi zammından faydalanma hakkı verildi.

■ Sigortalılık statüsüne ilişkin düzenlemelerle önemli avantajlar getirildi.

- Terörle mücadelede çok önemli görevler üstlenen güvenlik korucularının 4/1-(a) kapsamında sigortalı olmalarına ve primlerinin devlet tarafından ödenmesine yönelik düzenleme hayata geçirildi.
- Evlerinde çalışıp gelir getirici faaliyet yapmayan kadınlar için isteğe bağlı sigortalı olma imkânı getirildi.
- Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programından yararlananların 4/1-(a) kapsamında sigortalı sayılmaları sağlandı.
- Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitime tabi tutulan adayların 4/1-(c) kapsamında sigortalı olması sağlandı.

■ Mahkeme kararı bulunan ancak işverene ödeyemeyen primlerin sigortalılarca ödenebilmesi sağlandı.

- Çalışmaları işveren tarafından bildirilmeyen veya eksik bildirilen sigortalıların işverenleri aleyhine açtıkları hizmet tespit davasına ilişkin mahkeme kararları üzerine çıkan primlerin işverene ödetilme imkânının ortadan kalkmış olması halinde, bu hizmet sürelerine ilişkin primlerin ödenmesinden sigortalının sorumlu tutulmasını ve dolayısıyla Kurumca yaşlılık aylığı bağlanmaması sonucunu doğuran uygulama yürürlükten kaldırıldı.

Projeler

■ Muhtar Sigortalıların On-line Tescil Projesi

- İl veya ilçe mülki amirliklerince Kurum kayıtlarına elektronik ortamda aktarılan muhtarların T.C. Kimlik Numarası ile 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) aktif ve pasif kayıtların sorgulanması ve sorgulama sonucunda sigortalılık işlemlerinin on-line yapılması sağlandı.

İstatistikler

Sosyal Güvenlik Kurumu Türkiye'nin en yüksek bütçeli kurumlarından biri olup, genel sağlık sigortası uygulaması ile beraber nüfusun tamamına yakınına hizmet vermektedir.

2010 yılında **61.526.547** olan Sosyal Güvenlik Kapsamı 2020 yılında **72.164.908** kişiye yükselmiştir.

- 2010 yılında 10.575.935 olan 4/1-(a) sigortalı sayısı 2020 yılında 17.358.140 kişi; 2010 yılında 3.337.858 olan 4/1-(b) sigortalı sayısı 2020 yılında 2.845.310 kişi; 2010 yılında 2.282.511 olan 4/1-(c) sigortalı sayısı 2020 yılında 3.141.097 kişi olmuştur.
- 2010 yılında 16.196.304 olan aktif sigortalı sayısı 2020 yılsonu itibarıyla 23.344.547 kişiye yükselmiştir. 10 yıllık süreçte aktif sigortalı sayısındaki artış yaklaşık % 44' tür.
- 2010 yılında % 83 olan sigortalı sayısının nüfusa oranı, 2020 yılsonu itibarıyla % 86 olmuştur.
- 2010 yılında genel sağlık sigortası kapsamında tescil edilenlerin sayısı 9.395.185 kişi iken, 2020 yılsonu itibarıyla 9.767.789 kişiye yükselmiştir.
- 2010 yılında 1,84 olan aktif-pasif oranı 2020 yılında 1,87 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1

	2010				2020			
	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	TOPLAM	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	TOPLAM
AKTİF SİGORTALILAR	10.575.935	3.337.858	2.282.511	16.196.304	17.358.140	2.845.310	3.141.097	23.344.547
Zorunlu	10.000.099	2.963.323	2.282.511	15.245.933	15.203.423	2.720.780	3.140.410	21.064.613
Çıracak	349.581			349.581	346.624			346.624
Topluluk	25.778			25.778	16.219			16.219
Tarımda Hizmet Akdiyle Çalışanlar (4/1-a 2925)	152.802			152.802	31.250			31.250
Isteğe Bağlı		374.535		374.535		124.530		124.530
Diğer Sigortalılar (*)	16.964			16.964	319.862		687	320.549
Stajyer ve Kursiyerler (**)	30.711			30.711	1.440.762			1.440.762
Muhtar		14.348		14.348		27.063		27.063
PASİF (Aylık Alanlar) SİGORTALILAR								
-Dosya	5.135.697	2.002.277	1.682.720	8.820.694	7.829.997	2.507.142	2.153.575	12.490.714
-Kişi	5.535.411	2.160.563	1.822.730	9.518.704	8.265.828	2.670.280	2.328.112	13.264.220
Yaşlılık	3.850.199	1.383.633	1.239.660	6.473.492	5.923.661	1.649.416	1.560.807	9.133.884
Malullük	66.902	16.741	23.703	107.346	76.131	21.843	26.628	124.602
Vazife Malulü			6.608	6.608			14.381	14.381
Ölen Sigortalı (Dosya)	1.112.739	601.885	412.749	2.127.373	1.686.067	835.081	551.759	3.072.907
Ölen Sigortalıların Hak Sahipleri	1.483.417	760.130	552.759	2.796.306	2.089.682	997.443	726.296	3.813.421
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	58.496	3		58.499	80.563	328		80.891
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri (Dosya)	47.361	15		47.376	63.575	474		64.049
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri Alanlar	76.397	56		76.453	95.791	1.250		97.041
BAĞIMLILAR	20.704.448	9.679.426	5.086.562	35.470.436	18.952.335	9.656.246	6.947.560	35.556.141
Aktif / Pasif Oranı	2,06	1,67	1,36	1,84	2,22	1,13	1,46	1,87
Sosyal Sigorta Kapsamı***	36.815.794	15.177.847	9.191.803	61.526.547	44.576.303	15.171.836	12.416.769	72.164.908
Türkiye Nüfusu (TÜİK ADNKS)	73.722.988				83.614.362			
Sosyal Sigorta Kapsamının Türkiye Nüfusuna (TÜİK ADNKS) Oranı (%)	83				86			

Aktif/Pasif Sigortalı Sayıları, Sosyal Güvenlik Kapsamı ve Kapsamın Türkiye Nüfusuna Oranı

* 5510 sayılı Kanun'a göre Ek-5, Ek-6, Ek-9 10 günden az çalışan sigortalılar ceza ve tutukvevleri bünyesinde çalıştırılan tutuklu ve hükümlüler, kamu idarelerinde iş akdi askıda olanlar yer almaktadır.

** 9/12/2016 tarihinden itibaren 6764 sayılı Kanun'la yapılan düzenleme ile mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler iş kazası ve meslek hastalığı yönünden sigortalı sayılmaya başladığından stajyer ve kursiyer sayılarında artış gözlenmiştir.

*** 20. madde kapsamındaki özel sandıklar dahil değildir.

Not: 4/1-(b) kapsamında muhtarlar zorunlu sigortalılar içerisinde yer almaktadır.

Kaynak: SGK Aylık İstatistik Bülteni

Daha fazla istatistik!

2020 yılı sosyal güvenlik kapsamının illere göre dağılımı ve işyeri sayıları kitabın sonunda yer almaktadır.

BÖLÜM
2

REFORM
SONRASI

İşverenlere ve Esnafa
Yönelik Faaliyetlerimiz

HEDEFLERİMİZ

- Esnek istihdam imkânlarının artırılması amacıyla çalışanların kayıt altına alınmasında kolay işverenlik uygulamalarını yaygınlaştırmak.
- Prim destekleri ile istihdamı arttırmak ve düzenli ödemeyi teşvik etmek.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak
işverenlere ve esnafa yönelik birçok
nemli alışma ve projeye imza attık.

Kavramlar

■ İşveren:

5510 sayılı Kanun'un 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlardır.

■ İşyeri:

Sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurları ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir.

■ Prim:

Sosyal güvenlik sistemine ödenen katkı tutarıdır.

■ Muhtasar Prim ve Hizmet Beyannamesi:

APHB ile muhtasar beyannamenin tekleştirilmesi sonucu oluşan belge türüdür.

■ Mücbir Sebep:

Bir borcun veya mükellefiyetin yerine getirilmesini engelleyen, öngörülemez ve kaçınılmaz durumlardır.

Faaliyetler

- **Kuruma işverenler tarafından verilen çeşitli belgeler elektronik ortama taşındı, belge verme işlemleri kolaylaştırıldı.**
  - İşyeri tescilinde alınan "İşyeri Bildirgesi", sigortalı işe giriş ve ayrılışında alınan "Sigortalı İşe Giriş ve İşten Ayrılış Bildirgeleri" ve çalışanların her ay prim ve hizmetlerinin bildirildiği "Aylık Prim ve Hizmet Belgesi" kâğıt ortamından elektronik ortama taşındı.
  - İşyeri ve sigortalılara ilişkin ayrı ayrı Sosyal Güvenlik Kurumu'na, İŞKUR'a ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına (ÇSGB) yapılan bildirimler tekleştirildi. Böylece ayrı ayrı belge verme yükümlülüğü ortadan kaldırılarak işverenlere kolaylık sağlandı.
  - Kapsamdan çıkışı yapılmış olan işyerlerinden APHB verilmek istenilmesi durumunda işverenlerin işyeri dosyalarının işlemlerinin yürütüldüğü sosyal güvenlik merkezlerine müracaat etmeleri sağlanarak, işyeri dosyalarının kapsamdan çıkış kaydının kaldırılması ve yeniden APHB verilmesi mümkün hale getirildi.
  - Yasal süresi dışında kâğıt ortamında verilen APHB'nin elektronik ortam kanalıyla verilmesi uygulaması hayata geçirildi.
  - Kurumca belirtilen bildirme, beyanname, belge veya defterlere istinaden sigortalıların ve çalışma gün sayılarının eksiksiz bildirilmesi şartıyla bildirilen prime esas kazanç tutarında, fiilin işlendiği tarihteki brüt asgari ücretin üçte birini geçmeyecek ve %1'ini aşmayacak şekilde eksiklik tespit edilmesi durumunda, eksikliğin on beş gün içinde düzeltilmesi için ilgili yazılı ihtar verileceği, bu süre içinde eksiklik düzeltilirse idari para cezası uygulanmayacağı, bu süre sonunda tespit edilen eksik tutarın Kuruma bildirilmesi halinde ilgili hükümlere göre idari para cezası verileceği düzenlenmesi getirildi.

- KKÇ ve İZ olmuş işyerlerinin haricinde, işverenlerin belge verme süreleri ile tahakkuk eden prim borçlarının yasal sürelerini geçirmemeleri amacıyla Kurumumuzda kayıtlı e-Posta adreslerine İl Müdürlüklerimizde elektronik posta yoluyla uyarı mesajı gönderilmesi sağlandı. Uygulamayla birlikte işverenlerin belge verme süreleri ile tahakkuk eden prim borçlarının yasal sürelerini geçirmemeleri ve bu süreler hakkında bilgilendirilerek idari para cezası, gecikme cezası ve gecikme zammı gibi durumlarla karşılaşmalarının sağlanması amaçlanmıştır.

■ İşverenlere ve Kurum personeline yönelik mevzuat düzenlemeleri hayata geçirildi

- İşveren işlemlerine ilişkin birleştirilmiş 2020-20 sayılı İşveren İşlemleri Genelgesi yayımlandı.
- Kurumumuzca uygulanan idari para cezalarına ilişkin usul ve esasları açıklayan ve tereddütleri gideren 2020-8 sayılı İdari Para Cezaları Genelgesi yayımlandı.

■ İşyeri tescil süreci basitleştirildi, online işlemlerdeki artışla bürokrasi azaldı.

- Ticaret Sicil Müdürlüklerince tescil edilen şirket kuruluşları ile yapı ruhsatına istinaden Kurumca otomatik işyeri tescilinin yapılmasına ilişkin düzenleme hayata geçirildi. Söz konusu düzenleme ile işverenler ve diğer ilgililerce Ticaret Sicil Müdürlüklerine ve yapı ruhsatına ilişkin ilgili birimlere yapılan başvurular Ticaret Sicil Müdürlükleri ve ilgili birimler tarafından Kuruma aktarılmaya ve kişilerin otomatik işyeri tescili yapılmaya başlandı.
- e-Bildirge sözleşmesinin Kuruma gelmeden imzalanması ve şifrenin e-Devlet üzerinden verilmesi sağlandı.
- Nevi değişikliği, devir, intikal ve aracı giriş işlemlerinin internet ortamından gönderilmesi uygulaması hayata geçirildi.

■ İşyeri dosyası açma ve bildirge verme sürecinde işveren lehine mevzuat düzenlemeleri hayata geçirildi.

- Aynı işkolunda birden fazla işyeri dosyası bulunan işverenlerin tek bir işyeri dosyasından bildirim yapmalarına imkân veren mevzuat düzenlemesi gerçekleştirildi.
- Aynı işverene verilen veya ihale edilen, aynı işkolu kodunda olan, güvenlik, temizlik, taşıma ve benzeri nitelikteki hizmet alımı işlerinde yeni bir işyeri bildirgesi verilmeksizin, mevcut işyeri dosyası üzerinden işlemlerin yürütülmesi sağlanarak bürokrasi azaltıldı ve işveren işlemleri kolaylaştırıldı.

■ Prim teşviklerinde önemli kolaylıklar sağlandı.

- İşverenlere prim teşviklerinden geriye dönük yararlanma ve teşvik türünü değiştirme imkânı getirildi. İşverenlerce geriye yönelik düzenlenen asıl, ek ve iptal nitelikteki teşvikli APHB'nin doğruluğunun program vasıtasıyla kontrol edilerek uygun olanların onaylanması sağlandı.
- Kayıt dışı ya da sahte sigortalı tespitinde teşviklerden bir yıl süreyle yasaklama düzenlemesinde iyileştirme sağlandı. 2017 yılında yapılan bu düzenleme ile ilk tespitte bir ay takip eden üç yıl içindeki tekrar eden her bir tespit için bir yıl yasaklama uygulaması getirildi.
- Sigorta primi teşviklerinden yararlanma şartları elektronik ortamda sorgulanarak, Kuruma müracaat edilmeksizin ya da belge istenilmeksizin işlemlerin internet ortamında yapılması sağlandı.

- Sigorta primi teşvik uygulamalarına ilişkin olarak; kişinin henüz işe alınmasından önce, sorgu yapılan tarihe göre işyeri ve sigortalı yönünden aranan şartlara uygun olup olmadığı, hangi teşvikten ne kadar süre ile yararlanılabileceği yönünde analiz yapılabilmesi amacıyla işveren sistemi programlarında “potansiyel teşvik sorgulama” ekranı işletime açıldı.
- İşveren sistemine “Teşvikte Kazancım Ne Kadar?” menüsü eklenerek özel sektör işverenlerince istihdam edilen ya da edilecek olan sigortalılar için sigorta primi teşvik ve desteklerinden yararlanılması halinde teşvik bazında indirim tutarının ne kadar olduğunun bilgilendirmesinin yapılabilmesi sağlandı.
- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’nda belirtilen sosyal hizmetlerden faydalananların istihdamı halinde uygulanan teşvik ile ilgili işlemlerin elektronik ortamda yapılması sağlandı.

İSTİHDAM TEŞVİKLERİ

İstihdam teşvik ve destekleriyle, primlerin düzenli ödenmesi, kayıt dışılığın önlenmesi ve ilave istihdamın sağlanmasına katkıda bulunulmuştur. Bu teşvik ve destekler aşağıda gösterildiği şekildedir:

- Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları Primleri İşveren Hissesi 5 Puanlık İndirim,
- Yurtdışına Götürülen/Gönderilen Sigortalılara Yönelik 5 Puan İndirim,
- İlave Altı Puanlık İndirim,
- Yatırım ve İstihdama Bağlı Prim Desteği,
- İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamı Halinde Uygulanan Prim Teşviki,
- Genç, Kadın ve Mesleki Belge Sahibi Olanların İstihdamına Yönelik Sigorta Primi Desteği,
- İşbaşı Eğitim Programını Tamamlayanların İstihdamına Yönelik Sigorta Primi Desteği,
- Normalleşme Desteği,
- İstihdama Dönüş Desteği,
- İlave İstihdam Desteği (2020),
- Sosyal Yardımlardan Yararlananların İstihdamına Yönelik Prim Teşviki
- Engelli Sigortalı İstihdamına Yönelik Sigorta Primi Teşviki,
- Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerine İlişkin Sigorta Primi Desteği,
- Kültür Yatırımları ve Girişimleri Hakkında Uygulanan Sigorta Primi Teşviki,
- Sosyal Hizmetlerden Faydalananların İstihdamı Halinde Uygulanan Teşvik,
- İlave İstihdam Desteği (2018),
- 4447 sayılı Kanununun Ek 4 üncü Maddesinde Öngörülen Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde İşsizlik Sigortası İşveren Hissesi Teşviki Uygulaması.

■ Aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyanname birleştirildi.

- İşverenlerce Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Kuruma ayrı ayrı yapılmakta olan bildirimler birleştirilerek tek belge "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" ile yapılmaya başlandı. Türkiye genelinde Muhtasar ve Aylık Prim Hizmet Beyannamesi uygulamasına 2017 Haziran ayından itibaren Kırşehir ilinde başlanmıştır. 2018 Ocak ayından itibaren Amasya, Bartın, Çankırı illerinde; 2020 Ocak ayından itibaren Bursa, Eskişehir, Konya illerinde ve Temmuz 2020 itibarıyla tüm Türkiye'de uygulama hayata geçmiştir.

■ Çeşitli yapılandırma kanunları ile kolay ödeme imkânları getirildi.

- İşverenlere ve kendi nam ve hesabına çalışanlara yönelik 6111, 6552, 6736, 7020, 7143 ve 7256 sayılı yapılandırma Kanunları çıkartılarak ödeme kolaylıkları sağlandı.

■ Covid-19 Pandemisi sebebiyle işveren ve Bağ-Kur prim ödemeleri ertelendi.

- Pandemi sebebiyle mücbir sebep hali altında olduğu kabul edilen sektörlerdeki özel sektör işverenleri ile kendi nam ve hesabına faaliyette bulunan vergi mükellefi, esnaf, şirket ortağı gibi herhangi bir işverene tabi olmayıp primlerini kendileri ödeyen sigortalıların 2020 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ait prim ödeme süreleri altışar ay ertelendi.

■ Asgari Ücret desteği getirildi

Asgari ücrette geçmiş yıllara oranla çok daha yüksek oranda artış yapılması nedeniyle, işverenlerin artan işgücü maliyetlerini azaltmak amacıyla 2016 yılından itibaren **asgari ücret desteği** sağlanmaktadır.

- 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında işverenlerin asgari ücretten kaynaklanan maliyet artışlarına devlet katkısı sağlanmış olup 2019 yılı Ocak ila Aralık aylarında ortalama 1 milyon 465 bin işyerine toplamda 10 milyar 164 milyon lira asgari ücret desteği sağlanmıştır.
- Asgari ücret desteği uygulaması 2020 yılında da devam ettirilmektedir. 2020 yılı Ocak ila Aralık ayları için günlük 2,50 TL ile çarpımı sonucu bulunan tutar (Aylık 75 TL), işverenlerin Kuruma ödeyecekleri primlerden mahsup edilmekte ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

■ Çeşitli belge verme ve prim ödeme ertelemeleri ile işverenlere kolaylıklar sağlandı.

- Terör ve afet olayları nedeniyle işveren primlerinin ödeme süreleri ertelendi. Şırnak ve Hakkâri illeri ile Diyarbakır ili Silvan ve Sur ilçeleri, Mardin ili Nusaybin, Dargeçit ve Derik ilçeleri, Siirt ili Eruh ilçesi, Muş ili Varto ilçelerindeki sokağa çıkma yasağı nedeniyle; Kilis ilinde Suriye'deki savaş nedeniyle, Artvin, Mersin, Trabzon ve Giresun illerindeki sel felaketleri ve Denizli Acıpayam'daki deprem nedeniyle zor durumda kalan ve prim ödeme gücünü çeken işverenlerin prim ödeme süreleri ertelenerek mağduriyetleri önlendi.
- Elazığ ve Malatya illerinde ikamet eden 5510 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılar ve genel sağlık sigortalıları ile anılan yerlerde faaliyet gösteren 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel ve kamu işverenlerinin her türlü bilgi, belge ve beyannameleri (iş kazaları ile meslek hastalıkları bildirimleri hariç), ile prim borçlarının meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Kurum Yönetim kurulunca belirlenen sürelerde ertelenmesi sağlandı.
- Sadece merkezi sistemde meydana gelen aksaklıklarda değil; bölge, il, ilçe veya mahalle bazında meydana gelen olumsuz durumların bulunması halinde de Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken prim ödemelerinin veya Kuruma yapılması gereken başvuruların ertelenmesi imkânı yapılan mevzuat düzenlemesiyle sağlandı.

- Afet ve diğer mücbir sebep hâllerinde belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi ile ilgili düzenlemeye; “sel, kuraklık, ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj gibi nedenlerle ticari veya ekonomik kayıplara uğrama gibi mücbir sebep hâlleri” eklenerek bu gibi hallerde de belge verme süresi ile prim ertelenmesi imkânı getirildi.
- 2016 yılı Aralık, 2017 yılı Ocak ve Şubat aylarına ait sigorta primlerinin, 2017 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında ödenebilmesine imkan sağlandı
- Koronavirüs (COVID-19) salgını nedeniyle yaşanan sosyal ve ekonomik sıkıntı sebebiyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen sektörlerde yer alan mükelleflere ait işyerlerinde, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların Mart, Nisan ve Mayıs 2020 dönemlerine ait prim ödemeleri 6 ay süre ile ertelendi. Uygulamayla işletmelere ödeme kolaylığı ve söz konusu mücbir sebep durumunda nakit akışında kolaylık ve işverenler açısından ödenmeyen primlerin 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve zammı işletilmeksizin ertelenmesi sağlanmıştır.
- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının Nisan, Mayıs ve Haziran aylarına ait prim borçları üçer ay süreyle ertelendi. Yapılan düzenleme ile Koronavirüs (COVID-19) salgını sürecinde belediyelerin halka sunacağı hizmetlerin önceliklendirilmesine katkıda bulunulmuştur.

■ Eksik gün uygulamasında belge verme zorunluluğu kaldırıldı.

- Eksik gün uygulamasına ilişkin belge ve bilgilerin APPHB/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde Kuruma verilmesi uygulaması tüm işverenler için kaldırıldı.

■ Kurumumuza borcu olmadığına dair alınan yazılarda yeni düzenlemeler yapıldı.

- Sigorta prim borçlarını KDV alacağından mahsup etmek suretiyle ödeyen işverenlere, söz konusu tutarın Kurum hesaplarına intikali öncesinde taahhütname vermeleri koşulu ile borcu olmadığına ilişkin yazının verilmesi sağlandı.
- Otomatik (on-line) tescil edilen özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, asgari işçilik araştırma işlemi yapıldıktan sonra, işsizlik belgesinin elektronik ortamda üretilip ruhsat vermeye yetkili belediyelere on-line olarak bildirilmesi sağlandı.
- Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) kararlarından “İskân izni alınması için gerekli olan SGK-vergi borcu yoktur denetimlerinin oluşturulacak bir ara yüz ile elektronik ortamda denetiminin sağlanması” eylemi kapsamında “İşsizlik Belgesi” nin ve “Teminat İadesi Belgesi” nin elektronik ortamda barkod numaralı olarak üretilmesi işlemleri tamamlandı.

■ SGK Kurum Alacakları Uygulaması hayata geçti.

- Kurumun prim alacakları verilerinin derlenerek istatistiklerinin tutulması ve analiz edilebilmesi amacıyla, Kurum Alacakları Takip Merkezi oluşturularak Kurum alacakları portalı hazırlandı. SGK Kurum Alacakları Uygulaması; Kurum alacaklarının elektronik ortamda interaktif olarak sorgulanması ve raporlanmasını sağlamak üzere geliştirildi.

■ Covid-19 Pandemisinde işverenlere yönelik 3 farklı prim teşviki uygulaması getirildi.

- Pandemi süresince kısa çalışma ödeneğinden veya nakdi ücret desteğinden yararlanan sigortalının normal çalışma süresine dönmesi halinde sigortalının çalıştığı özel sektör işyerine prim desteğinden yararlanma imkânı getirilmiştir. Destek uygulaması 1 Ağustos 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilerek veya bildirilmeksizin istihdam edilip iş veya hizmet sözleşmesi 01 Ocak 2019 ila 17 Nisan 2020 tarihlerinde ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller dışında sona erenler ile 1 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmeksizin çalışanların en son çalıştıkları özel sektör işyeri işverenine başvurmaları ve bu işverenler tarafından fiilen çalıştırılmaları halinde, her bir sigortalı için işverenlere, fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek üzere sigortalının prim ödeme gün sayısının 44,15 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar prim desteğinden yararlanma imkanı getirilmiştir. Destek uygulaması 1 Aralık 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Normalleşme döneminde artacak ekonomik aktivitenin istihdamla desteklenmesi amacıyla işverenler tarafından 2019/Ocak ila 2020/Nisan döneminde uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilerek fiilen çalıştırılan her bir sigortalı için işverenlere, fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek üzere sigortalının prim ödeme gün sayısının 44,15 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar prim desteğinden yararlanma imkanı getirilmiştir. Destek uygulaması 1 Aralık 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

■ Covid -19 Pandemisinde uygulanan bazı teşviklere süre uzatımı getirildi.

2 Aralık 2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Aralık 2020 tarihli ve 3246, 3247, 3248 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile;

- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan üç aylık süre altı aya ve 31 Aralık 2020 tarihi 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatılmıştır:

Koronavirüs pandemisi süresince kısa çalışma ödeneğinden veya nakdi ücret desteğinden yararlanan sigortalının normal çalışma süresine dönmesi halinde sigortalının çalıştığı özel sektör işyerine 30 Haziran 2021 tarihini geçmemek üzere kısa çalışmanın/nakdi ücret desteğinin sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren altı ay süreyle, kısa çalışma ödeneği/nakdi ücret desteği alınan aylık ortalama gün sayısı kadar, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan işçi ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında prim desteği sağlanmaktadır.

- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 10 uncu maddesinin uygulanma süresi 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmıştır:

Özel sektör işverenlerine, 01 Mart 2011-31 Aralık 2022 tarihleri arasında işe aldıkları sigortalılar (genç, kadın ve mesleki belge sahibi olanlar) için, sigorta primine esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren payının tamamının İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına imkân sağlanmaktadır.

- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 19 uncu maddesinin uygulama süresi 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmıştır:

1 Ocak 2018 ila 31 Aralık 2022 tarihleri arasında işe alınan ve kapsama giren sigortalılar için (İlave İstihdam Desteği); İmalat veya 2018/11969 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen bilişim sektöründe faaliyet gösteren işyerleri için; brüt asgari ücreti geçmemek üzere prime esas kazanç üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı, diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerleri için; prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanmaktadır.

Projeler

■ Muhtasar Prim ve Hizmet Beyannamesi Projesi

- Hazine ve Maliye Bakanlığı uygulaması olan muhtasar beyanname ile APHB birleştirildi.

■ “Destekal” Teşvik Sorgulama Sitesi

- Uygulaması devam eden yirmi bir farklı sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerinin daha kolay anlaşılması, karşılaştırılabilir olması ve destek miktarlarının hesaplanmasına imkân sağlayacak “Destekal” adlı bir web sitesi kullanıma hazır hale getirildi.

■ Sahte İşyeri ve Sigortalılığın Tespiti Projesi

- 2016 yılı içerisinde başlatılan Sahte İşyeri ve Sahte Sigortalılık Tespit Projesi kapsamında, bir proje ekibi oluşturuldu. Sahte işyeri analizlerindeki bulgulardan yararlanılarak oluşturulan 100'e yakın parametre ile 2011-2016 yılları arasında tescil edilen faal/gayri faal yaklaşık 4,6 milyon işyeri sahte olma olasılıklarına göre sınıflandırıldı. Sahte olma olasılıkları yüksek olan işyerleri, dosyalarının buldukları il müdürlüklerine denetime sevk edilmek üzere gönderildi. Söz konusu listelerdeki veriler çapraz kontrole tabi tutulmak amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığı ile paylaşıldı. İlgili Başkanlıktan gelen ve vergi mükellefiyetlerinden doğan veriler analiz edildi. Kurumlar arası düzenli veri paylaşımının sahte işyeri tespit işlemlerinde başarı oranını artıracakları değerlendirilmektedir.
- Denetim sonuçlarına göre projede yer alan değişkenler, algoritmalar ve modelin genel işleyişi üzerinde revizyonlar yapılmakta olup sahte işyeri ve sahte sigortalıların risk analizine dayalı olarak tespit edilebilme olasılığı artırılmaktadır.
- Projenin birinci fazında, sahte olduğu anlaşılan 71 işyerinden Kurumumuza 8.130 sahte sigortalı bildiriminde bulunduğu tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden kaynaklanan ve tahsil kabiliyeti olmayan prim ve idari para cezası borç miktarı 20.082.946 TL olarak gerçekleşmiştir.
- Projenin ikinci fazında saha sonuçları değerlendirilerek güncelleme çalışmaları yapılmış, bu defa 140 sahte işyeri ve bu işyerlerinden Kurumumuza 10.752 sahte sigortalı bildiriminde bulunduğu tespit edilmiştir. Söz konusu 140 sahte işyerinden kaynaklanan ve tahsil kabiliyeti olmayan prim ve idari para cezası borç miktarı 43.288.028 TL olarak gerçekleşmiştir.
- Projenin üçüncü fazında ise önceki denetim sonuçlarından elde edilen bulgulara göre model yeniden güncellenmiş olup, 492'si sahte, 58'i kısmi sahte, 12'si ise sahte şüphesi olan işyeri olmak üzere toplam (492 + 58 + 12 =) 562 işyeri aracılığıyla Kurumumuza 33.414 sahte sigortalı bildiriminde bulunduğu tespit edilmiştir. Söz konusu 562 sahte işyerinden kaynaklanan ve tahsil kabiliyeti olmayan prim ve idari para cezası borç miktarı 284.924.209,70 TL olarak gerçekleşmiştir.

■ İşyeri Karne Projesi

- İşyeri Karne Projesi ile işyerlerinin, geçmiş ve cari dönem sosyal sigorta verileri kullanılarak, tespit edilen risk kriterlerine göre işyerlerinin şirket içi, sektörel ve bölgesel durumları hakkında analiz çalışmaları yapılması amaçlanmıştır. Bu proje ile Kurumun veri tabanında farklı tablolarda tutulan ve ilk bakışta bu tablolardaki verileri yorumlamaya imkân vermeyen, depolandıkları haliyle anlamlı sonuçlar elde edilemeyen verilerin bir arada değerlendirilmesi sağlanarak işyerleri hakkında özet bilgiler içeren ve belirli dönemlerde güncellenen risk değerlendirmeleri ve skorlamaları yapılması hedeflenmiştir. Proje, test aşamasının tamamlanması akabinde, ilgili yönetici ve personelin kullanımına sunulmak üzere Türkiye genelinde uygulamaya açılacaktır.

İstatistikler

2010 yılında **1.325.749** olan işyeri sayısı 2020 yılsonu itibarıyla **1.960.911**'e yükselmiştir. İşyeri sayısında yaklaşık % 48 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 2

Dönem	(4/1-a) İşyeri Sayısı	Sosyal güvenlik kapsamındaki işyeri sayıları (4/1-(a))
Aralık/2010	1.325.749	
Aralık/2011	1.435.879	
Aralık/2012	1.538.006	
Aralık/2013	1.611.292	
Aralık/2014	1.679.990	
Aralık/2015	1.740.187	
Aralık/2016	1.749.240	
Aralık/2017	1.874.682	
Aralık/2018	1.879.771	
Aralık/2019	1.891.512	
Aralık/2020	1.960.911	

Kaynak: SGK Aylık İstatistik Bülteni

Daha fazla istatistik!

2020 yılı Pandemi sebebiyle prim ertelenmesi yapılan aylara ait 4/1-(b) sigortalı sayıları ve ertelenen prim tutarları kitabın sonunda yer almaktadır.

BÖLÜM
3

REFORM
SONRASI

Emeklilere Yönelik
Faaliyetlerimiz

HEDEFLERİMİZ

- Tescil işlemlerini hızlandırmak ve kolaylaştırmak.
- Emeklilik hizmetlerini etkinleştirmek.
- Yurt dışı sigortalılık ile ilgili iş ve işlemleri iyileştirmek.
- İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasından oluşan kısa vadeli sigorta hizmetlerini geliştirmek.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak emeklilere yönelik birçok önemli çalışma ve projeye imza attık.

Kavramlar

■ Emekli:

Tabi oldukları sosyal güvenlik mevzuatı ile öngörülen hizmet ve yaşı doldurmuş bulunanlardan kendilerine yaşlılık aylığı bağlanan kişilerdir.

■ Sigortalılık Süresi:

Uzun vadeli sigorta kolları bakımından geçen süredir.

■ Prim Ödeme Gün Sayısı:

Sigortalılık süresi içindeki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak primi ödenen veya bildirilen gün sayıları toplamıdır.

■ Yaş:

Yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanmasına ilişkin haklardan yararlanmak için gereken koşullardan biri de "yaş" olup, tahsis talep tarihinde aranan yaş şartı, tahsis talep tarihinden doğum tarihinin çıkartılması suretiyle tespit edilir.

■ Malullük Aylığı:

İlk defa çalışmaya başlanılan tarihten sonra malul kalıp bu nedenle çalışma gücünü kısmen veya tamamen yitiren ve Kanunda belirtilen hak kazanma koşullarına sahip sigortalılara bağlanan aylıktır.

■ Ölüm Aylığı:

Ölüm sigortasından hak sahiplerine yapılan sürekli ödemeyi ifade eder.

Faaliyetler

■ Ramazan ve Kurban bayramlarından önce emeklilerimize ikramiye ödemesi ile destek oluyoruz.

■ Kurumdan gelir/aylık almakta olanlara Ramazan ve Kurban bayramlarından önce **1.000 TL** ikramiye ödemesi sağlandı.

- Emeklilere Ramazan ve Kurban Bayramlarında 1.000 TL emekli ikramiyesi ödemesi düzenlemesi hayata geçirildi. Bu kapsamda 2020 yılı Ramazan Bayramında 12 milyon 405 bin emekliye 10 milyar 981 milyon TL, Kurban Bayramında 12 milyon 414 bin emekliye 10 milyar 992 milyon TL ikramiye ödendi.

■ Emeklilere promosyon ödemesi imkânı getirildi.

- Emeklilere bankalarca hiçbir şart aranmadan 3 yıllık peşin promosyon ödemesi imkânı getirildi.
  - 1.500 TL ye (1.500 TL hariç) kadar olanlara 500,00 TL,
  - 1.500 - 2.500 TL (2.500 TL hariç) arasında olanlara 625,00 TL,
  - 2.500 TL ve daha fazla olanlara 750,00 TL,

promosyon ödemesi yapıldı.

■ Emekli aylıklarında alt sınır 1.500 TL'ye yükseltildi.

- 5510 sayılı Kanun'a 17 Ocak 2019 tarihinde eklenen Ek 19 uncu madde ile emekli aylıklarına en az 1.000 TL alt sınır getirerek sigortalı ve hak sahibi aylıklarında iyileştirme yapıldı. 26 Mart 2020 tarihinde yapılan değişiklik ile de emekli aylıklarındaki alt sınır 1.000 TL'den 1.500 TL'ye yükseltildi.

■ Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK) ve Bağ-Kur emeklilerine seyyanen zamlar yapıldı.

- SSK ve Bağ-Kur emeklilerine 2010 ve 2011 yıllarında 60 TL, 2015/Temmuz-Aralık döneminde % 4,76 oranında artış ve sonrasında 1.000 TL altında olanlara 100 TL tutarında, 1.000 TL'nin üstünde olanlara da 1.100 TL'yi geçmeyecek tutarda ayrıca seyyanen zam verildi.
- Seyyane zam uygulamasına ilerleyen yıllarda da devam edildi. 2016 Ocak ayından itibaren SSK ve Bağ-Kur emeklilerine ödenen gelir ve aylıklar TÜFE artış oranı olan % 3,86 oranında artırıldıktan sonra herhangi bir aylık sınırlaması olmaksızın tüm aylıklara 100 TL seyyanen zam ilave edilerek ödendi.
- Ayrıca, 2016 yılında ilk defa bağlanan gelir ve aylıklar da 100 TL seyyanen artıştan yararlandırıldı.

■ Kamu Görevlileri için daha önce 30 yıl üzeri hizmetleri için ödenmeyen emekli ikramiyelerinin ödenmesi sağlandı.

- Kamudan 30 yılın üstünde hizmet süreleri bulunup 07 Ocak 2015 tarihinden önce emekli olanlara söz konusu 30 yılın üstündeki süreleri için emekli ikramiyesi ödenmesine imkân tanındı. Ayrıca SSK ve Bağ-Kur'dan emekli olanlara, memuriyette geçirdikleri süreler için verilmeyen emekli ikramiyesi tutarlarının ödenmesi sağlandı.

■ Yaşlılık aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmasına son verilerek aylık miktarında artış sağlandı.

- SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı emeklilerinden ticari faaliyette bulunanların emekli aylıklarından yüzde 15 oranında yapılan sosyal güvenlik destek primi kesintisi öncelikle 2015 yılında yüzde 10'a düşürüldü, 2016 yılının Mart ayı itibarıyla ise tamamen kaldırıldı.
- Emekli aylıklarından yapılan kesinti kaldırılarak emeklilere ödenen aylıklarda ele geçen tutara göre net % 17,6 oranında artış sağlandı.

■ Şehit ve gazilere birçok hak tanındı.

- 15 Temmuz şehitlerinin yakınları ile gaziler hakkında yasal düzenlemeler yapılarak aylık bağlama işlemleri gerçekleştirildi. Bu kapsamda, 249 şehidin 848 hak sahibi ile 98 gaziye aylık bağlandı.
- Gerek 667 gerekse de 684 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında aylık bağlanmayan 15 Temmuz gazilerinin ek tazminat ve aylık bağlanması dışındaki hakların tamamından faydalanmaları sağlandı. Bu kapsamda yüz elli sekiz 15 Temmuz Gazisine de aylık bağlanmıştır.
- Terörle Mücadele Kanunu kapsamında sağlanan haklardan yararlanabilmek için, sadece "terör eylemlerine muhatap olarak" yaralanma, engelli hâle gelmek veya hayatın kaybedilmesi gerekmekte iken; "terör olaylarını önlemek amacıyla her türlü patlayıcı maddeye bağlı olarak meydana gelen olaylar sonucunda ya da her ne şekilde olursa olsun terör olaylarının önlenmesi, takibi veya etkisiz hale getirilmesi amacıyla ifa edilen görevler sırasında veya bu görevlere gidiş dönüşler esnasında meydana gelen kazalar sonucunda" yaralanan, engelli hâle gelen, hastalanan veya hayatını kaybedenlerin de bu Kanun ile sağlanan haklardan yararlandırılmalarına imkan tanındı.

- Öncelikle 2012 yılında askerlik görevinin sebep ve tesiri ile vazife malulü olarak vefat eden erbaş ve erlerin anne ve babalarına, 2013 yılında ise vazife malulü olan tüm kamu görevlilerinin anne ve babalarına, hayatını kaybeden çocuklarından dolayı aylık bağlanması için öngörülen malullük ve muhtaçlık şartı kaldırıldı.
- Terörle mücadele ya da terör eylemleri sonucu yaralanmasına rağmen maluliyet koşulları oluşmaması nedeniyle aylık bağlanamayanlardan 1053 sayılı Nizamnameye göre derece tespiti yapılanlara aylık bağlanma hakkı tanındı.
- Terörle mücadele ve asayiş çalışmaları kapsamındaki vazife malulleri ile harp malullerinin aylıklarında % 25 artırım yapıldı.
- Harp Malullüğü ile 2330 ve 3713 sayılı kanunlar kapsamında yürütülen güvenlik ve asayişin sağlanması ile terörle mücadele faaliyetleri kapsamında vazife malullüğü aylığı alan malullerden, kamu kurumlarında yeniden istihdam edilenlerin vazife malullüğü aylıklarının kesilmeksizin ödenmesine imkân tanınarak, görev aylığı ve vazife malullüğü aylığı olmak üzere iki aylığı aynı anda alma imkânı verildi.
- Sadece TSK mensupları hakkında uygulanmakta olan Harp Malullüğü hükümleri genişletilerek, iç güvenlik veya istihbarat görevi ifa eden kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilen uçuş veya dalış hizmetleri sırasında, uçuşun havadaki ve yerdeki veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve tesiri ile malul olanlar ile hayatını kaybedenler hakkında da uygulanma imkânı getirildi.
- Gazilerimizin ikinci aylık talepleri ile ilgili 7226 sayılı Kanunda yapılan düzenlemede;
  - Vazife malullüğü aylığı bağlanmasından sonra geçen çalışmalar esas alınarak,
  - Yaş şartı aranmaksızın,
  - Engel oranı dikkate alınmaksızın,
  - 20 yıllık sigortalılık süresi ve 5000 prim ödeme gün sayısı
 şartlarıyla ikinci bir aylığın bağlanmasına imkan sağlanmıştır.

■ Malul ve Vazife Malulleri ile Hak Sahiplerine birçok hak tanındı.

- Tüm vazife malullerinin veya hayatını kaybedenlerin dul ve yetimlerinin faizsiz konut kredisinden yararlanmaları sağlandı. Vazife maluliyetine neden olan olayın türüne bakılmaksızın hayatını kaybeden tüm kamu görevlisi vazife malullerinin (erbaş ve erler dâhil) anne ve babalarına şartsız olarak aylık bağlanması sağlandı.
- Bakıma muhtaç malullerin ek ödemesi iki katına çıkarıldı. Sonrasında kapsam, tüm vazife ve harp malullerini kapsayacak şekilde genişletildi.
- Vazife malulü erbaş ve erler ile yedek subay okulu öğrencilerine ana babalarına bağlanan aylığın toplam tutarının asgari ücretin net tutarının altında kalmaması sağlandı.
- Kütahya Simav ve Van'da meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalıların kendilerine, ölenlerin ise geride kalanlarına asgari 30 gün hizmet karşılığında aylık bağlanması için yasal düzenleme yapıldı.
- Tüm organ nakilli (kemik iliği nakli hariç) hastalara koşulsuz maluliyet hakkı verildi.
- Troid ve deri kanserleri hariç tüm kanser hastaları tanı aldıktan sonra koşulsuz olarak 18 veya 24 aylık tedavi boyunca malul kabul edilerek, tedavi sonrası yapılan kontrole göre nihai karar verilmeye başlandı.
- Otizm gibi yaygın gelişim bozuklukları malul sayılma kriterlerine eklendi.

- Şehit, harp ve vazife malulleri ile çocuklarına 2020-2021 eğitim öğretim dönemi için, müracaat şartına gerek kalmaksızın, 4/1-(c) kapsamında 18.976 öğrenciye 61.532.652,97 TL, 4/1-(a) kapsamında 397 kişi toplam 1.173.518,24 TL, 4/1-(b) kapsamında 67 kişiye toplam 207.364,02 TL ödeme, sistem üzerinden gerçekleştirilmiştir.

■ Emekli ve Ölüm aylıklarının bağlanmasında birçok kolaylık sağlandı.

- Borcundan dolayı gelir/aylık bağlanamayan Bağ-Kur kapsamındaki sigortalı ve/veya hak sahiplerine kredi kullanarak emeklilik hakkı tanındı.
- Soma ve Ermenek maden kazasında ölen sigortalı ve hak sahiplerine getirilen haklar (istihdam hakkı hariç), 10 Haziran 2003 (dâhil) tarihi ile 13 Mayıs 2014 tarihi arasında sadece kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalı ve hak sahiplerine de tanındı. Bu düzenleme ile vefat eden madencilerin Kuruma olan her türlü borçları terkin edilmiş, hak sahiplerine, ölen sigortalının 5 yıldan beri sigortalı bulunma ve 900 gün prim ödeme şartı aranmadan ölüm aylığı bağlanması sağlanmış, ayrıca ana/babaya aylık bağlanması için aranan muhtaçlık şartı kaldırılmıştır.
- SSK ve SSK Tarım sigortalılarının vefatı halinde geride kalan hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanabilmesi için 1800 prim ödeme gün sayısı şartı aranmakta idi. Yapılan yasal düzenlemeler ile 5 yıllık sigortalılık süresi ve 900 prim ödeme gün sayısı ile hak sahiplerine ölüm aylığı bağlama şartı getirildi. Vefat eden sigortalının 1800 prim ödeme şartını yerine getirememesi nedeniyle aylık bağlanamayan hak sahiplerine bu düzenleme ile birlikte aylık bağlanması sağlandı.
- Yetim aylığı alan çocuklardan bir işte çalışmaya başlayanların, lise eğitimi görenlerden 20, yükseköğretim görenlerden ise 25 yaşını geçmemek kaydıyla, aylıklarının kesilmemesi sağlanarak öğrenciyken çalışan gençlerin mağduriyet yaşamaları önendi.
- Kurumumuzdan yetim aylığı almakta iken Harp Okulları ve Polis Akademisinde okumaya başlayan öğrencilerin almakta oldukları aylıklarının kesilmemesine yönelik mevcut düzenleme genişletilerek, yetim aylığı almakta iken Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde okumaya başlayan öğrencilerin de aylıklarının kesilmemesi sağlandı.
- Aylık bağlandıktan sonra eksik hizmet süresi nedeniyle emekli aylıklarının iptal edilmesinin önüne geçmek amacıyla, aylık bağlandıktan sonra da borçlanma ile eksik hizmet süresini tamamlama imkânı vererek aylıkların kesilmesi önendi.
- Aylık bağlandıktan sonra prim borcu olduğu ortaya çıkanların, emekli aylıklarının durdurulmaksızın ödenmeye devam edilmesi ve prim borçlarının aylıklarından kesinti yapılarak tahsil edilmesi sağlandı.
- 4/1-(b) sigortalılarının bağlanan ilk aylıklarına ilişkin birikmiş ödemelerin ödeme dönemleri beklenmesizin ilgililere derhal gönderilmesi Nisan/2018 tarihinde sağlandı. 2018/Kasım ayından itibaren de ikinci karar işlemlerinde günlük ödemeye geçildi. Uygulama 4/1-(a) sigortalıları için ise Ağustos /2019 dönemi itibarıyla işleme açıldı.
- Aylık bağlama programlarının, tescil ve hizmet programları, MERNİS kayıtları, YÖK ve MEB öğrenci kayıtları ile entegrasyonu sağlanarak yersiz ödemelerin önüne geçildi.
- Sigortalıların ne zaman emekli olacaklarını öğrenmelerine imkân veren program ile tahsis talebinde bulunmadan, taraflarına bağlanacak aylığın miktarı hakkında bilgi sahibi olmaları amacıyla Kurum web sayfasında aylık hesaplamalarına imkân veren program çalışmaları tamamlandı.
- EMEKTAR 4A programında 2020/Ocak ödeme dönemi, EMEKTAR 4B programında ise 2020/Temmuz ödeme dönemi için evlenme ödeneği süresi sonunda otomatik hisse aktarımı tamamlandı ve kullanıcı tarafından işlem yapılmasına gerek bulunmaksızın süre bitiminde hisse aktarımının yapılması sağlandı.

- Malullük aylığı alanlardan çalışmaya başlayanların aylıklarının yeniden bağlanmasına yönelik 4/1-(a) Emektar programında gerekli düzenlemeler yapılarak işleme açıldı.
- 4/1-(c) emeklilerinin MERNİS sistemi üzerinden alınan ölüm kayıtları ile, hak sahibi dul eş ve çocuklarına yazılı talepleri aranmaksızın aylık bağlanması ve ölüm yardımı yapılması sağlandı.
- Kurumumuzdan aylık almakta iken kamu kurum ve kuruluşlarında yeniden çalışmaya başlamaları nedeniyle aylıkları kesilenlerden, söz konusu çalışmaları sona erenlerin, Kurumumuza başvuruda bulunmalarına gerek kalmaksızın çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden ay başından itibaren kesilen aylıklarının bağlanması yönünde düzenleme yapıldı.

■ Yurt dışı borçlanma işlemleri ile ilgili önemli düzenlemeler yapıldı.

- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanan ülkelerdeki ilk defa çalışmaya başlanılan tarihin Türkiye için de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesi ve emeklilik şartlarının buna göre hesaplanması sağlandı.
- Doğumla Türk vatandaşı olup izinle Türk vatandaşlığını kaybetmiş kişilerin (mavi kartlılar) yurtdışı borçlanması yapmalarına imkân sağlandı.
- Yurt dışı borçlanmada 1 Ağustos 2019 tarihinden itibaren prim oranı % 45 olarak uygulanmaya ve borçlanılan süreler 4/1- (b) sigortası kapsamında değerlendirilmeye başlandı.
- 3201 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine yeni bir fıkra eklenerek yurt dışında sigortadan muaf cüzi çalışmaya devam edenlerin aylıklarının kesilmemesi yönünde düzenleme yapıldı.
- Yurt dışı borçlanması amacıyla ibraz edilen ve e-devletten alınan giriş çıkış belgeleri borçlanma işlemine esas belge olarak kabul edilmeye başlanmasıyla, kişinin tekrar Emniyet Genel Müdürlüğü' ne gitmek zorunda kalmaksızın borçlanma başvurusunun sonuçlandırılması sağlandı.
- Emniyet Genel Müdürlüğü ile imzalanan 19 Haziran 2017 tarihli Protokol ile yurt dışı sigortalılarının yurda giriş ve çıkış bilgileri Emniyet Genel Müdürlüğü Pasaport Giriş/Çıkış Bilgileri Projesi (EGMP) programı vasıtasıyla elektronik ortamda alınmaya başlanarak yurda giriş çıkış kontrollerinin sitem üzerinden yapılması sağlandı.

■ Gösterge sistemi, ek ödeme ve alt sınır aylığı düzenlemeleri ile birçok aylık iyileştirildi.

- Son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları intibak kapsamında yeniden hesaplandı. Yapılan intibak düzenlemesi ile 2 milyon 730 bin SSK emeklisinin aylığı yeniden hesaplanıp ve bunlardan 1 milyon 783 bin kişinin aylığında artış meydana gelerek 2013/Ocak ödeme döneminde intibaklı aylıkları ödendi.
- 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak SSK veya Bağ-Kur emeklilerine bağlanan aylıklar sadece % 25 artırımlı olarak ödenmekte idi. 2330 sayılı Kanunun uygulanmasını gerektiren SSK ve Bağ-Kur emeklilerine memurlarda olduğu gibi alt sınır aylık uygulaması getirildi. Ayrıca, bu kapsamda olan SSK ve Bağ-Kur emeklilerine, ek ödeme (Tütün ikramiyesi) verilmesi, eğitim ve öğretim yardımı yapılması, faizsiz konut kredisinden yararlandırılması, ücretsiz seyahat edebilmeleri, bağlanan aylıkları kesilmeksizin yeniden çalışma ile birlikte ikinci bir aylık alabilmeleri sağlandı.
- Emniyet Teşkilatı personeli ile Uzman Jandarma ve Uzman Erbaşların ek göstergeleri 2200'den 3000'e yükseltilip, Emniyet ve MİT mensupları ile çarşı ve mahalle bekçilerine, subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaş kadrolarından emekli olanlar ile 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uyarınca araştırmacı unvanlı kadrolara atanarlara aylıklarına ilaveten her ay 100 TL ek ödeme yapılması sağlandı.

- Tabip ve dış tabiplerinin emekli aylıklarının veya vefatları halinde hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren uzman olanlar için 17.000, uzman olmayanlar için 13.000 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutar üzerinden artırılması sağlandı. Böylece, 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla aylıklarda, uzman tabip ve dış tabipleri için 2.000 TL'den, uzman olmayan tabip ve dış tabipleri için 1.500 TL'den az olmamak üzere artış sağlandı..

■ Kısa Vadeli Sigorta Kolları uygulamaları genişletildi ve kolaylaştırıldı.

- Bağ-Kur sigortalılarına ve emeklilerine emzirme ödeneği verilmesi sağlanarak Bağ-Kur sigortalılarına yeni haklar tanındı. Sosyal güvenlik reformundan önce, haklarında analık sigortası uygulanmayan Bağ-Kur sigortalıları ile emeklilerine emzirme ödeneği verilmesi sağlandı.
- Sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği başta olmak üzere T.C. Kimlik Numarası üzerinden her ayın 8 ila 14'ü arasında yapılan ödemelerin, PTT Bank aracılığıyla her gün ödenmesine başlandı.
- Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan ödenmekte olan emzirme ödeneğinin tüm sigortalılara otomatik olarak ödenmesine yönelik uygulama hayata geçirildi. Böylece başvuru şartı olmadan ödeme yapılması sağlanarak bürokratik süreç kısaltıldı.

■ Güvenlik Korucularının emeklilik koşulları iyileştirildi.

- Güvenlik korucularının gençleşmesini sağlamak amacıyla 49 yaşın üzerinde bulunan yaklaşık 18 bin Korucu 678 sayılı KHK ile emekli edildi ve bu kapsamdaki kişilerin aylık bağlama işlemleri tamamlandı.
- Güvenlik korucuları SSK kapsamında sigortalı sayılarak 29 Nisan 2017 tarihinden önceki bu görevde geçen sürelerine ait primlerin İçişleri Bakanlığınca ödenmesi sağlandı.

■ Kamu Emeklilerine sağlanan haklar arttı.

- Emekli aylığı almakta iken belirli görevlere seçilen ve atananların, emekli aylıkları kesilmeksizin 4/1-(c) kapsamında sigortalı sayılmaları sağlanarak görevleri esnasında vazife malullüğü gibi durumların doğması halinde karşılaşılabilecekleri mağduriyetler önlendi.

Projeler

■ 4B Emektar Programı

- 4/1-(b) statüsündeki sigortalı ve hak sahiplerine gelir/aylık bağlanması işlemlerini yürüten 4/1-(b) emektar programı Mart/2011 dönemi itibarıyla kullanıma açılmış olup eski aylık bağlama programlarında bağlanmış ve ödenmekte olan gelir/aylık bilgileri de aynı dönem içinde veri çevrimi yoluyla 4/1-(b) emektar programına aktarılmıştır. Emektar programı JAVA yazılım diliyle oluşturulduğundan gerçekleşen mevzuat değişikliklerine adaptasyon için güncelleme işlemleri çok daha hızlı tamamlanmakta ve aynı zamanda modern yazılım dilleriyle oluşturulmuş olan diğer programlarla otomasyon ve entegrasyon sağlama hususunda oldukça esneklik sağlamaktadır. Manuel veri girişi asgariye indirilmiş olup nüfus, hizmet, sağlık raporu ve öğrenim belgesi bilgileri ilgili programlar üzerinden otomatik olarak emektar programına aktarılmaktadır.

■ 4A Emektar Programı

- 4/1-(a) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerinin gelir/aylık bağlama işlemlerinin yapıldığı COBOL yazılım dili ile çalışmakta olan programlar, 01 Şubat 2018 tarihinden itibaren kullanıcı girişine kapatılarak JAVA yazılım diline çevrilen uygulama "EMEKTAR 4A" adıyla Mart/2018 çalışma dönemine işlem yapmak üzere 05 Şubat 2018 tarihinde kullanıcı girişine açılmıştır. Emektar programı JAVA yazılım diliyle oluşturulduğundan gerçekleşen mevzuat değişikliklerine adaptasyon için güncelleme işlemleri çok daha hızlı tamamlanmakta ve aynı zamanda modern yazılım dilleriyle oluşturulmuş olan diğer programlarla otomasyon ve entegrasyon sağlama hususunda oldukça esneklik sağlamaktadır. Manuel veri girişi asgariye indirilmiş olup nüfus, hizmet, sağlık raporu ve öğrenim belgesi bilgileri ilgili programlar üzerinden otomatik olarak emektar programına aktarılmaktadır.

■ Entegre Tescil Programı

- Hizmet akdine tabi çalışmaya başlayan sigortalıların, sigortalılık başlangıç ve terk tarihlerine esas bildirimler işverenlerince Kanunda belirtilen sürelerde kağıt ortamında verilmekte ve bu bildirelere göre sigortalı tescil işlemleri kurum personelince yapılmakta idi. Emek ve zaman kaybının önlenmesi, işverenlere kolaylık sağlanması amacıyla bu bildirimler elektronik ortamda alınmaya başlanarak sigortalılık tescil işlemleri daha doğru ve hızlı bir şekilde yapılmaya başlandı.

■ e-Maluliyet Programı

- e-Maluliyet programı ile sigortalılar ve bunların hak sahiplerinin maluliyet tespit işlemleri ile meslekte kazanma gücü kaybı tespit işlemleri fiziki dosyaya ihtiyaç duyulmaksızın elektronik ortamda gerçekleştirilerek, maluliyet işlemlerinin en kısa sürede sonuçlandırılması sağlanmaktadır.

■ e- Rapor

- Doğru bilgiyi kaynağından usule uygun bir şekilde almak, hız ve verimliliği artırmak, karar vericiler için destek raporları oluşturmak ve nihayetinde e-Devlete entegrasyon için altyapı kurulması, vatandaş odaklı hizmet yaklaşımı amaçları ile oluşturulan e-rapor (Maluliyete esas sağlık kurulu raporlarının elektronik ortamda kayıt altına alınması ve bildirim) uygulamasında;
- Maluliyet, iş kazası, meslek hastalıkları tespiti için sağlık hizmet sunucuları tarafından hazırlanan durum bildirir sağlık kurulu raporların elektronik ortamda e imzalı olarak MEDULA' ya aktarımı sağlanmış olup 01 Eylül 2020 tarihinden itibaren uygulanmaktadır.

■ HİTAP (Hizmet Takip Projesi)

- 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında bulunan sigortalıların hizmeti etkileyen okul, askerlik, kurum, hizmet, mahkeme, unvan, tazminat, borçlanma vb. bilgilerin toplanması ve toplanan bilgiler dâhilinde ilgili mevzuat birimlerince kullanılacak datanın oluşturulması uygulamasıdır. Proje ile Kurumumuzda olmayan hizmet bilgileri temin edilmekte ve vatandaşımızın emeklilik işlemine hız kazandırılmaktadır.

■ e-Bildirim Programı

- İş kazası ve meslek hastalığı bildirim formunun (Ek-7) işverenler tarafından Kurum ünitelerine gönderilmesini sağlayan e-Bildirim programı ile işverenlerin Kurum ünitelerine gelmeden iş kazası ve meslek hastalığı bildirim formunu internet üzerinden Kuruma elektronik ortamda göndermeleri sağlandı. Ayrıca, Program kapsamında yeni bir çalışma ile tek bir vakada yaralanan veya ölen sigortalıların aynı vaka kapsamında bildirilmesi sağlanmaktadır.

■ e-Ödenek Programı

- e-Ödenek programı, eski sistemde yer alan tüm süreçleri elektronik ortama taşıyarak sadeleştiren ve kolaylaştıran bir sistemdir. Program ile işveren, hastane ve Kurumumuz arasında entegrasyon sağlanarak 4/1-(a) ve 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların geçici iş göremezlik ödeneklerinin 2 ila 10 gün arasında elektronik ortamda talep şartı aranmadan ödenmesi sağlanmaktadır.

■ Mahsuplaşma Programı

- 5510 sayılı Kanunun "Geçici İş Göremezlik Ödeneği" başlıklı 18 inci maddesinde; "geçici iş göremezlik ödenekleri toplu iş sözleşmesi yapılan işyerleri ile kamu idarelerinin işverenleri tarafından Kurumca belirlenen usul ve esaslara göre Kurum adına sigortalılara ödenerek, daha sonra Kurum ile mahsuplaşmak suretiyle tahsil edilir." ifadesine yer verilmiştir. Programın devreye girmesiyle birlikte mahsuplaşma talebinde bulunan işverenler için MOSİP Sistemi içerisinde gerekli düzenleme yapılarak 4/1-(a) sigortalılarına istirahatli oldukları dönemde ödenecek iş göremezlik ödeneklerinin işveren borçlarından mahsup edilmesini sağlayacak "Mahsuplaşma Programı" tamamlandı ve işleme açıldı.

AYLIK BAĞLAMA SÜRELERİ 15 GÜNÜN ALTINA DÜŞÜRÜLDÜ

Aylıkların en kısa sürede başlanması, işinden ayrılması nedeniyle gelirden yoksun kalacak sigortalılar açısından büyük önem taşımaktadır. Yapılan çalışmalar ile daha önceden 3-4 ayda sonuçlandırılmayan aylık bağlama işlemleri 15 günün altına düşürülmüştür.

2020 yılı ortalama aylık bağlama süresi, yıllık işlem gün sayısı ve toplam aylık bağlanan kişi sayısı dikkate alındığında 4/1-(a) için 14,48; 4/1-(b) için 14,17 ve 4/1-(c) için 11,95 gün olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3

Aylar	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)
	Tüm Hizmetler	Tüm Hizmetler	Tüm Hizmetler
Ocak	13,03	12,91	10,02
Şubat	11,84	11,74	10,20
Mart	13,56	13,90	11,60
Nisan	12,74	12,33	10,83
Mayıs	18,73	16,39	9,21
Haziran	20,17	17,65	8,94
Temmuz	16,21	17,02	8,15
Ağustos	12,66	14,75	16,85
Eylül	15,10	13,96	12,85
Ekim	14,26	13,07	12,91
Kasım	13,54	13,17	10,62
Aralık	14,12	14,35	11,60
2020 Yılı Ortalaması	14,48	14,17	11,95

Ortalama Aylık
Bağlama Süreleri
(2020 Yılı) (Gün)

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Hızlı, etkin ve verimli hizmet sunumunun gerçekleştirilmesi amacıyla, aylık bağlama işlemlerine ilişkin sürelerin kısaltılması için tedbirler alınarak il müdürlüklerinin performansları aylık olarak takip edilmektedir.

Merkezdeki dosyaların güncellenmesi işlemlerine hız verilerek 2020 yılı içinde yaklaşık 421.470 dosya güncellenmiştir. Ayrıca, sigortalı vefat etikten sonra hak sahiplerine bağlanan aylıklar kapsamında, kamu hizmetlerinin yerinde verilmesi ilkesi gereğince yaklaşık 2.200.000 dosyanın Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine (SGİM) devrine 2018/Kasım ayı içerisinde başlanılmış olup, 30 Kasım 2020 itibarıyla 1.337.470 dosyanın devri gerçekleştirilmiştir.

İstatistikler

4/1-(a), 4/1-(b), 4/1-(c) Kapsamında Aylık/Gelir Bağlanan Kişi Sayısı (2020 Yılı)	Aylık / Gelir Türü	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	TOPLAM
	Yaşlılık Aylığı	277.434	34.974	58.552	370.960
	Malullük Aylığı	6.365	1.782	667	8.814
	Ölüm Aylığı	155.626	69.631	39.672	264.929
	Sürekli İş Göremezlik Geliri	3.347	37	-	3.384
	Ölüm Geliri	4.776	146	-	4.922
	Vazife Malullüğü	-	-	197	197

Tablo 4

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Aylık Ödemesi Yapılan Kişi Sayısı ve Ödeme Miktarları (2020 Yılı)	Aylar	4/1-(a)		4/1-(b)		4/1-(c)*		Toplam	
		Kişi Sayısı	Aylık Miktarları (TL)	Kişi Sayısı	Aylık Miktarları (TL)	Kişi Sayısı	Aylık Miktarları (TL)	Kişi Sayısı	Aylık Miktarı (TL)
	Ocak	8.042.379	17.343.751.642	2.672.454	4.402.961.860	2.281.601	6.645.494.220	12.996.434	28.392.207.722
	Şubat	8.073.520	17.405.955.458	2.675.026	4.403.226.488	2.283.325	6.651.136.651	13.031.871	28.460.318.597
	Mart	8.103.117	17.464.002.270	2.677.018	4.403.131.414	2.290.361	6.675.090.500	13.070.496	28.542.224.184
	Nisan	8.126.646	17.551.120.751	2.678.546	4.451.066.653	2.293.400	6.686.063.383	13.098.592	28.688.250.787
	Mayıs	8.144.575	17.582.037.556	2.677.748	4.447.421.250	2.296.188	6.695.028.132	13.118.511	28.724.486.938
	Haziran	8.164.981	17.616.385.146	2.676.985	4.445.618.043	2.299.982	6.705.959.235	13.141.948	28.767.962.424
	Temmuz	8.186.089	18.647.572.506	2.678.742	4.684.289.665	2.303.450	7.099.669.406	13.168.281	30.431.531.577
	Ağustos	8.206.081	18.699.345.005	2.676.590	4.679.930.654	2.309.700	7.126.966.889	13.192.371	30.506.242.548
	Eylül	8.219.602	18.731.549.863	2.677.600	4.679.612.349	2.319.085	7.164.963.029	13.216.287	30.576.125.241
	Ekim	8.231.030	18.755.266.028	2.674.136	4.671.044.879	2.324.822	7.188.227.688	13.229.988	30.614.538.594
	Kasım	8.251.780	18.790.538.430	2.673.674	4.667.570.230	2.328.304	7.200.155.027	13.253.758	30.658.263.687
	Aralık	8.265.828	18.805.417.538	2.670.280	4.657.511.954	2.328.112	7.195.717.172	13.264.220	30.658.646.664

Tablo 5

(*)4/1- (c) primsiz aylıklar dâhildir.

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre 2010 yılında borçlanma müracaatı yapan kişi sayısı 36.792 iken bu sayı 2019 yılında 86.727 ve 2020 yılında 4.850 olarak gerçekleşmektedir.

Tablo 6

Yıl	Borçlanma Müracaat Sayısı				Borç Ödeyenlerin Sayısı				3201 Sayılı Kanun'a Göre Borçlanma Yapan Kişi Sayıları
	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	Toplam	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	Toplam	
01.01.2010-31.12.2010	23.385	12.453	954	36.792	17.430	10.155	-	27.585	
01.01.2011-31.12.2011	34.045	23.508	1.347	58.900	23.992	18.098	-	42.090	
01.01.2012-31.12.2012	35.503	20.571	1.255	57.329	24.941	14.104	-	39.045	
01.01.2013-31.12.2013	41.224	14.680	1.171	57.075	26.366	8.826	-	35.192	
01.01.2014-31.12.2014	45.311	9.033	962	55.306	37.238	6.182	-	43.420	
01.01.2015-31.12.2015	96.940	15.011	771	112.722	25.403	7.334	-	32.737	
01.01.2016-31.12.2016	83.957	12.090	728	96.775	17.318	7.796	-	25.114	
01.01.2017-31.12.2017	64.204	4.011	386	68.601	48.244	2.753	167	51.164	
01.01.2018-31.12.2018	64.935	4.016	369	69.320	45.763	2.467	133	48.363	
01.01.2019-31.12.2019	75.643	10.415	669	86.727	49.907	4.024	216	54.147	
01.01.2020-30.11.2020	*	4.177	*	4.177	*	4.166	*	4.166	
01.01.2020-31.12.2020	*	4.850	*	4.850	*	4.837	*	4.837	
TOPLAM	565.147	129.965	8.612	703.724	316.602	85.905	516	403.023	

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

*01.08.2019 tarihinden itibaren 3201 sayılı Kanun borçlanmaları 4/1-(b) kapsamında sayıldığından veri bulunmamaktadır.

4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) kapsamında aylık veya gelir alan pasif sigortalı sayısı 2010 itibarıyla 9.518.704 iken, 2020 itibarıyla bu sayı 13.264.220'ye yükseltmektedir.

Tablo 7

Yıl	Yaşlılık Aylığı Alanlar	Malullük Aylığı Alanlar	Ölüm Aylığı Alanlar (Dosya)	Ölüm Aylığı Alanlar (Kişi)	Sürekli İşgöremezlik Geliri Alanlar	Sürekli İşgöremezlik Ölüm Geliri Alanlar (Dosya)	Sürekli İşgöremezlik Ölüm Geliri Alanlar (Kişi)	2010 – 2020 Yılları Arasında 4/1-(a) Kapsamında Aylık veya Gelir Alan Pasif Sigortalı Sayıları
2010	3.850.199	66.902	1.112.739	1.483.417	58.496	47.361	76.397	
2011	4.041.409	67.575	1.165.170	1.531.014	58.966	48.883	78.336	
2012	4.235.496	68.593	1.216.760	1.582.401	60.612	50.071	79.329	
2013	4.412.711	69.153	1.268.502	1.635.705	61.403	52.536	81.260	
2014	4.601.192	71.688	1.323.133	1.690.968	62.097	54.674	83.768	
2015	4.865.179	73.004	1.381.234	1.751.325	65.361	56.251	85.112	
2016	5.098.801	74.429	1.436.828	1.814.407	69.924	58.332	86.740	
2017	5.319.318	75.978	1.496.970	1.876.504	72.831	58.255	89.501	
2018	5.552.281	76.554	1.556.578	1.939.548	75.406	60.423	92.215	
2019	5.759.778	77.752	1.618.243	2.014.189	78.917	62.374	95.133	
2020	5.923.661	76.131	1.686.067	2.089.682	80.563	63.575	95.791	

Kaynak: SGK İstatistik Yıllıkları

2010 – 2020 Yılları
Arasında 4/1-(b)
Kapsamında Aylık
veya Gelir Alan Pasif
Sigortalı Sayıları

Yıl	Yaşlılık Aylığı Alanlar	Malullük Aylığı Alanlar	Ölüm Aylığı Alanlar (Dosya)	Ölüm Aylığı Alanlar (Kişi)	Sürekli İşgöremezlik Geliri Alanlar	Sürekli İşgöremezlik Ölüm Geliri Alanlar (Dosya)	Sürekli İşgöremezlik Ölüm Geliri Alanlar (Kişi)
2010	1.383.633	16.741	601.885	760.130	3	15	56
2011	1.515.943	17.748	643.468	847.705	13	23	89
2012	1.553.730	19.358	686.171	896.174	45	97	313
2013	1.571.185	18.639	658.980	821.485	64	145	440
2014	1.590.450	19.865	682.177	841.920	82	194	570
2015	1.648.715	20.727	831.136	871.773	116	459	596
2016	1.647.662	21.234	849.158	890.045	157	568	725
2017	1.641.037	21.766	762.140	921.422	204	334	933
2018	1.678.665	22.166	788.948	950.605	248	382	1.038
2019	1.672.986	22.542	812.302	974.615	292	424	1.141
2020	1.649.416	21.843	835.081	997.443	328	474	1.250

Tablo 8

Kaynak: SGK istatistik yıllıkları.

2010 – 2020 Yılları
Arasında 4/1-(c)
Kapsamında Aylık
Alan Pasif Sigortalı
Sayıları

Yıl	Yaşlılık Aylığı Alanlar	Malullük Aylığı Alanlar	Vazife Malulü Aylığı Alanlar	Ölüm Aylığı Alanlar (Dosya)	Ölüm Aylığı Alanlar (Kişi)
2010	1.239.660	23.703	6.608	412.749	552.759
2011	1.259.454	24.059	6.711	425.283	566.049
2012	1.276.655	24.290	6.858	437.070	578.878
2013	1.300.140	24.528	6.921	448.872	592.332
2014	1.312.681	24.688	11.536	472.590	609.496
2015	1.340.996	25.070	11.939	487.978	624.350
2016	1.374.998	25.260	12.170	501.538	638.813
2017	1.441.959	25.750	12.934	489.246	654.003
2018	1.498.812	26.216	13.504	517.748	685.893
2019	1.535.698	26.653	14.039	532.543	703.984
2020	1.560.807	26.628	14.381	551.759	726.296

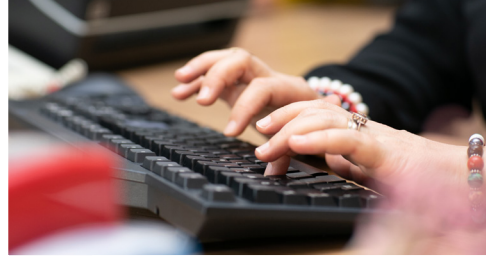
Tablo 9

Kaynak: SGK istatistik yıllıkları

Daha fazla istatistik!

2020 yılsonu itibarıyla Evlenme Yardımı yapılan kişi sayıları ve ödeme tutarları; Cenaze Ödeneği/Ölüm Yardımı alan kişi sayısı ve ödeme tutarları ile Yurt Dışı Aylık Alan kişi sayıları kitabın sonunda yer almaktadır.

2020 yılında 240.824 kişiye yaklaşık 229 milyon TL tutarında cenaze ödeneği / ölüm yardımı yapılırken, 18.282 kişiye yapılan evlenme yardımı ödemesi 285 milyon TL'nin üzerindedir.

Herkesin hayatına dokunuyoruz.

BÖLÜM

4

REFORM
SONRASI

Sağlığa Erişim
Alanındaki
Faaliyetlerimiz

HEDEFLERİMİZ

- Kaliteli, sürdürülebilir, güvenli ve kontrol edilebilir bir sağlık sistemi sunmak.
- Sağlık hizmetlerine erişimi kısıtlamadan sağlık harcamalarının sürdürülebilirliğini sağlamak.
- Tıbbi ve ekonomik değerlendirme çalışmalarını dikkate alan bir geri ödeme sistemi oluşturmak.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak
nüfusun tamamına yakınını Genel
Sağlık Sigortası Şemsiyesi altına aldık.

Kavramlar

■ Sağlık Hizmeti Sunucusu (SHS):

SGK tarafından finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin temini için kendisi ile protokol/sözleşme yapılan ve/veya hizmetin teminini sağlayan kurum ve kuruluşları ifade etmektedir.

■ Sağlık Uygulama Tebliği (SUT):

5510 sayılı Kanun ve "Genel Sağlık Sigortası Uygulamaları Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde SGK'nın sağlık ile ilgili fiyatlandırma ve ödeme kapsamındaki hizmetlerin belirlenmesi gibi düzenlemelere imkân veren ve diğer tüm uygulama detaylarını içeren tebliğdir.

■ Alternatif Geri Ödeme Komisyonu (AGÖK):

Kurumca finansmanı sağlanan/sağlanacak olan sağlık alanındaki ürün ve hizmet gruplarının, ihtiyaç duyulan alanlarda mevcut ödeme usul, esas ve kuralları dışında mali veya tıbbî olarak getireceği faydaya göre ödeme kapsamına alınması veya mevcut ödeme usul, esas ve kurallarının değiştirilmesi ile yurt dışından temin edilen, ülkemizde imal edilemeyen veya bulunmayan ürün gruplarının üretiminin, ithal ürünlerin yerli üretime geçmesinin, piyasada bulunurluğunun sağlanması hususlarının teşvik edilmesi amacıyla oluşturulan komisyonu ifade eder.

■ İlave Ücret:

Vakıf üniversiteleri dahil sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilen sağlık hizmetine istinaden Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan ücretin dışında doğrudan sağlık hizmeti alan vatandaşlardan alabileceği ücrettir.

■ Katılım Payı:

Sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için, genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişiler tarafından ödenecek tutardır.

■ Palyatif Bakım:

Ciddi ve/veya ilerleyici hastalığı olan kişilere ve yakınlarına tanı almasından itibaren tüm hastalık süreci boyunca verilen, yaşam kalitesini artırmayı hedefleyen hizmetlerdir.

■ Beşeri Tıbbi Ürün:

Hastalığı tedavi etmek ve/veya önlemek, bir teşhis yapmak veya bir fizyolojik fonksiyonu düzeltmek, düzenlemek veya değiştirmek amacıyla, insana uygulanan doğal ve/veya sentetik kaynaklı etkin madde veya maddeler kombinasyonudur.

Faaliyetler

■ Gazi ve şehit yakınları ile askerlik görevini er-erbaş olarak ifa edenlerden ilave ücret alınmaması yönünde düzenleme yapıldı.

- Gazi ve şehit yakınları ile askerlik görevini er-erbaş olarak ifa edenlerden otelcilik hizmetleri ve istisnai sağlık hizmetleri de dâhil olmak üzere hiçbir ilave ücret talep edilmemesi yönünde düzenleme yapıldı.

■ Gazi, vazife ve harp malullerine yönelik birçok düzenleme hayata geçirildi.

- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına girmese dahi atış, tatbikat veya diğer ateşli silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin fizik tedavi ve rehabilitasyon (FTR) hizmeti için hastanelere başvurmaları halinde, gaziler için sağlanan tüm düzenlemelerden (bölge kontrolü yapılmaması, özel sağlık hizmeti sunucuları dahil tüm hastanelerden FTR hizmeti alabilmesi gibi) faydalanması sağlandı.
- Gaziler için tüp bebek tedavilerinde en az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlüsü olarak 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olma şartı ile son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden (aşılama, yumurtlama tedavisi) sonuç alınamamış olma şartlarının aranmaması sağlandı.
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında yer alan gazilerin, yol gündelik refakatçi ödemelerinde sevk işlemlerinde ve yol ödemelerinde mesafe aranmaksızın ödenmesi sağlandı.

■ Köy korucularının hastanelere doğrudan başvuruları sağlandı.

- Köy korucularının özel sevk kurallarına tabi kişiler uygulamasından çıkartılması yönünde düzenleme yapılarak hastanelere doğrudan başvuruları sağlandı.

■ Gelir testi zorunluluğu kaldırılarak tekli prim sistemine geçildi.

- Genel Sağlık Sigorta sisteminde gelir testi işlemleri 60/g-1 (geliri aylık brüt asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olanlar), 60/g-2 (geliri aylık brüt asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olanlar) ve 60/g-3 (geliri aylık brüt asgari ücretin iki katından fazla olanlar) gibi üçlü prim sistemine göre sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları tarafından yapılan gelir testi sonucuna göre tespit edilmekteydi.
- 01 Nisan 2017 tarihi itibarıyla, Genel Sağlık Sigortasında üçlü prim sistemi kaldırıldı ve tek tip prim sistemine geçildi. Gelir testine tabi tutulmaksızın aylık asgari ücretin % 3'ü (2019 yılı için 76,75 TL) tutarında prim ödeyenler Genel Sağlık Sigortasından faydalanabilmektedir. Bu rakam 2020 yılı itibarıyla aylık 88,29 TL'dir.

Yeşil kartlılar Genel Sağlık Sigortası kapsamına alındı.

2012 yılından itibaren yeşil kartlılar GSS kapsamına alındı. Yeşil kartlı hastaların üniversite hastaneleri ve belediyelere ait hastanelere doğrudan müracaat edebilmeleri sağlandı.

■ Geri ödeme kapsamına alınan sağlık hizmetlerinin sayısı artırıldı.

- Evde sağlanan sağlık hizmetleri geri ödeme kapsamına alındı.
- Çocuk istismarına yönelik olarak; Çocuk İzlem Merkezleri'nde verilecek muayene, tetkik, tahlil, aşı, ilaç ve diğer tüm sağlık hizmetleri geri ödeme kapsamına alındı.
- Obezite cerrahisi işlemi, vücut kitle indeksi oranı 40'ın üzerinde olan kişiler için Kurumca karşılanıyor iken, vücut kitle indeksi oranı 35-40 arası olan ve yandaş hastalığı bulunan kişilerde de uygulanması halinde geri ödeme kapsamına alındı.

- Ev hemodiyaliz tedavileri geri ödeme kapsamına alındı.
- Yaşamı tehdit eden hastalıklardan kaynaklanan problemler ile karşılaşan hastaların ve hasta yakınlarının başta ağrı olmak üzere tüm fiziksel, psikososyal ve ruhsal problemlerini gidermeye yönelik Palyatif Bakım Tedavisi geri ödeme kapsamına alındı.
- Vatandaşların tedavilerinde (Hepatit C, AHÜS, PNH vb) kullanılan ileri teknoloji ilaçların özel dağıtım modeli kullanmak suretiyle tedavi gördükleri hastanelerce teminine başlandı.

■ SMA Tip 1-2-3 hastalarının ilaçları geri ödeme kapsamına alındı.

- SMA hastalığının en tehlikelisi SMA Tip 1 denilen evre (yutkunma ve solunum zorluğu) hastalarının ilacı 2017 yılında Kurum tarafından ödeme listesine alınarak hasta katılım payından muaf tutuldu. SMA Tip2 ve SMA Tip3 hastalarının ilaca erişimi ise 2019 yılının Ocak ayında sağlandı.

■ 4.800'ü aşkın kalemlle oldukça kapsamlı bir tıbbi cihaz geri ödeme listesi oluşturuldu.

- 2014 yılında yatan hasta tedavilerinde kullanılan tıbbi malzemelerin ödenmesinde kullanılan pozitif listelerin sayısı artırılarak birçok tıbbi malzemenin Kurumca ödenecek isimleri belirlendi.
- Yapay total kalp, (kişiye özel bilgisayar destekli, üç boyutlu) ısırmama protezler, ileri teknoloji yara bakım ürünleri, biyonik (mikroişlemci kontrollü) kol ve bacak protezleri gibi ileri teknoloji birçok tıbbi cihaz geri ödeme kapsamına alındı.

■ Tıbbi malzemelere ilişkin çeşitli düzenlemeler yapıldı.

- Tıbbi malzeme sözleşmeleri ile ayakta tedavilerde kullanılan hazır ortez protezleri ve sarf malzemelerine ilişkin ihtiyaçlarının sözleşmeli merkezlerden temin edilmesi sağlandı.
- Tıbbi cihaz ve malzeme fiyatları belirli zamanlarda güncellenerek toplam yapılan ödemelerde 1 milyar TL'den fazla iyileştirme sağlandı. Bu kapsamda özellikle 2019 yılında yapılan toplu güncellemeyle toplam 1.663 adet tıbbi cihaz ve malzeme fiyatında 731 milyon TL iyileştirme sağlandı.
- "İşitmeye Yardımcı Cihazların Teminine İlişkin Sözleşme" kapsamında işitme cihazlarının sözleşmeli işitme cihazı merkezlerinden temini sağlandı.

■ Tüp bebek tedavilerinde iki olan deneme sayısı üçe çıkarıldı.

- Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olunan kişilerin tüp bebek yöntemiyle çocuk sahibi olması için deneme sayısı ikiden üçe çıkarıldı. İlk iki denemede sırası ile % 30 ve % 25 katılım payı alınırken üçüncü denemeden % 20 katılım payı alınması düzenlendi. Ayrıca tüp bebek tedavi yöntemiyle çocuk sahibi olma yaşı 39'dan 40'a çıkarıldı.
- Sağlam çocuk sahibi olan çiftler hariç olmak üzere Kurumca belirlenen kalıtsal hastalığı olan veya bu hastalık için taşıyıcı olduğu bilinen evli çiftin sağlam çocuk sahibi olmasına yönelik Preimplantasyon tanı ile birlikte tüp bebek tedavisinin finansmanının sağlanması için mevzuat değişikliği yapıldı.

■ Diş tedavilerinde yeni düzenlemeler yapıldı.

- Diş Tedavileri Puan Listesinde Ortodonti tedavisine ait işlem kodları, tüm ortodonti tedavilerini (erken ortodonti tedavi, yarık dudak damak ortodonti tedavisi gibi) kapsayacak şekilde yeniden düzenlendi.
- %40 ve üzeri engelli kişilerin, özel sağlık hizmeti sunucuları ile Kurumla sözleşmesi olmayan resmi sağlık hizmeti sunucularında diş tedavisi hizmeti alabilmelerinin önü açıldı.

- Diş protezlerinde 4 yıl olan yenileme süresi kısıtlaması ile ilgili olarak kanser tedavisi nedeniyle çenesinin tamamını veya bir bölümünü kaybetmiş hastalar, iş kazası ve trafik kazası hallerinde hareketli ve sabit protezlerde 4 yıllık yenilenme süresinin dikkate alınmaması yönünde düzenleme yapıldı.

■ Yurt dışı tedavilerde süre sınırlaması kaldırıldı ve yeni düzenlemeler yapıldı.

- Tedavisi ülkemizde yapılamayan vatandaşlarımızın yurtdışındaki tedavilerinin 2 yıl olan süre sınırlaması kaldırıldı.
- 4/1-(b) ve 4/1-(c) statüsündeki sigortalıların Almanya, Karadağ, İtalya, Tunus, KKTC, Belçika ve Macaristan'da buldukları sırada sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında sağlık hizmetlerinden faydalanabilmeleri sağlandı.
- Almanya, Avusturya, Belçika, Hollanda, Fransa'dan ülkemize gelenlerin ve ülkemizde ikamet edenlerden Sözleşme kapsamında sağlık yardım hakkı olanların ülkemizde sağlık yardımlarından yararlanmaları için Yurtdışı Provizyon, Aktivasyon ve Sağlık Sistemi (YUPASS) işleme açılmıştır. Bu ülke sigortalılarına MEDULA sistemi üzerinden YUPASS numarası ile sağlık yardımı verilmeye başlanmıştır. Sistem ayrıca sözleşme kapsamında verilen sağlık hizmetlerinin takibinin elektronik ortamda yapılmasına da imkan vermektedir.
- Avusturya, Belçika, Fransa veya Hollanda'dan ülkemize gelip ülkemizde ikamet edenlerden Sosyal Güvenlik Sözleşmesi kapsamında sağlık yardımı verilen kişilerin Türkiye'de aldıkları sağlık yardımlarının giderlerine ilişkin faturalar manuel oluşturulmaktaydı. Bu faturalar artık YUPASS programı üzerinden oluşturulmaya başlanarak yapılan sağlık yardım masrafları kayıt altına alınmıştır.
- Kurum Sigortalıları Sağlık Sistemi (KUSAS) programı oluşturularak Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa ve Hollanda'ya gidecek Kurum sigortalılarına ilgili sağlık yardım formüleri düzenleme ve sonlandırma işlemleri dahil tüm işlemlerin program üzerinden yapılması ve Sözleşmeli ülkelerin Kurum sigortalılarına yapmış oldukları sağlık yardımlarına istinaden Kurumumuzdan talep etmiş oldukları tutarlar ve Kurumca yapılan ödemeler kayıt altına alınmıştır. Ayrıca Almanya'nın talep edeceği sağlık giderlerinin hesaplanması elektronik ortamda KUSAS üzerinden yapılmaya başlanmıştır.

■ Beşeri tıbbi ürünler Kurumca yurt dışından getirilmeye başlandı.

- Ülkemizde henüz ruhsatlandırılmamış ve/veya ruhsatlandırıldığı halde çeşitli sebeplerle piyasada bulunmayan beşeri tıbbi ürünlerin, sağlık giderleri Kurum tarafından karşılanan kişilerin hastalıklarının teşhis ve tedavisi amacıyla yurt dışından temini, Kurum ile protokolü bulunan Türk Eczacıları Birliği aracılığıyla sağlanmaktaydı.
- 20 Temmuz 2016 tarihinde Sağlık Bakanlığı tarafından, SGK ilaç temin işlemleri konusunda yetkilendirilmiştir. Bunun üzerine 29 Temmuz 2016 tarihli Kurum Başkanlık onayı ile İbn-i Sina Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi ismi altında faaliyete başlayan Merkez Müdürlüğü kurulmuştur. 20 Mart 2017 tarihinde ise GDP (İyi Dağıtım Uygulamaları) mevzuatına uygun bir ecza deposu kurularak bu ilaçların Kurum aracılığıyla temini ve hastalara dağıtımına başlanmıştır. Kurumca yurt dışından temin edilen ilaç sayısı 159 olmuştur.

■ Kanser cerrahisi işlemleri kapsamında ilave ücret alınmaması yönünde düzenleme yapıldı.

- Kanser tedavisi ile ilgili olarak da daha önce kemoterapi, radyoterapi ve radyoizotop işlemlerinde ilave ücret alınmamakta iken 2018 yılı Temmuz ayında yapılan düzenleme ile kanser cerrahisi (kansere tedavisi için yapılan ameliyat işlemleri) işlemlerinden de hiçbir şekilde ilave ücret alınmaması sağlandı.

■ Trafik kazası nedeniyle oluşan sağlık hizmeti bedelleri Kurumca karşılanmaya başlandı.

- Trafik kazasına uğramaları halinde sağlık güvencesi kapsamı dışında kalan vatandaşların da sağlık güvencesine kavuşturulması, trafik kazası nedeniyle yapılan harcamaların tahsilinin tek elden takip ve tahsil edilmesi, uygulamada yaşanan sorunların ortadan kaldırılması ve kişilerin mağduriyetinin önüne geçilmesi amacıyla trafik kazasına bağlı sağlık hizmetine ait bedellerinin ödenmesi yükümlülüğü 2011 yılında Kuruma devredildi.
- Öncesinde anılan bedeller, sigorta şirketleri tarafından ödenmekte iken, yasanın yürürlüğe girmesi ile beraber kazazedelerin genel sağlık sigortalısı olup olmadığına (GSS prim borcu bulunan kişiler, yabancı vatandaşlar, yabancı turistler vs. dâhil) bakılmaksızın SUT'ta yer alan hükümler çerçevesinde Kurumca karşılanmaya başlandı.

■ Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) işlem puanlarının artırılması sağlandı.

- 2008 yılından itibaren ilk defa SUT listelerinde yer alan 9.047 işlemin fiyatlarında artış yapıldı. Sağlık hizmetleri için ödenen fiyatların artırılması ile, vatandaşlarımız için daha kaliteli bir sağlık hizmetine erişim ve sağlık hizmeti sunan sağlık tesisleri için de sağlık hizmeti sunumunun sürdürülebilirliğine katkı sağlandı.
- Ayaktan muayene ücretleri; Üniversite Hastaneleri ile Sağlık Bakanlığı Eğitim Araştırma Hastaneleri için % 30, diğer sağlık hizmet sunucuları için % 10 oranında,
- Laboratuvar işlemleri, radyolojik görüntüleme tetkikleri, nükleer tıp işlemleri, kan bileşenleri, cerrahi işlemler, fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri, diyaliz tedavileri, hiperbarik oksijen tedavileri, yoğun bakım tedavilerinin de yer aldığı tüm işlem kodlarına da % 10 ila % 25 oranında,
- Diş hekimi muayene ücretleri ile diş tedavi işlemlerine % 30 oranında, artış yapıldı.

■ Alternatif Geri Ödeme Komisyonu (AGÖK) çalışmaları yürütüldü.

- Kurumca finansmanı sağlanan/sağlanacak olan sağlık alanındaki ürün ve hizmet gruplarının, ihtiyaç duyulan alanlarda mevcut ödeme usul, esas ve kuralları dışında mali veya tıbbi olarak getireceği faydaya göre ödeme kapsamına alınması veya mevcut ödeme usul, esas ve kurallarının değiştirilmesi ile yurt dışından temin edilen, Ülkemizde imal edilemeyen veya bulunmayan ürün gruplarının üretiminin, ithal ürünlerin yerli üretime geçmesinin, piyasada bulunurluğunun sağlanması hususlarının teşvik edilmesi amacıyla oluşturulan alternatif geri ödeme yöntemlerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla düzenlenen "Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sağlık Sigortası Alternatif Geri Ödeme Yönetmeliği" 10 Şubat 2016 tarihli ve 29620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Söz konusu yönetmelik kapsamında bugüne kadar pek çok kanser tedavileri ile nadir hastalıkların tedavisinde kullanılan toplam 85 adet ilaç geri ödeme listesine ilave edilerek hizmete sunulmuştur. Geri ödeme kapsamına alınan ilaçlar için pay-back yöntemi ile gizli kamu fiyatı uygulaması, hacim anlaşması, özel dağıtım modeli uygulaması, ilave iskonto uygulamaları vb. alternatif geri ödeme yöntemleri kullanılmış olup ilk defa 2020 yılında geri ödeme kapsamına alınan meme kanseri tedavisinde kullanılan ilaçlar için "ortak bütçe tutar sınırı" belirlenerek, Multipl Skleroz (MS) hastalığının tedavisinde kullanılan ilaçlar için ise "değer bazlı modelleme" uygulanmak üzere ilaç firmaları ile sözleşmeler yapılmıştır.
- AGÖK, tıbbi cihaz gündemi ile ilk kez 2020 yılında toplanmış ve tıbbi malzeme geri ödemelerinde daha modern ve daha etkin bir geri ödeme sistemi oluşturulması yolunda önemli bir adım atılmıştır.

■ Madde bağımlılığı tedavisinin geri ödemesinde önemli adımlar atıldı.

- Yasadışı ve kötüye kullanılan maddelerin tarama ve doğrulama analizleri SUT eki EK-2/B Listesine eklenerek GSS kapsamında yer alan kişilerin bu hizmetlerden faydalanması sağlandı.

- Madde bağımlılarının prim ödeme gün sayısı ve prim borcu bulunup bulunmadığına bakılmaksızın madde bağımlılığı ile ilgili tedavi ve ilaç giderlerinin Kurumca finansmanının sağlanması yönünde düzenleme yapıldı.

- Bağımlılık tedavisi alan kişiler için SUT'ta yer alan Tıbbi Rehabilitasyon Hizmetlerinden "Aile görüşmesi-değerlendirme", "Bireysel psikoterapi" ve "Grup psikoterapisi" hizmetlerinin sıklık ve sayıları artırılarak ödenmesi sağlandı.

■ Sağlık Hizmet Sunucuları ile elektronik ortamda yapılan uygulamalarda artış sağlandı.

- Sağlık hizmeti sunucuları (SHS) tarafından sunulan sağlık hizmetlerinin, yine SHS'ler tarafından Kuruma bildirdikleri IP'ler üzerinden hizmet kayıt ve fatura edilmesinin sağlanması amacıyla Kurumca Sabit IP uygulamasına geçildi. SHS'lerin sunmuş oldukları hizmetlerin güvenli bir şekilde Kuruma ulaşması sağlanarak suiistimallerin önüne geçildi.
- Tedavi raporları MEDULA sistemi üzerinden alınmaya başlandı. SHS'ler tarafından oluşturulan FTR, Diyaliz, ESWL, ESWT, Hiperbarik Oksijen Tedavilerine yönelik tedavi raporlarının MEDULA sistemi üzerinden kaydının sağlanması ve vatandaşların sonraki tedavileri için başvurduğu SHS'lerde bu raporların otomatik olarak sistemden görüntülenebilmesi sağlandı. Böylelikle hastaların tedavilerinde kolaylık sağlanmış oldu.

■ Sağlık Uygulama Tebliği kural ve kriterleri gelişen ihtiyaçlar doğrultusunda güncellendi.

- Biyokimya işlem kodlarının Uluslararası İşlem Kodları ile ilişkilendirilmesi sağlandı. SUT'ta yer alan biyokimya işlem kodları için her bir testin hem ulusal hem de uluslararası bir kimliği olacak şekilde tanımlanması yapılarak verilerde standardizasyon sağlandı.
- Otolog kaynaklı, yani hastanın kendi öz dokusu olan perikardından aort kapağının değiştirilmesi için SUT eki Ek-2/B ve Ek-2/C listelerine "Otolog Aortik Kapak Neoküspidizasyon/Rekonstrüksiyonu (Kardiyopulmoner By-Pass ile birlikte)" adı ile SUT işlem kodu tanımlandı.
- Sağlık Bakanlığı ICD-10 tanı kodları listesi ile Kurum tanı kodları listesinin ortak hale getirilmesi sağlandı.
- Refakatçi giderlerinin ödenmesinde, 18 yaşını doldurmamış çocuklar için bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçi giderlerinin ödenmesinde herhangi bir şart aranmayacağına ilişkin düzenleme yapıldı.
- FTR uygulamalarında yatarak tedavilerde uzun bekleme sürelerini ortadan kaldırmak amacıyla özel sağlık hizmeti sunucularında kota uygulaması kaldırıldı.
- Evde bakım merkezlerinde takip ve tedavi edilen hastalarımıza yazılan reçetelerin de Kurum tarafından karşılanmasına yönelik düzenleme yapıldı.

■ Geri ödeme listelerimizde yer alan ilaç sayıları artırıldı.

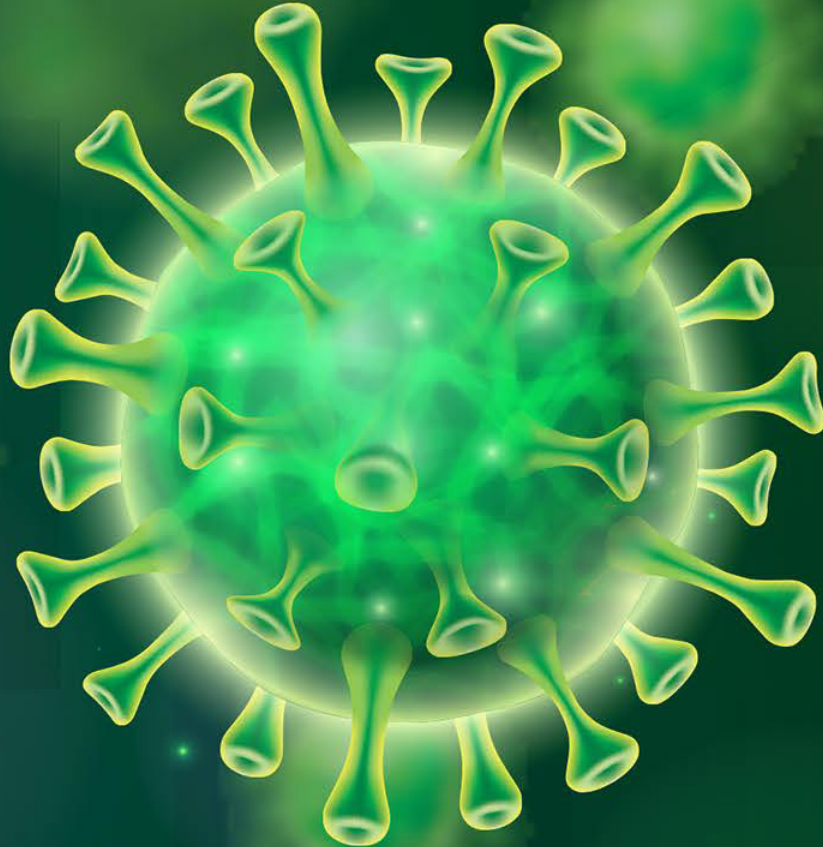
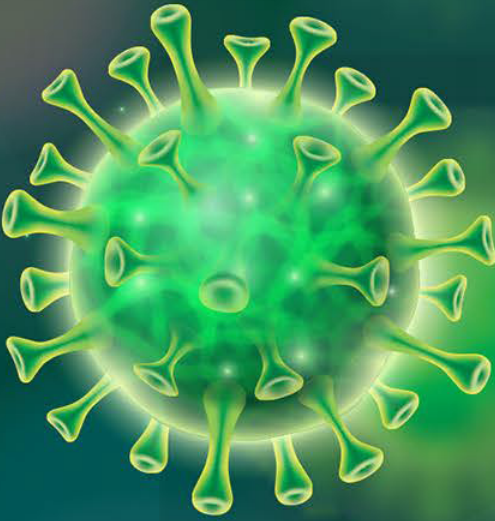
- 2010 yılında geri ödeme listemizde 7.852 adet yurt içi ilaç yer alırken bugün itibarıyla (17 Aralık 2020) 8.522 adet yurt içi ilaç geri ödeme listesinde yer almaktadır. Yurt dışı ilaç sayımız ise 377'dir.
- Hâlihazırda yurt içi ilaç geri ödeme listemizde yer alan 8.522 adet ilacın 6.620 adedi ülkemizde imal olarak ruhsatlandırılmış ilaçlardandır.
- 739 adet yurt içi, 77 adet yurt dışı ilaç olmak üzere toplam 816 adet kanser ilacı SGK tarafından karşılanmaktadır.

COVID-19 ile mücadele kapsamında Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) Düzenlemeleri ile hem vatandaşlarımıza hem de sağlık hizmeti sunucularına destek sağlandı.

- Serviste yatırılarak tedavi edilen pandemi olgusunda, yoğun bakımda yatırılarak tedavi alan hastaların ise tamamında "pandemi bakım hizmeti" ödeme kapsamına alındı.
- Yoğun bakım tedavisi alan hastalar için ATC kodu "L04AC07" olan ilaçların intravenöz formlarının yoğun bakım tedavisinde ayrıca faturalandırılması yönünde düzenleme yapıldı.
- COVID-19 virüs enfeksiyonu geçirerek iyileşen kişilerin serumlarından antikor temin edilerek hastalarda kullanılması amacı ile "immün plazma tedarik ve uygulama" adlı yeni işlem kodu belirlendi.
- "Immün plazma tedarik ve uygulama" işlemi yoğun bakım tedavisi paket fiyatı haricinde ayrıca faturalandırılması sağlandı.
- Pandemi süresince pandemi olgularına verilen tanı ve tedavi hizmetleri acil hal kapsamında verilen sağlık hizmeti olarak kabul edilerek, pandemi olgularında vatandaşlarımızdan katılım payı alınmaması sağlandı.
- SUT'ta yer alan "İlave ücret alınmayacak sağlık hizmetleri" başlığına "Pandemi süresince pandemi olgularının tanı ve tedavileri," ibaresi eklenerek COVID-19 tanısı alan vatandaşlarımızdan ilave ücret alınmaması sağlandı.
- Sağlık Bakanlığı tarafından hastanelerce temin edileceği bildirilen ilaçların "Günübirlik tedavi" kapsamına alınarak temin edebilmeleri sağlandı.
- COVID-19 enfeksiyonuna spesifik tanı testleri SUT eki Hizmet Başlı İşlem Puan Listesine (EK-2/B) tanımlanarak antijen testi, antikor testi, PCR testi (boğaz ve burun bölgesinden alınan sürüntü ile çalışılan) ve izolasyon testine ait yeni işlem kodları belirlendi.
- Immün plazma içerisindeki patojenlerin inaktive edilmesine yönelik "viral inaktivasyon işlemi" adı ile yeni işlem kodu tanımlandı. Böylece immün plazma tedavisinde plazma içeriğindeki enfeksiyon etkenleri, tüm mikroorganizmalar inaktive edilerek yani yok edilerek tedavinin başarısına katkı sağlandı.
- Özel Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım Merkezleri hekimlerce, sadece merkezlerinde kalan yaşlıların ilaç teminine yönelik sağlık raporlarında (sağlık kurulu raporu ve/veya uzman hekim raporu) yer alan ilaçları ve muayeneleri sonucu reçete edilecek ilaç bedellerinin SGK tarafından karşılanması sağlandı.

COVID-19

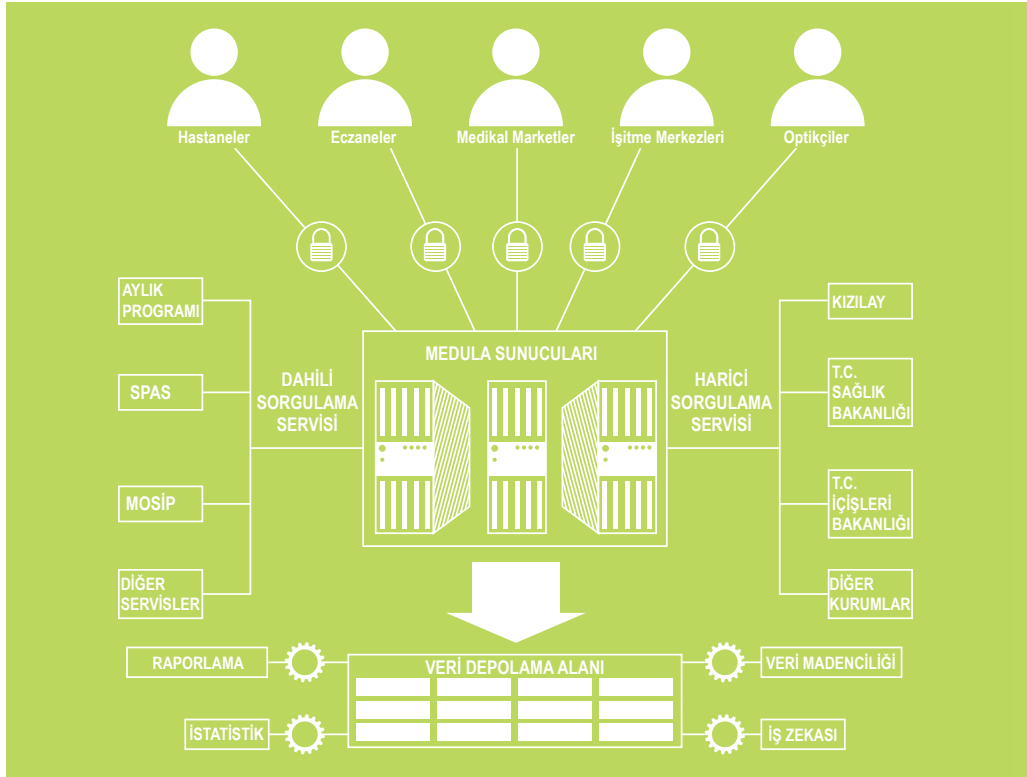
- Kurumumuzca ortodontik diş tedavilerine ilişkin giderleri karşılananan 18 yaşını doldurmuş kişilerin SHS'lere başvuru yapılamayan sũreçte 18 yaşını doldurması nedeniyle ortodontik tedaviyi hak etme konusunda mağduriyet yaşanamaması adına belirlenen sũreye kadar başvuru hakkı tanınması yũnũnde dũzenleme yapıldı.
- SHS'ye başvuru yapılamaması nedeni ile Tũp bebek tedavisi (IVF) için 40 yaş sınırında olan hastaların mağduriyet yaşanamaması amacı ile; belirlenen sũreye kadar tekrar başvuru yapılabilmesi sağlandı.
- Kanal tedavisi, gangren ve periapikal lezyonlu dişlere uygulanan kanal tedavilerinde incelemeye esas belge olarak aranan "kanal tedavilerinde sonuç kontrol filminin belgelendirilmesi" kuralı bulaş riskinin artması yũnũnde değerlendirilerek pandemi sũresi ile sınırlı kalmak kaydıyla uygulanmaması sağlandı.
- Sağlık Bakanlığı COVID-19 Rehberinde belirtilen "olası vaka" tanımına uyan hastalara; Sağlık Bakanlığı tarafından e-Nabız ũzerinden bildirilen doğrulama kodunun MEDULA Sistemine iletilmesi şartı ile yatan hasta tedavisinde, COVID-19 tedavisi uygulanması durumunda PCR testinin pozitif olmasına bakılmaksızın "510021 Pandemi bakım hizmeti"nin 01 Aralık 2020 tarihi itibarıyla fatura edilebilmesi sağlandı.
- SHS'lerin tescil edilmiş birinci ve ikinci seviye yoğun bakım yataklarında, MEDULA sistemimize kayıtlı ventilatũr cihazı bulunması durumunda yoğun bakım tedavisi verilen hastanın kliniğinin uygun olması şartı ile yatak tescil seviyelerine bakılmaksızın ũçũncũ basamak yoğun bakım tedavi hizmeti olarak fatura edilebilmesi sağlandı.

■ GSS Kapsamı genişletildi:

- 18 yaş altı çocukların koşulsuz şartsız sağlık hizmeti almasını sağlandı.
- Er, erbaş, askeri öğrencilerin sağlık yardımları SGK çatısı altında birleştirilerek bu kişilerin ve bakmakla yükümlülerinin SGK kapsamında sağlık hizmeti alması sağlandı.
- Koronavirüs (Covid-19) ile mücadele kapsamında nakdi ücret desteği sağlanan vatandaşlarımızın primleri İŞKUR tarafından ödenmek üzere genel sağlık sigortalısı olmaları sağlandı.
- Türk soylu vatandaşlarımıza Türk vatandaşları gibi düşük prim ödeyerek genel sağlık sigortalısı olabileme imkanı getirildi.

Projeler

■ MEDULA Hastane Sistemi

- MEDULA Hastane Sistemi ile vatandaşların Kurumla sözleşmeli/protokollü SHS'lere ilk girdikleri andan tedavilerinin sonlandığı ana kadar bütün tedavileri, kullanılan ilaçlar ve tıbbi malzemeler kısacası tüm sağlık hizmetleri online olarak sistemde saklanmaktadır. Vatandaşların aldığı sağlık hizmetlerine ilişkin fiyatlar, ödeme bilgileri gibi mali veriler de sistemde yer almakta ve vatandaşlara verilen hizmetlerin en kaliteli ve verimli şekilde sunulmasına yönelik olarak geri ödeme sistemlerine kaynak oluşturulmaktadır.
- MEDULA sistemi ile sağlık ödemeleri online yapılmakta; rakamsal verilerin değerlendirilmesi ile Kurumun sağlık politikalarının oluşturulmasında gerekli karar destek mekanizması sağlanmaktadır.

■ MEDULA Şahıs Sistemi

- Kurumca finansmanı sağlanan tıbbi cihaz kapsamındaki sağlık hizmetleri ile yol ve gündelik, diş tedavileri, metabolizma ve çölyak hastalığı, kaplıca ve yurt dışı tedavi ödemeleri gibi sağlık ödemelerinin takibi 2010 yılından bu yana MEDULA Şahıs Uygulaması üzerinden gerçekleştirilmektedir. Uygulama ile sağlık politikalarının geliştirilmesi amacıyla veri toplanmakta ve geri ödemelerinin yapılması sağlanmaktadır.

● MEDULA Medikal Market

- “Ayakta Tedavide Kullanılan Hazır Tıbbi Malzeme Sözleşmesi” kapsamında Kurum ile medikal market firmaları ve eczanelerin karşılıklıları reçetelere ait bilgilerin online olarak SUT’a uygunluğunu denetleyerek, aynı tebliğde yer alan kurallara göre fiyatlandırılarak faturalandırılmasını sağlayan provizyon sistemidir. 2017 yılında hayata geçirilen bu proje ile hak sahipleri, eczanelerden ilaç alır gibi medikal marketler veya eczanelerden doğrudan malzemeleri temin etmekte ve anlaşmalı medikal market firmaları ve eczaneler ilgili malzeme faturalarını doğrudan Kuruma göndermektedir.

● MEDULA İşitme Merkezi

- “İşitmeye Yardımcı Cihazların Teminine İlişkin Sözleşme” kapsamında Kurum ile işitme merkezleri tarafından karşılanan reçetelere ait bilgilerin online olarak SUT uygunluğunu denetlenmesini sağlayan provizyon sistemidir. 2018 yılında hayata geçirilen bu proje ile hak sahipleri, işitme merkezlerinden doğrudan malzemeleri temin etmekte ve anlaşmalı işitme merkezi firmaları malzeme faturalarını doğrudan Kuruma göndermektedir.

■ MEDULA Eczane Sistemi

- MEDULA Eczane Sistemi, vatandaşların Kurumla sözleşmeli eczanelere tedavileri için hekim tarafından yazılan reçeteleri ile birlikte başvurdukları andan itibaren, bilgilerin on-line olarak özellikle internet ortamı ile ana sisteme alınmasını, şahıs bazında kaydedilmesini ve işlemin yapıldığı an itibarıyla denetim yapılmasını sağlayan bir sistemdir.
- MEDULA Eczane Sistemi ile sağlık harcamalarında tasarruf sağlanması, şahıs bazında işlem takibi, harcama kalemlerinin tespiti, sağlık tedavilerinde standart yapı oluşturulması, dosyasız çalışma ortamına geçilerek işlem sürecinin hızlandırılması, kişisel hataların önlenmesi, çalışmalarda rasyonelliğin sağlanması, istatistiksel bilgi elde edilmesi ve etkin denetimin sağlanması hedefleri gerçekleştirildi.

■ MEDULA Optik Sistemi

- Optik Uygulaması, SGK hak sahiplerinin Kurumumuzla sözleşmeli optisyenlik firmalarından almış oldukları görmeye yardımcı tıbbi malzemelere ait bilgilerin on-line olarak Sağlık Uygulama Tebliğine, Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzeme Sözleşmesine ve Ödeme Genelgelerine uygunluğunu denetleyerek, elektronik ortamda kayda alınmasını ve fiyatlandırılarak faturalanmasını sağlayan bilgi teknolojisi sistemidir.

■ İlaçta Karekod

- Sağlık Bakanlığı tarafından ilaçların üzerine basılan fiyat kupürleri yerine tüm ilaçların takip ve izlemesinin her bir ilaç kutusunun üzerine basılan karekodlar sayesinde yapılması için gerçekleştirilen mevzuat düzenlemelerini takiben söz konusu karekodlar üzerinden kurulan İlaç Takip Sisteminde oluşan kayıtlar, ilaçların geri ödeme işlemlerinde de kullanılmaya başlanmıştır. 16 Mayıs 2010 tarihinden itibaren MEDULA sisteminde gerekli düzenlemeler yapılarak ilaçların dış ambalajları kesilmeden hastalara verilmektedir. Bu sistemin ilaç geri ödemelerinde kullanılması sayesinde ilaç temin hizmetlerinin daha etkin, hızlı ve güvenli bir şekilde yapılması sağlanmış, sahte ilaç, kaçak ilaç veya miadı geçmiş ilaç gibi vatandaşların sağlığını tehdit eden durumlar ve bu durumlar nedeniyle oluşabilecek yersiz ödemeler engellenmiştir.

■ e-Rapor

- 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren MEDULA sistemini kullanan tüm sağlık hizmeti sunucularında e-Rapor uygulamasına geçilerek manuel rapor düzenlemesine son verilmiş, böylece ilaç kullanımına ait raporların kâğıt ortamından kurtarılarak sistem üzerinden kontrol edilmesi sağlanmıştır.
- Bu sayede evrakların kaybolması engellenmekte, kullanılan kâğıt miktarında ciddi bir tasarruf sağlanmakta, bürokrasi ve kırtasiyeciliğin önüne geçilmektedir.

■ e-Reçete

- 1 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla uygulamaya konan e-Reçete ile reçeteler kâğıt ortamında değil elektronik ortamda düzenlenmektedir. Uygulama, 15 Ocak 2013 tarihinde MEDULA'yı kullanan tüm sağlık hizmeti sunucularında ve birinci basamak aile hekimliklerinde kurumsal hekim şifresi ile ülke genelinde başlamıştır. 01 Ekim 2016 tarihinden itibaren de tüm sağlık hizmeti sunucularında güvenli elektronik imza ile e-Reçete yazma işlemi zorunlu hale getirilmiştir.
- e-Reçete uygulaması ile reçetelerin oluşturulmasına standart getirilmiş, oluşabilecek yanlış ilaç ve doz alma olayları ortadan kaldırılmış ve sahte reçete düzenlenmesine engel olunmuştur. Reçetenin saklanması ve korunması için gerekli depolama işlemlerinden tasarruf sağlanarak binlerce ağacın kesilmesinin de önüne geçilmiştir.

■ Hastaneni Seç, Doktoruna Ulaş

- e-SGK uygulamaları kapsamında olan ve tek tıkla vatandaşın hizmetine açılan uygulama kapsamında; sağlık hizmeti veren kuruluşların, GSS kapsamındaki hastaların provizyon, ücretlendirme ve tahakkuk işlemlerinin SGK ile entegre ve eş zamanlı olarak gerçekleştirmesini sağlayan MEDULA'daki tüm bilgiler sisteme aktarılmıştır. Vatandaş uygulama ile katılım payı, ilave ücret, ilaç takibi, tedavi bilgileri gibi bilgilere tek tıkla ulaşılabilir hale gelmiştir.

■ Bölgesel Olarak Ülkemizde Elde Bulunan İlaçların Belirlenmesi Üzerine Anket Yöntemi İle Araştırma Yapılması Projesi -I ve II

- Atılan veya elde bulunan ilaç takibinin belli bir popülasyonda incelenerek ilaç israfının tespit edilmesi, ülke genelinde halen tüketilen ya da tüketilmemiş ilaçların bölgelere ve farmakolojik alanlara göre belirlenmesi ve araştırma sonucunda elde edilecek veriler ile Kurum karar verici birimlerinin ilaç israfını önlemeye yönelik olarak geri ödeme mevzuatı kapsamında alacağı stratejik kararlara katkıda bulunulması amacıyla 2012 yılında Türkiye genelini temsil edecek şekilde 12 ilde toplam 1000 hanede anket çalışması yapılmıştır.
- 2012 yılında pilot uygulama olarak 1.000 hane ile yapılan proje sonrasında 2013 yılında Türkiye genelini temsil edecek şekilde 26 ilde toplam 10.000 hanede anket çalışması yapılmıştır.
- Yapılan araştırma sonucunda, atılan veya elde bulunan ilaç takibi belli bir popülasyonda incelenerek ilaç israfı tespit edilmiş, halen tüketilen ya da tüketilmemiş ilaçlar bölgelere ve farmakolojik alanlara göre tespit edilmiştir. Anket sonuç raporu hazırlanmıştır.

■ e-Sevk

- İkamet etmiş olduğu yerdeki sağlık hizmeti sunucuları tarafından tedavisi yapılamayan ve il dışına sevk edilen genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile ilgili olarak yol ve gündelik giderlerine ait sevk ve tedavi belgelerinin elektronik ortama aktarılması (e-Sevk Sistemi) projesi 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla devreye alınmıştır. Sistemin uygulanması ile hastaların ve İl Müdürlüğü personelinin zaman kaybının önlenmesi, sevk belgesi üzerinde yapılan hataların ve eksikliklerin engellenmesi, yolluk ve refakatçi ödemelerinin il müdürlüklerinde daha kısa sürede yapılabilmesi sağlanmıştır.

■ Biyometrik Kimlik Doğrulama Sistemi (BKDS)

- Kurumla sözleşmeli/protokollü SHS'lere başvuran ve Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinden yararlanmak isteyen hastaların kimlik tespitlerinin biyometrik yöntemlerle daha doğru ve güvenilir bir şekilde yapılması amacıyla Biyometrik Kimlik Doğrulama Sistemi uygulamaya alınmıştır.
- Uygulama 15 Eylül 2012 tarihinde 20 ilde yer alan özel sağlık hizmeti sunucularında zorunlu olarak kullanılmaya başlanmıştır. 01 Aralık 2013 tarihinde diğer 61 ilde yer alan özel sağlık hizmeti sunucularında zorunlu olarak biyometrik kimlik doğrulama yapılarak provizyon verilme işlemine başlanmıştır.
- Kurumca sağlık yardımları karşılanmayan kişilerce usulsüz olarak sağlık hizmeti alınmasının ve sağlık hizmeti sunucularına tedavi olmak amacıyla başvurmadıkları halde bazı sağlık hizmeti sunucuları tarafından kişiler adına sağlık hizmeti sunulmuş gibi Kuruma fatura edilmesinin önüne geçilmiştir.

■ SGK'nın Akılcı İlaç Kullanımı (AİK) Etkinliklerine Yönelik Alt Yapı Oluşturma ve Geliştirme Projesi

- Projenin ana amacı; ülke genelinde halkın ve ilgili meslek mensuplarının AİK konusunda bilgilendirilmesine ve bilinçlendirilmesine yönelik olarak eğitim materyalleri geliştirmek, bu konuda ihtiyaç duyulan sürdürülebilir altyapı desteğinde bulunmak ve bu faaliyetlerin halkın ilaç kullanımına etkisini kapsamlı şekilde araştırmaktır.
- Proje sonucunda;
  - Toplumun, sağlık ve sosyal güvenlik çalışanlarının AİK konusunda yararlanabilecekleri Kurumun web sayfasından erişilebilen web tabanlı "Akılcı İlaç Kullanımı Bilgi Sayfası" hazırlanmış ve kamuoyunun kullanımına açılmıştır.
  - Eğitim kurumları için AİK Kitabı (Okul Öncesi Dönem Çocuklara Yönelik AİK Kitabı, İlkokul Öğrencilerine Yönelik AİK Kitabı, Ortaokul Öğrencilerine Yönelik AİK Kitabı, Lise Öğrencilerine Yönelik AİK Kitabı) ve Toplum Yönelik AİK Kitabı hazırlanmıştır.
  - Birinci Basamak Sağlık Kurumlarında Çalışan Hekimlere Yönelik AİK Kitabı, Eczacılara Yönelik AİK Kitabı, Hemşire ve Diğer Sağlık Çalışanlarına Yönelik AİK Kitabı, Sosyal Güvenlik Kurumu Çalışanlarına Yönelik AİK Kitabı hazırlanmıştır.
  - Hasta bakımına yardımcı olan kişilere yönelik hareketli sunum şeklinde bilgi paketi hazırlanmıştır.
  - 65 yaşın üstündeki bireyler ve emekliler için AİK broşürü ve mektubu hazırlanmıştır.
  - Basımı gerçekleşen kitapların elektronik versiyonları da dâhil hazırlanan AİK ile ilgili tüm dokümanlar elektronik ortamda Kurumun AİK web sayfası aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmıştır.
  - Yazılı eğitim materyallerinin yanı sıra 2 adet sözlü ve 1 adet enstrümantal olmak üzere 3 adet işitsel eğitim materyali hazırlanmıştır.

■ GSS Karar Destek Sisteminin Geliştirilmesi Projesi

- Kurumda toplanan verilerin bilgiye dönüştürülmesi, geçmiş verilerin baz alınarak geleceğe dönük tahminler yapılmasının sağlanması, veri analizi ve raporlama yapabilmek için özel olarak yapılandırılmış iş zekasını temel alan bir karar destek sisteminin geliştirilmesi amaçlanmıştır.
- Projenin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla Kurum personeline sayısal karar verme teknikleri ve karar destek sistemleri, temel düzey veri madenciliği ve ileri düzey veri madenciliği eğitimleri verilmiştir. Proje kapsamında yazılım ve sistem geliştirmeye yönelik olarak ihtiyaç duyulan gerekli teknolojik altyapı tesis edilmiştir. GSS Karar Destek Sistemi sorgu ve veri madenciliği modülü olmak üzere iki modülden oluşacak şekilde tasarlanmış ve yazılımı hazırlanmıştır. Sistemin kullanımına yönelik olarak üst düzey yöneticilere, kullanıcılara ve teknik personele uygulama eğitimleri verilmiştir.

■ Uluslararası Diyabet Liderler Zirvesi Projesi

- Ülkemiz için büyük bir tehdit oluşturan diyabeti önlemek ve diyabetle mücadelede yapılması gerekenleri tartışmak üzere "Uluslararası Diyabet Liderler Zirvesi Türkiye 2013" 15-16 Kasım 2013 tarihlerinde, İstanbul'da düzenlenmiştir.
- Zirvenin çıktıları ve Diyabet Yol Haritası 2014 yılında yayımlanmıştır.

■ Diyabet Parlamentosu

- T.C. Cumhurbaşkanlığı himayelerinde yürütülen "Diyabeti Durduralım Projesi" kapsamında 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'nde her yıl düzenli olarak ülkemizde; diyabetli tedavi ve bakım standartlarının yükseltilmesi amacıyla ortak sorunların tartışıldığı Diyabet Parlamentosu düzenlenmektedir. Diyabet Parlamentosu, ülkemizde diyabetle ilgili tüm tarafların; T.C. Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcileri ve Parlamenterler, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu temsilcileri ile diyabetli hastaların, diyabet tedavisinde görev alan sağlık ekibinin meslek ve sivil toplum kuruluşlarının (STK) sorunlarını ortak olarak paylaştığı platformdur.
- 2014 yılından bu yana Diyabet Parlamentosu Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Kurum ev sahipliğinde gerçekleştirilmektedir.

■ Yaşam İçin Kalori, Sağlık İçin Koşu Projesi

- Malnütrisyona önlenmesi ve malnütrisyona karşı farkındalık seviyesinin yükseltilmesi amacıyla SGK ev sahipliğinde ve Abbott Laboratuvarlarının organizasyon desteği ile "Yaşam için Kalori, Sağlık için Koşu Projesi" yürütülmüştür.
- Projenin ilk aşamasında 17-18 Haziran 2014 tarihlerinde Ankara'da "Malnütrisyona Risk Gruplarında İnsan Sağlığına ve Sağlık Ekonomisine Etkisi" konulu bir çalıştay düzenlenmiştir.
- Proje ile koşu ve halk yürüyüşü aktiviteleri ve sosyal medya aracılığı ile toplumu harekete geçirecek malnütrisyona farkındalığını artırmak amaçlı faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Bu aktiviteler ile yapılan kalori başışı sonucunda harcanan kalori miktarı hesaplanarak, bu toplam kalori miktarı kadar beslenme ürününün beslenme yetersizliği olan çocuklarda kullanılması sağlanmıştır.

■ Sağlıklı Nesiller İçin, 0-5 Yaş Bebek ve Çocuk Grubunun Beslenme Alışkanlıklarının Araştırılması Projesi

- 0-5 yaş arası bebek ve çocuk grubunda primer malnütrisyona prevalansının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu grupların tespit edilmesi ve konu ile ilgili taraflarda farkındalık oluşturulması hedeflenmiştir.
- Proje kapsamında malnütrisyona risk grupları içerisinde görülen 0-5 yaş bebek ve çocuklarda beslenme ve malnütrisyona durumlarının araştırılması amacıyla 02 Mayıs 2017 tarihinde "Yaşamın İlk 60 ayında Malnütrisyona Çalıştay" gerçekleştirilmiştir. Çalıştay sonucunda sonuç raporu hazırlanarak ilgili taraflarla paylaşılmıştır.

■ Plazma Ürünleri Elde Edilmesi Projesi

- 15 Eylül 2017 tarihinde imzalanan Plazma Ürünleri Elde Edilmesi Projesi Sözleşmesi 07 Ağustos 2018 tarihi itibarıyla fiilen başlatılmıştır. Bu Proje ile Ülkemizin kan ve kan ürünleri konusunda kendine yeterliliği ve Türk Kızılayının tam kan bağışından elde edilen ancak kullanılamayan plazmasının ham madde olarak değerlendirilmesi, plazma ürünlerinin (Albümin, İVIG, Faktör VIII ve Faktör IX) üretimi için tesis kurulması, Ülkemize ileri teknoloji transferi, nitelikli personel eğitimi ve istihdamının sağlanması, cari açığın kapatılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

- Proje 2019 yılında “Doğrudan Ürün İthalatı ve Temin” olarak tanımlanan birinci safhadadır. Bu projeye; Türkiye tarihinde ilk defa yerli plazmadan kan ürünleri, Türkiye’de üretilerek, stratejik öneme sahip ilaçlarda dışa bağımlılık azaltılacaktır.

■ Fatura Eki Belgelerin Elektronik Ortamda Alınması Projesi

- Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin incelemeye ve ödemeye esas gerekli bilgi ve belgelerin (epikriz, tetkik tahlil görüntüleme sonuçları, rapor bilgileri vb.) SHS’ler tarafından MEDULA sistemi üzerinden elektronik olarak gönderilmesi sağlanmıştır.
- Fatura eki belgelerin elektronik ortamda Kuruma teslim edilmesi uygulaması özel hastanelerde 01 Şubat 2018 tarihinde uygulamaya açılmış olup başarıyla yürütülmektedir. Bu tarihten itibaren hastaneler ödemeye esas fiziki ortamda teslim ettikleri tüm belgeleri Kuruma gelmeden sistem üzerinden teslim etmeye başlamışlardır. Teslim edilen faturalara ait varsa eksik belgelerin veya Kurumca istenen ilave belgelerin tamamlanma işlemleri de yine sistem üzerinden yapılmaktadır.
- Diğer taraftan Medula Eczane, Optik, Medikal Market ve İşitme Merkezlerinin fatura eki belgelerinin elektronik ortamda teslimi ile ilgili uygulama geliştirme çalışmaları Aralık 2020 dönemi itibarıyla tamamlanmıştır.

■ MEDULA Hastane mutabakat süreçlerinin elektronik imzalı olarak yapılması.

- Kurumumuzla protokollü/sözleşmeli sağlık hizmet sunucuları ile Mutabakat işlemlerinin elektronik görüntülü konuşma platformlarında yapılabilmesi amacıyla yürütülen yazılım çalışmaları tamamlanmıştır. Söz konusu uygulama Başkanlık Makamının 05 Ekim 2020 tarihli oluru ile Tüm Türkiye’de uygulanmaya başlanmıştır.

■ Kurumumuzla sözleşmeli tüm Sağlık Hizmet Sunucularının (SHS) dönem sonlandırma işlemlerinin elektronik imzalı olarak yapılmasının sağlanması.

- Kurumumuzla sözleşmeli tüm SHS’nin dönem sonlandırma işlemlerinin elektronik imzalı olarak yapılmasının sağlanması ile ilgili çalışmalar tamamlanmış olup, 1 Aralık 2020 tarihi itibarıyla uygulamaya açılmıştır.

■ Sağlık Hizmet Sunucularında görevli hekimlerin o ay içerisinde yapmış oldukları hizmet kayıt işlemlerini dönem sonunda kontrol ederek onaylama işlemlerini yapabilecekleri uygulamanın hazırlanması.

- SHS’de görevli hekimlerin o ay içerisinde yapmış oldukları hizmet kayıt işlemlerini dönem sonunda kontrol ederek onaylama işlemlerini yapabilecekleri uygulamanın hazırlanması ile ilgili yazılım çalışmaları tamamlanmış olup, çalışmalar 6 SHS’de halen devam etmektedir.

■ Ulusal Kayıt Sistemi (UKS) Projesi

- GSS’lilere verilen ve Kurumca geri ödemesi yapılan sağlık hizmetleri arasından belirlenen tedavi, ilaç veya tıbbi malzeme gibi işlem ve tıbbi ürünlere ilişkin verilerin toplanmasını sağlayan ulusal kayıt sistemi oluşturulmuştur.
- Bu sistem; ilaçların, tıbbi cihazların ve diğer sağlık hizmetlerinin geri ödeme sistemlerine girişi sonrasında izlenip bilgi toplanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Toplanan bu bilgiler sayesinde; hastalıklara ilişkin yaygınlık ve yeni vaka sıklığı bilgilerinin izlenmesi, hasta güvenliğinin takibi, klinik etkinliğin değerlendirilmesi, sağlık hizmetlerinin kalitesinin değerlendirilmesi, hasta sağlığının iyileştirilmesi ve hastalıkların sebeplerine ilişkin araştırmalar yapılması sağlanabilecektir. Bu kapsamda Diz Artroplastisi, ICD, TAVİ ve Kalça Artroplastisi Kayıt Formları oluşturulmuştur.

■ Hastane ve Hekim Hizmet Dökümleri Sistemi Projesi

- Günümüzde kanıta dayalı tedavi yaklaşımı içinde tıbbi tetkik ve tahliller daha da önem kazanırken, öte yandan bu işlemlere ait ödenen tutarlarda önemli bir artış söz konusu olmaktadır. Ortalamanın üzerinde tetkik-tahlil yapan hekim/hastanelere elektronik ortamda aylık bilgilendirme dökümleri gönderilmek suretiyle oluşacak farkındalık ile hem olası suiistimallerde-yersiz işlemlerde bir azalma sağlanması hem de vatandaşların yersiz tetkiklerle radyasyona maruz kalmasının önlenmesi amaçlanmaktadır.
- Hastanelere bir fatura dönemi içerisinde faturalandırdıkları genel takip, tutar bilgileri, ortalama maliyetleri, reçete sayıları (kağıt ve e-reçete), ödeme grup bazında sayıları ve il içerisindeki sıralaması, işlem, tetkik, tahlil bilgileri ve varsa ortalama üzeri tetkik, tahlil bilgilerinin yer aldığı Hastane Hizmet Dökümü ve tüm aile hekimlerine, düzenlemiş oldukları reçete ve içeriği ilaçlara ait bilgilerin ve ortalamaların yer aldığı Aile Hekimliği Hekim Reçete Dökümü tasarlanarak aylık olarak gönderilmeye başlanmıştır.

■ Hastane İzleme Değerlendirme Sistemi (HİS)

- Kurum ile sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucularının sözleşme durumlarının izlenmesi ve bilgilerinin kayıt altına alınması amaçlanan proje ile;
  - Kurumla sözleşme imzalayan tesise ait sözleşmenin durumu, hangi nedenlerle askıya alındığı ya da feshedildiğinin,
  - Tesisle ilgili devir bilgilerinin,
  - Tesisin denetim/teftiş, inceleme ve şikâyet bilgileri ve bunların sonucunda uygulanan cezaların tarihleri, şartları ve tutarlarının,
  - Tesisin mahkeme dosyaları ile ilgili bilgiler, dava aşamaları ve sonuçlarının ve
  - MOSİP entegrasyonu sayesinde tesisin para cezalarının anlık miktarları, bloke edilmiş alacak tutarlarının
 görülmesine olanak sağlanmıştır.
- 01 Ocak 2018 tarihi itibarıyla Kurumla Sözleşmeli Özel Sağlık Hizmeti Sunucularına ilişkin bilgilerin MEDULA Hastane Provizyon sistemine kayıt işlemleri SGİM'ler tarafından yapılmaktadır.

■ İlaç Fiyatlandırma ve Geri Ödeme Bilgi Ağı (PPRI)

- Kurum görev alanına giren konularda grup çalışmalarının takip edilmesi, ayrıca Kurumun uluslararası ortamlarda temsil edilmesi açısından PPRI grubuna Temmuz 2019 itibarıyla resmi üyelik sağlanmıştır. PPRI; 42 farklı ülkeden 70 farklı kurumun katılımıyla bilgi ve tecrübe paylaşımı esasına dayanan ilaç fiyatlandırma ve geri ödeme bilgi ağı olarak faaliyet göstermektedir.

■ "OECD ve AB Ülkelerinde Sağlık ve Geri Ödeme Sistemleri-I" kitabının hazırlanarak, yayınlanması

- Dünyadaki sağlık gelişmelerinin yakından takip edilmesi ve sağlık sigortacılığının gelişimi ve desteklenmesine yönelik çalışmalar yürüterek, sistemin kalitesinin artırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla "OECD ve AB Ülkelerinde Sağlık ve Geri Ödeme Sistemleri-I" kitabı hazırlanarak basımı yapılmış ve ilgili taraflarla paylaşılmıştır. Söz konusu kitapta OECD ve AB üyesi 10 ülkenin sağlık sistemleri araştırılmış; sağlık hizmetlerinin finansmanı, sağlık organizasyon yapısı ve geri ödeme sistemleri hakkında bilgi verilmiştir.

Sağlık Hizmeti Sunucuları

Sağlık Kuruluşları

■ Birinci basamak resmi sağlık kuruluşu

Sağlık Bakanlığına bağlı birinci basamak sağlık kuruluşları, kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri, 112 acil sağlık hizmeti birimi, üniversitelerin medikososyal birimleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin birinci basamak sağlık üniteleri, belediyelere ait poliklinikler.

■ Birinci basamak özel sağlık kuruluşu

İş yeri hekimlikleri, 10 Mart 2005 tarihli ve 25751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Evde Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Yönetmelik” kapsamında hizmet veren merkez veya birimler, “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında açılan özel poliklinikler, “Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında açılan ağız ve diş sağlığı hizmeti veren özel sağlık kuruluşları.

■ Serbest eczaneler

6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında serbest faaliyet gösteren ve birinci basamak sağlık kuruluşu olan eczaneler.

Sağlık Kurumları

■ İkinci basamak resmi sağlık kurumu

Eğitim ve araştırma hastanesi olmayan devlet hastaneleri ve dal hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt poliklinikleri, entegre ilçe devlet hastaneleri, Sağlık Bakanlığına bağlı ağız ve diş sağlığı merkezleri, belediyelere ait hastaneler ile kamu kurumlarına ait tıp merkezleri ve dal merkezleri, İstanbul Valiliği Darülaceze Müessesesi Müdürlüğü Hastanesi.

■ İkinci basamak özel sağlık kurumu

“Özel Hastaneler Yönetmeliği” ne göre ruhsat almış hastaneler, “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında açılan tıp merkezleri ile “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” in geçici ikinci maddesine göre faaliyetlerine devam eden tıp merkezleri ve dal merkezleri.

■ Üçüncü basamak resmi sağlık kurumu

Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ve özel dal eğitim ve araştırma hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt poliklinikleri, üniversite hastaneleri ile bu hastanelere bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, enstitüler ve semt poliklinikleri, üniversitelerin diş hekimliği fakülteleri.

Sağlık Hizmet Sunumu Bakımından Basamaklandırılmayan Sağlık Kurumları/Kuruluşları

1. Diyaliz merkezleri ve Sağlık Bakanlığından ruhsatlı diğer özelleşmiş tedavi merkezleri,
2. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Merkez Laboratuvarları (Refik Saydam Hıfzıssıhha Laboratuvarları),
3. Tanı, tetkik ve görüntüleme merkezleri ile laboratuvarlar.

Sağlık Hizmet Sunumu Bakımından Basamaklandırılmayan Diğer Sağlık Hizmeti Sunucuları

1. Optisyenlik müesseseleri,
2. Tıbbi cihaz ve malzeme tedarikçileri,
3. Kaplıcalar.

İstatistikler

- 2010 yılında sağlık hizmeti sunucularına toplamda 276 milyon başvuru yapılmış iken 2019 yılında bu sayı 573 milyona ulaşmıştır.
- 2010 yılı kişi başına hekime başvuru sayısı 8,9 iken, 2019 yılında bu oran 9,9'a yükselmiştir. OECD ortalaması 2017 yılında 6,8'dir.

Sağlık Hizmet Sunucularına Yapılan Başvuru Sayıları (Bin Adet)	Yıllar	Devlet 2. Basamak Sağlık Tesisleri	Devlet 3. Basamak Sağlık Tesisleri	Özel 2. Basamak Sağlık Tesisleri	Üniversite Sağlık Tesisleri	Genel Toplam
	2010	139.293	44.075	71.470	21.775	276.613
	2011	156.117	50.142	85.924	25.179	317.362
	2012	203.135	65.124	87.932	30.592	386.784
	2013	222.136	73.167	91.386	34.699	421.388
	2014	242.331	77.548	88.687	38.454	447.020
	2015	251.887	85.539	90.428	40.589	468.442
	2016	270.402	96.640	83.995	41.451	492.489
	2017	279.852	112.462	81.866	44.877	519.058
	2018	303.204	126.272	81.845	49.009	560.330
	2019	310.204	133.349	78.044	51.377	573.133
	2020	182.497	89.712	64.304	35.146	371.659

Tablo 10

Kaynak: SGK istatistik yıllıkları

Sağlık Hizmet Sunucusu Türüne Göre Müracaat Başına Ortalama Maliyet (TL)	Yıllar	Devlet 2. Basamak Sağlık Tesisleri	Devlet 3. Basamak Sağlık Tesisleri	Özel 2. Basamak Sağlık Tesisleri	Üniversite Sağlık Tesisleri	Genel Toplam
	2010	43,33	80,93	70,79	170,63	66,44
	2011	46,12	84,61	71,52	169,46	68,87
	2012	49,48	91,29	77,00	180,01	73,10
	2013	49,74	90,19	79,82	176,66	73,74
	2014	50,92	93,09	86,50	180,58	76,45
	2015	50,02	94,78	90,17	183,78	77,53
	2016	51,38	98,74	100,12	197,95	81,33
	2017	52,62	101,44	110,61	208,45	85,82
	2018	52,26	104,55	115,18	220,22	87,93
	2019	51,86	107,06	125,98	236,19	91,32
	2020	71,8	167,4	181,4	358,5	141,0

Tablo 11

Kaynak: SGK istatistik yıllıkları

Kurumla sözleşmeli eczane (27.260) ve hastane (2.424) sayısı artmıştır. Genel Sağlık Sigortası kapsamının genişlemesi ve sağlık hizmetlerine kolay erişimin sağlanması gibi olumlu gelişmeler sağlık harcamalarını etkilemektedir.

Tablo 12

	2010 (Milyon TL)	2019 (Milyon TL)	2020* (Milyon TL)	Sağlık Harcama Kalemleri
	Harcama Tutarı	Harcama Tutarı	Harcama Tutarı	
Tedavi	18.469	69.504	84.476	
Devlet Hastanesi	9.584	46.243	56.226	
Üniversite Hastanesi	3.558	12.200	16.630	
Özel Hastane	5.327	11.061	11.621	
İlaç	13.547	39.628	48.609	
Reçete Hizmet Bedeli	-	387	405	
Diğer	541	1.231	2.214	
Diğer (Tıbbi Malzeme, Diş, Optik vb.)	493	1.179	2.183	
Yolluk Giderleri	47	52	30	
Toplam	32.556	110.749	135.704	

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları (2011, 2019)

* 2020 yılı OVP verisi

Tedavisi Türkiye'de yapılmadığı için yurt dışına gönderilen kişi, tetkik sayısı 2010 yılı itibarıyla 146 iken 2019 yılı itibarıyla 50'dir.

Tablo 13

	2010	2019	2020**	Yurt Dışı Tetkik ve Tedavi Hizmetleri
Yurt Dışına Tedaviye Gönderilen Kişi Sayısı	70	46*	8	
Yurt Dışına Gönderilen Tetkik Sayısı	46	4	-	
Kontrol Muayenesi İçin Gönderilen Kişi Sayısı	23	-	-	
Ambulans Uçak ile Tedaviye Gönderilen Kişi Sayısı	7	-	-	
Toplam	146	50	8	

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

*2019 faaliyet raporunda yer alan detaylı tedavi olan kişi sayıları tek hücrede toplam sayı olarak verilmiştir.

**2020 yılında tüm dünyada yaşanan pandemi koşullarından ötürü yurt dışına gönderilen hasta sayısında azalma olmuştur.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

ETKİN REHBERLİK VE DENETİM YOLUYLA KAYITLI İSTİHDAMIN TEŞVİKİ PROJESİ-II

TECHNICAL ASSISTANCE FOR PROMOTING REGISTERED EMPLOYMENT THROUGH GUIDANCE AND INSPECTION (PRE-II)

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

BÖLÜM

5

REFORM
SONRASI

Kayıt Dışı İstihdamı
Azaltmaya Yönelik
Faaliyetlerimiz

HEDEFLERİMİZ

- Kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı ücretle daha etkin bir şekilde mücadele etmek.
- Denetim konusunda kurumlar arasında iş birliğini kuvvetlendirerek sürdürmek.
- Kayıtlı istihdamın artırılmasının güç olduğu sektörler belirlenerek sektörlerin özelliğine uygun kayıt altına alma uygulamaları geliştirmek.
- Kayıt dışı çalışmayla mücadele konusunda farkındalığı artırmaya yönelik programlar uygulamak.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak
kayıt dışı istihdamı azaltmaya
yönelik birçok önemli çalışma ve
projeye imza attık.

Kavramlar

■ Prime Esas Kazanç:

Sosyal güvenlik sisteminde üzerinden prim alınan toplam kazançtır.

■ Asgari Ücret:

22 Mayıs 2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen bir aylık brüt ücretidir.

Faaliyetler

■ İlkokul öğrencilerine KİT ve KİTİ Sosyal Güvenlik Kahramanları oluşturuldu.

- İlkokul öğrencilerine yönelik olarak KİT ve KİTİ isimli sosyal güvenlik kahramanları oluşturularak sosyal güvenlik konusunda hikâye kitapları ve çizgi filmler yapıldı. Ayrıca web tabanlı oyun ve eğitim modülü hazırlandı. Bu materyaller sosyal güvenlik otobüsü ile dağıtılarak yaklaşık 10.000 öğrenciyi ulaştırıldı.

■ Kitle iletişim yöntemleri ile kayıt dışı istihdamla mücadeleye dikkat çekildi.

- Toplumu yönlendiren televizyon program yapımcıları, medya profesyonelleri ve senaryo yazarları ile Bakan katılımı ile bir toplantı gerçekleştirilerek sosyal güvenliğin önemi konusunda bilgi verildi, sektörde çalışan kişilerin sosyal güvenlik hakkındaki sorunları ve önerileri dile getirildi.
- Hazırlanan sinema spotlarının sinema perdelerinde ücretsiz gösteriminin sağlanması için Türkiye'de 1.200 perdenin reklam sahipliğini yapan bir firma ile iş birliği protokolü imzalanarak sosyal güvenlikle ilgili sinema spotlarının gösterimi sağlandı.
- Yerel medya temsilcilerine yönelik bilgilendirme toplantıları düzenlendi. Toplantılarda kayıt dışı istihdamın olumsuz etkileri ve mahrum kalınan haklar konusunda sunumlar ve bilgilendirmeler yapılarak pek çok yerel medya platformunda bu konuya yer verilmesi sağlandı.

■ Sosyal güvenlik konusunda eğitim verilerek dizelerde işçi ve işverenle ilgili repliklere yer verilmesi sağlandı.

- Senaryo Yazarları Derneğine sosyal güvenlik konusunda eğitim verilerek ve görüşülerek dizelerde işçi ve işverenle ilgili sosyal güvenliğin önemi ile kayıt dışı istihdamın olumsuz sonuçları ile ilgili repliklere yer verilmesi sağlandı. Birçok dizi içeriğinde konuyla ilgili repliklere yer verildi.

■ MEB müfredatında sosyal güvenlikle ilgili konulara yer verilmesi için çalışmalar yürütüldü.

- MEB müfredatında sosyal güvenlikle ilgili konulara yer verilmesi için çalışmalar yürütüldü. Bu kapsamda öğretmenlerin materyal olarak kullanabilecekleri kapsamlı bir eğitim kitabı hazırlanarak Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı (MEB EBA) sistemine yüklendi.

■ Uzaktan eğitim modülleri oluşturularak kullanıma hazır hale getirildi.

- Vatandaşlara yönelik "Sosyal Güvenliğin Önemi" konusunda; işverenlere yönelik "İşveren Yükümlülükleri", "İşverenlere Uygulanan Prim İndirimleri" konularında uzaktan eğitim modülleri hazırlanarak Kurum web sitesine yüklendi.

■ Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görev alanları kapsamında birçok iyileştirme faaliyeti gerçekleştirildi.

- Kurum iş ve işlemleriyle ilgili her sorunu müfettiş marifetiyle çözüme ve gereksiz konularda teftiş yapma alışkanlığına son verildi.
- İş kazasına maruz kalan sigortalılara ve hak sahiplerine sürekli iş göremezlik geliri bağlanmasında müfettiş raporu düzenlenmesi ön şartı kaldırıldı, böylece sigortalı ve hak sahiplerine gelir bağlama süresi kısaltılmış oldu.
- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan denetim faaliyetlerinin yürütülmesi, takip edilmesi ve denetimler sonucu istatistiki verilere ulaşılarak denetim alan ve sektörlerinin belirlenmesinde yol göstermesi amacı ile Teftiş Yönetim Sistemi (TYS) geliştirildi.
- Müfettişler tarafından yürütülen inceleme, soruşturma ve diğer denetimlerde denetim sürelerini kısaltacak tedbirlerle, denetim hizmetleri daha hızlı ve etkili hale getirildi; denetimler sürelerle bağlandı.
- Denetimlerin plânlanmasında, kurumsal veri tabanı üzerinde yapılan risk analizi çalışmalarından faydalanılmış; denetim getirisinin en üst seviyeye çıkarılması amaçlanmıştır.
- Kurumsal veri tabanı üzerinden yapılan çalışmalarla, bir nevi sürekli denetimler hayata geçirildi.
- Kayıtlı istihdamı teşvik amaçlı Avrupa Birliği (AB) ve millî destekli projelerde (kadın istihdamının artırılması, KİTUP 1 ve 2) etkin olarak çalışılmış ve yeni proje önerileri geliştirilmiştir.
- Sağlık alanında riskli görülen sağlık hizmet sunucularına yönelik planlı denetimler yapılarak suuistimaller önlenirken caydırıcılık artırılmıştır.
- Kurum alacağının tahsilinin riske gireceğinin denetim esnasında belirlendiği durumlarda, erken müdahalelerle potansiyel kurum zararları önlenmiştir.
- Sektörlerde denetimlerin nasıl yapılacağını gösteren denetim rehberleri hazırlanarak müfettişlerimize dağıtılmış; uygulamada birlikteliğin sağlanması, denetimlerin etkili, caydırıcı ve hızlı olması amaçlanmıştır.
- Kurum uygulamaları ve bilhassa yazılımları (MEDULA gibi) hakkında müfettişlerimizce ve veri analiz çalışmaları sonucunda Başkanlığımızca tespit edilen eksikliklerin ve sistem açıklarının düzeltilmesi sağlandı.

■ Kayıtlı istihdamın önemini anlatan çeşitli bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirildi.

- Kayıt dışılığın yaygın olduğu mevsimlik tarım işçilerine yönelik Mersin, Ankara, Şanlıurfa, Adana ve Adıyaman illerinde bilgilendirme faaliyetleri yapılarak afiş ve broşürler dağıtıldı.
- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nın (KOSGEB) eğitimi verdiği genç girişimcilere ve diğer kurslarında kullanılmak üzere "Sosyal Güvenlik, Hak ve Yükümlülükler" başlıklı bir kitapçık hazırlandı, kitapçık 30.000 adet basılarak dağıtımı gerçekleştirildi.
- 36 farklı sektöre özel olarak sosyal güvenliğin önemi, kayıt dışı işçi çalıştırmanın olumsuz sonuçları, teşvik uygulamalarına ilişkin sektörel rehberler hazırlandı. Rehberlerde işverenlerin yükümlülüklerini yerine getirirken yapmaları gereken aşamaları gösteren kontrol listelerine yer verildi. TESK ile ortaklaşa yürütülen çalışma ile rehberler bastırılarak ilgili sektörlerle dağıtıldı, ayrıca elektronik ortamda Kurum web sitesine yüklendi.
- Kamu Kurum ve Kuruluşları, Öğretim Görevlileri ve STK'ların katılımlarıyla kayıt dışılığın yoğun olduğu "Tarım Dışı Sektörlerde Durum Analizi" konulu kayıt dışı istihdam çalışmayı düzenlendi.
- Diyanet İşleri Başkanlığı ile koordineli olarak cuma hutbelerinde sosyal güvenliğin önemi konusunda bilgilendirme çalışmaları yapıldı.

■ Suriye'den ülkemize göç etmiş kişileri bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirildi.

- Suriye'den ülkemize göç etmiş kişilere sosyal güvenlik bilinci aktarmak ve kayıt dışı çalışmanın zararlarını anlatmak amacıyla çeşitli bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Ankara, Hatay, Mersin ve Adana illerinde işyeri ziyaretleri yapılarak geçici koruma kapsamındaki sığınmacılara yönelik bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirildi.

■ Kayıt dışı istihdamın yoğun olarak görüldüğü küçük ölçekli işletmelere ve tarım sektörüne özgü çalıştaylar ve toplantılar düzenlendi.

- 2016 yılı içerisinde küçük işletmelerde kayıtlı iş gücüne geçişin teşvik edilmesi ve bu yönde strateji geliştirilmesi amacıyla, sosyal güvenlik ve kayıtlı istihdamın önemini konu edindiği bir çalıştay düzenlendi.
- 2016 yılı içerisinde ülkemizde kayıt dışı istihdamın sektörel bazda en yüksek oranda seyrettiği tarım sektörüne yönelik durum analizi yapılması ve sektöre özgü çözümler üretilebilmesi amacıyla "Yenilikçi ve Uygulanabilir Yöntemlerle Tarımda Kayıt Dışı İstihdamın Azaltılması" konu başlığı altında bir çalıştay düzenlendi.
- Küçük işletmelerde kayıtlı istihdamın teşvik edilmesi, mevcut teşviklerin tanıtılması amaçlarıyla ve küçük işletmelerdeki kayıt dışı istihdamın nedenleri, mevcut durumu ile kayıtlı istihdamın artırılmasına yönelik çözüm önerileri oluşturulması amaçlarıyla 13 Mart 2019 tarihinde ilgili meslek kuruluşları, odalar ve kamu kurum/kuruluşlarının katılımı ile toplantı gerçekleştirildi. Söz konusu toplantıda tartışılan konu başlıkları ve çözüm önerileri raporlandırılmış olup, toplantıya katılım sağlayan taraflarla paylaşımı sağlandı.

■ SMS ve bilgilendirme mektupları ile eksik prime esas kazanç bildirimine dikkat çekildi.

- Sivil toplum kuruluşlarının önerisi ile prime esas kazanç seviyesi % 20 ve üzerinde azaldığı tespit edilen sigortalılara yönelik bilgilendirme amaçlı SMS gönderildi.
- Kurum verilerinden eksik bildirim riski tespit edilen doktor, mühendis, avukat, öğretmen, futbolcu, basketbolcu, antrenör gibi meslek mensubu sigortalıların çalıştığı işverenlere bilgilendirme mektupları gönderildi.

■ Ödüllü yarışmalarla kayıt dışı istihdamla mücadele konusunda farkındalık yaratıldı.

- İşçi, işveren veya çalışma hayatında bulunmayan tüm vatandaşların dikkatini çekmek amacıyla kayıt dışı istihdamı önlemeye yönelik özgün ve uygulanabilir fikirlerin değerlendirildiği "Kayıt Dışına Kayıtsız Kalma" adıyla ödüllü proje yarışması yapılarak hem toplumun farklı kesimlerinin fikri alındı hem de farkındalık oluşturuldu.
- İlkokul öğrencilerine sosyal güvenlik bilincini aşılama amacıyla bilinçlendirme çalışması yapıldı. İlkokul 3'üncü sınıf öğrencilerine daha önceden hazırlanan hikaye kitapları, çizgi filmler ve oyunlar kullanılarak sosyal güvenliğin önemi anlatıldı, çocuklar arasından başarılı olanlar Sosyal Güvenlik Elçisi ilan edildi. Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği protokolü imzalanarak Sosyal Güvenlik Elçileri arasında bir anı yarışması düzenlendi. Kazananlara ödülleri takdim edildi.
- Tüm üniversitelerin iletişim fakültesi öğrencilerine yönelik "Siz Çekin Kayda Geçsin" isimli ödüllü kısa film yarışması organize edildi ve kazananlar, üniversite öğretim görevlileri ve Kurum temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından belirlendi.

- Ortaokul öğrencilerine yönelik sosyal güvenlik temalı tiyatro gösterilerinin senaryosunun oluşturulması amacıyla “Al Eline Kalem Başlıyor Sosyal Güvenlik Serüveni” adlı ödüllü hikâyeye yarışması organize edildi ve kazananlar, üniversite öğretim görevlileri, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü temsilcisi ile Kurum temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından belirlendi. Ödüller düzenlenen bir tören ile hak sahiplerine takdim edildi.

■ Denetimin etkinliğinin artırılması için elektronik ortamda yapılan işlemler artırıldı.

- Kayıt dışı istihdamla ilgili denetimlerde etkinliğin artırılması ve tüm denetim sürecinin elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak amacı ile Kurum Sosyal Güvenlik Denetmenlerinin kâğıt ortamında hazırladıkları denetim tutanaklarının elektronik ortamda tutulmasını sağlayan “e-Tutanak Projesi” geliştirildi.
- 5510 sayılı Kanununun 100 üncü maddesi gereği kamu kurum ve kuruluşlarından sigortalılığa ilişkin bazı bilgiler elektronik ortamda alınmaktadır. Son on yılda, daha önce resmi yazışma ile alınan bilgiler, kamu kurumları ile yapılan protokoller çerçevesinde elektronik ortamda alınmaya başlandı.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının Rehberlik Faaliyetleri

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, üstlendiği “sosyal güvenliğe ilişkin hükümlerin uygulanmasını, usulsüzlükleri önleyici ve eğitici yaklaşımı ön plana çıkaran bir anlayışla denetleme” misyonu gereği yürüttüğü inceleme ve soruşturmalar yanında, gerek Kurumumuz personeline gerekse sigortalılar, işverenler, meslek odaları ve diğer paydaşlarımıza yönelik bilgilendirici, eğitici ve yol gösterici rehberlik faaliyetlerini de icra etmektedir.

Ülkemizin önemli bir sorunu olan ve tüm kesimlerin katılımı ile önlenebilecek “kayıt dışı istihdamla mücadelede toplumsal mutabakatı sağlamak ve güçlendirmek” ile “yolsuzluklarla mücadele etmek” adına yürütülen bilinçlendirme faaliyetleri; işveren, sigortalılar, tıp ve eczacılık fakülteleri ile tabibler odasına yönelik düzenlenen bilgilendirme seminerlerini, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve birlikleri ile diğer sosyal paydaşlara yönelik bilgilendirme toplantılarını, ayrıca sektörlere yönelik bilgilendirme notlarının sektör temsilcileri ile paylaşılmasını kapsamaktadır.

Sosyal güvenlik uygulamaları hakkında bilgilendirme çalışmalarını içeren görüşme, toplantı ve seminerler ilgili sosyal taraflardan gelen talepler de dikkate alınarak planlı olarak yürütülmektedir.

Sigorta alanında veri analiz çalışmaları sonucunda kayıt dışılığın yüksek olduğu sektörler tespit edilerek, bu sektörlerde yer alan işverenlerde sosyal güvenlik bilincinin oluşması ve bu bilincin artırılması amacıyla bilgilendirme faaliyetleri yapılmıştır.

Sosyal sigorta alanında hazırlanan afişler sayesinde işverenler bilgilendirilmiş ve işverenler bu yolla etkin rehberlik faaliyetlerine dahil edilmiştir.

Tıp ve eczacılık fakültesi öğrencilerine rehberlik amaçlı eğitimler düzenlenmiştir. Ayrıca Türkiye genelinde 81 Tıp Fakültesi ile 39 Eczacılık Fakültesinde öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencilerine rehberlik amaçlı afişler hazırlanarak, gelecek zamanlarda ortaya çıkabilecek suiistimallere ve mağduriyetlere karşı tedbirler alınmıştır.

Sektörlere göre hazırladığımız “işveren bilgilendirme” kitapçıkları ile işverenlerimizin mevzuatı ve yaptırımları bilememelerinden kaynaklı mağduriyetlerinin önüne geçilmesine ve işçilerimizin de haklarının sağlanmasına katkıda bulunulmuştur.

Projeler

■ Kayıtlı İstihdamın Yenilikçi Yollarla Teşviki Operasyonu (KİTUP 1)

- Bütçesi 15 milyon Avro olan KİTUP I Projesi yürütülmüştür. Proje kapsamında TESK, Hak-İş, TİSK gibi işçi ve işveren kuruluşlarını temsil eden kuruluşlar ile ortaklaşa birçok farkındalık faaliyeti, yurt dışı çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Yine proje kapsamında sağlanan 41 hibe projesine sivil toplum örgütlerinin aktif olarak katılımı sağlanmıştır.

■ Etkin Rehberlik ve Denetim Yoluyla Kayıtlı İstihdamın Teşviki Projesi (KİTUP 2)

- Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kaynakları kullanılarak, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi önceliği kapsamında hayata geçirilen KİTUP I'nın devamı niteliğinde olan KİTUP II projesine ilişkin çalışmalar 29 Ocak 2013 tarihinde imzalanan Operasyonel Anlaşma ile başlamıştır. Proje ile kayıt dışı istihdamla mücadele alanında KİTUP I'de merkez teşkilatında oluşturulan bilinci yerele taşımak, Kurum çalışanlarının, özellikle denetmen ve müfettişlerin kapasitelerini artırmak, ayrıca toplumun çeşitli kesimlerinde farkındalık yaratarak kayıt dışı istihdamla mücadeleye destek verilmesini sağlamak amaçlanmıştır. Bu kapsamda;

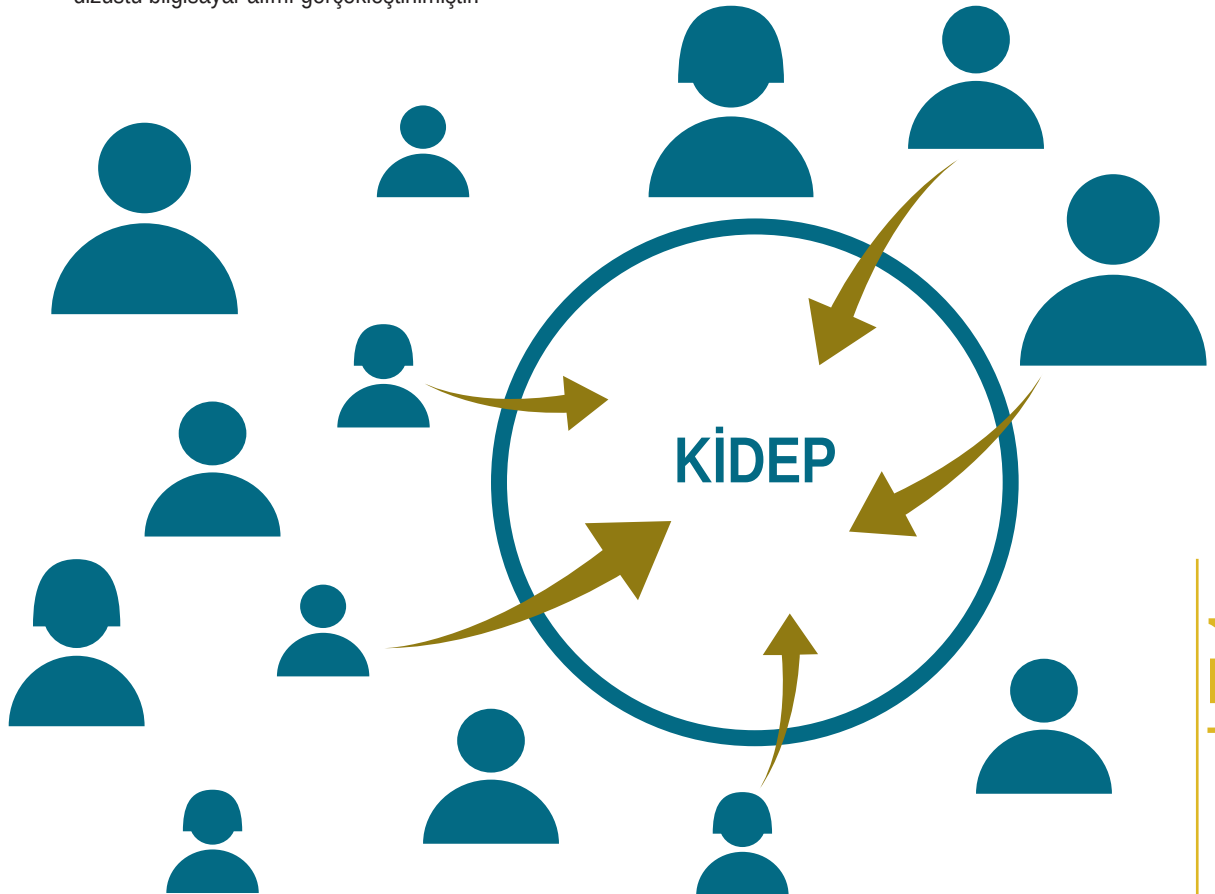
- Çeşitli sektörlerde bölgesel analizler gerçekleştirilmiştir.
- Kayıt dışı istihdam konusunda 3 kamu spotu, 2 sinema spotu, 2 radyo spotu ve 2 bant reklam, çocuklar için 6 farklı hikâye kitabı ve 6 farklı çizgi film hazırlanmıştır.
- Bunların hazırlanması amacıyla 13 üniversitenin iletişim fakültelerinde okuyan 70 öğrencinin katılımı ile bir haftalık "Medya Atölyesi" çalıştay gerçekleştirilmiştir.
- Ülke genelinde meslek liselerinde, ilkokullarda ve üniversitelerde sosyal güvenliğin öneminin anlatıldığı çok sayıda farkındalık artırma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
- İlkokul öğrencilerine yönelik Sosyal Güvenlik Otobüsü tasarlanarak 30 farklı ildeki okullarda faaliyet gerçekleştirilmiştir.
- Köy muhtarları ve imamlar gibi kanaat önderleri ile TV yapımcıları, senaryo yazarları ve yerel medya temsilcileriyle çok sayıda toplantı gerçekleştirilmiştir.
- Uzmanlara, Müfettişlere, Denetmenlere, Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Servisi çalışanlarına, diğer kurumların denetim elemanlarına eğitimler düzenlenmiştir.
- 5 ülkeye (Avusturya, İtalya, Fransa, Belçika, İspanya) çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

■ Kayıtlı İstihdamın Desteklenmesi Projesi (KİDEP)

- Kayıt dışı istihdam oranlarını düşürmek, ekonomimize sağladığı katkıyı artırmak ve mücadele sürecini güçlendirmek için "Kayıtlı İstihdamın Desteklenmesi Projesi" KİDEP 25 Mayıs 2017 tarihinde hayata geçirilmiştir. Denetim kapasitesinin güçlendirilmesi, etkin rehberlik faaliyetlerinin yapılması, toplumun farklı kesimlerinin yenilikçi yöntemler kullanılarak bilinçlendirilmelerinin sağlanması ve kayıt dışı istihdamla mücadelenin tabana yayılması amacıyla oluşturulan proje 2018 yılı Kasım ayı itibarıyla neticelendirilmiştir. Söz konusu proje kapsamında;

- 15 farklı ilde ilkokul öğrencilerine yönelik bilgilendirme faaliyetleri düzenlenmiştir ve faaliyetlerde çocuklara kumbara, kitap ve çanta gibi sosyal güvenliği hatırlatıcı materyaller dağıtılmıştır. Bu faaliyetlerde yaklaşık 50 bin öğrenciye ulaşılmıştır.

- Üniversite öğrencilerine yönelik kısa film yarışması yapılmıştır. Tüm üniversitelerin iletişim fakültesi öğrencilerine yönelik "Siz Çekin Kayda Geçsin" adlı ödüllü kısa film yarışması organize edilmiş ve kazananlar üniversite öğretim görevlileri ve kurum temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından belirlenerek ödülleri takdim edilmiştir.
- Kurum personeline yönelik hikâye yarışması düzenlenmiştir. Ortaokul öğrencilerine yönelik sosyal güvenlik temalı tiyatro gösterilerinin senaryosunun oluşturulması amacıyla "Al Eline Kalem Başlıyor Sosyal Güvenlik Serüveni" adlı ödüllü hikâye yarışması organize edilmiş ve kazananlar üniversite öğretim görevlileri, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü temsilcisi ile kurum temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından belirlenerek ödülleri takdim edilmiştir.
- 15 farklı ilde esnaf ve din görevlilerine farkındalık seminerleri verilmiştir. Din Görevlileri Sosyal Güvenlik Rehberi hazırlanarak 15 farklı ilde müftü, imam ve vaizlere yönelik yapılan bilgilendirme seminerinde dağıtılmış ve İslam Tarihinde Sosyal Güvenlik konulu sunum gerçekleştirilmiştir. Küçük işletmeler ve esnaffara yönelik sosyal güvenliğin önemini, hak ve yükümlükleri anlatan rehberlerin dağıtıldığı 15 farklı ilde bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür.
- 2023 Vizyonunda Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Forumu düzenlenmiştir.
- İşverenlere rehberlik amaçlı mektup gönderilmiştir.
- Sivil toplum kuruluşlarının önerisi ile prime esas kazanç seviyesi % 20 ve üzerinde azaldığı tespit edilen sigortalılara yönelik bilgilendirme amaçlı SMS gönderilmiştir.
- Denetim kapasitesinin artırılması için denetim elemanlarına dizüstü bilgisayar alımı gerçekleştirilmiştir.

■ Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı (KİGEP)

- “Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin İş Yaratma ve Girişimcilik Fırsatları – Hayata Fırsat Projesi, İstihdam Teşviki Programı” nın alt bileşeni Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı (KİGEP); AÇSHB Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü (UİGM), SGK ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi tarafından ortaklaşa yürütülmüştür.
- Program; Adana, Bursa, Hatay, Konya ve İstanbul illerinde; geçici koruma altındaki 1.100 Suriyeli ile 1.100 Türk vatandaşına dönük, mevcut kamu teşviklerine ilave nitelikte, bir pilot istihdam desteği olarak uygulamaya koyulmuştur. KİGEP kapsamında işgücü piyasasında kayıt dışı çalışan Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin kayıtlı hale gelmesinin sağlanması ve Türk işçiler için de destek ödemesi yapılarak iş barışının bozulmasının engellenmesi amaçlanmıştır.
- 2019 yılı Nisan ayı itibarıyla başvuruların alınmaya başlandığı Program kapsamında, işverenlere kayıtlı çalıştırdıkları Suriyeli ve Türk işçilerin her biri için en fazla 6 ay olacak şekilde aylık 950 TL destek ödemesi ve sadece Suriyeli işçiler için bir kereye mahsus olmak üzere 372,20 TL çalışma izni ücreti ödemesi olarak iki farklı ödeme yapılmıştır.
- KİGEP’in ana fon kaynağı Avrupa Birliği olup, toplam bütçesi 13.563.520 TL olarak belirlenmiştir. 467 farklı firmaya toplamda 625.706,20 TL çalışma izni ödemesi ve 12.628.350 TL destek ödemesi sağlayan KİGEP, 2020 yılı Mayıs ayı itibarıyla tamamlanmıştır
- KİGEP kapsamında yapılan etki analizi sonuçlarına göre; Programdan faydalanan Suriyelilerin yüzde 85’i şimdiki işyerine başlamadan önce ya hiç çalışmadıklarını (yüzde 51) ya da sigortasız çalıştıklarını (yüzde 34) ifade etmiştir. Programın tamamlanmasından 6 ay sonra yapılan çalışmada bu kapsamda istihdam edilen Suriyelilerin %50’sinden fazlasının kayıtlı çalışmaya devam ettiği tespit edilmiştir. Ayrıca, KİGEP’ten sağlanan maddi destek kısa dönemde milli gelirde yaklaşık 70 milyon TL’lik artış sağlamıştır. KİGEP desteği sayesinde vergi gelirleri yaklaşık 8 milyon TL, prim gelirleri ise 26 milyon TL artmıştır. KİGEP desteği program uygulama süresince kendisinin yaklaşık 5 katı kadar milli gelirde ve 2 katı kadar prim gelirlerinde artışa yol açmıştır. Etki analizine göre, KİGEP kapsamında harcanan her 1 TL’nin programın devam ettiği yaklaşık bir yıl içinde milli gelirde 5,31 TL ve SGK prim gelirlerinde 1,98 TL olarak geri dönüşü olmuştur.

■ KİGEPplus Programı

- ILO ve SGK tarafından “Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar için İnsana Yakışır İşlerin Desteklenmesi Projesi” nin alt bileşeni olarak, KİGEP’e benzer şartlarda, yeni bir bileşen planlanmıştır. KİGEPplus olarak anılan ve KİGEP programının devamı olarak düşünülen destek bileşeni Alman Kalkınma Bankası (KFW) tarafından finanse edilmektedir.
- KİGEPplus kapsamında, 2.545 Suriyeli ve 2.545 Türk vatandaşı olmak üzere toplam 5.090 çalışan için 6 ay süreyle aylık 1.000 TL tutarında bir destek ödemesi yapılması ve 2.530 Geçici Koruma Altındaki Suriyeli çalışanın 457,10 TL’lik çalışma izni ücretlerinin ödenmesi öngörülmektedir.
- Proje illeri Ankara, Aydın, Bursa, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Manisa, Mersin, Şanlıurfa olmak üzere 11 il olarak belirlenmiştir. Toplam bütçesi 32.892.500 TL olan KİGEPplus için başvurular 2020 yılı Mart ayı itibarıyla başlamıştır.
- Mart ayından bu yana devam eden ve şu ana kadar 727 işverene destek sağlayan KİGEPplus ile 2020 yılı sonuna kadar toplamda 866.204,50 TL çalışma izni ödemesi ve 13.579.000 TL destek ödemesi yapılmıştır.
- KİGEPplus’ın 2021 yılında desteklerin devam niteliğinde yeni bir programla sürdürülmesi planlanmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdamla Mücadeleye Devam Ediyoruz

Kayıt dışılık nedeniyle Kurumun prim kaybına uğramasının yanında işverenler arasında haksız rekabet oluşmakta; çalışanlar ise sosyal güvenlik haklarından mahrum kalmaktadır.

Kayıt dışı istihdamla yapılan mücadeleler neticesinde kayıt dışı istihdam oranı yüzde 30,59'a (2020 yıl sonu) düşürülmüştür. 2023 hedefi olan ve 11. Kalkınma Planında yer alan yüzde 28,5 kayıt dışı istihdam oranına ulaşabilmek için denetimlerin yanı sıra sosyal güvenlik bilincinin gelişmesi ve farkındalık çalışmalarının yapılmasına ağırlık verilmektedir.

Sosyal güvenlik reformu ile oluşturulan anlayış kapsamında Kurum olarak kayıt dışı istihdam ile 5 temel strateji üzerinden mücadele edilmektedir:

- Hizmet kalitesinin artırılması,
- Veri/Bilgi paylaşımına dayalı çapraz denetimler,
- Denetim sisteminin etkinliğinin artırılması,
- Teşvik uygulamalarıyla istihdam üzerindeki mali yüklerin azaltılması,
- Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları.

Kayıt dışı istihdamı önlemek, sosyal sigorta suiistimalleri ile mücadele etmek, işin yürütümü açısından gerekli olan asgari işçilik tutarını tespit etmek ve iş kazası olayları ile meslek hastalığı incelemelerini yapmak amacıyla sosyal sigorta alanında planlı ve plansız denetim çalışmaları sürdürülmektedir.

*Kayıt dışı istihdama karşı etkin mücadele sonucu 2010' dan bu yana kayıt dışı istihdam oranını **12,66** puan düşürdük.*

İstatistikler

Tablo 14

Yıllar	Kayıt Dışı İstihdam Oranı (%)
2010	43,25
2011	42,05
2012	39,02
2013	36,75
2014	34,97
2015	33,57
2016	33,49
2017	33,97
2018	33,42
2019	34,52
2020	30,59

Yıllar itibarıyla
Kayıt Dışı İstihdam
Oranları

- SGK Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca 2010 ve 2020 yılları arasında sosyal sigorta denetimleri kapsamında denetlenen işyeri sayısı 81.639 olup 58.503 sigortalının tescilli sağlanmış. Aynı dönemde denetlenen SHS sayısı 7.996'dır.
- SGK Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca üç kategoriye (sosyal sigorta, SHS ve Kurum içi) dâhil denetimler sonucunda, 01.01.2010-31.12.2020 tarihleri arasında, suç duyurusu yapılarak cumhuriyet başsavcılıklarına bildirilen kişi sayısı, **41.199**dur.

Sosyal Sigorta Denetimleri	01.01.2010 – 31.12.2020 Dönemi	
	Denetlenen işyeri sayısı	
Tescilli sağlanan (kaçak) işyeri sayısı		4.952
Denetlenen sigortalı sayısı		1.606.439
Tescilli sağlanan (kaçak) sigortalı sayısı		58.503
Sahte sigortalı sayısı		21.438
İncelenen iş kazası ve meslek hastalığı sayısı		50.113
Tespit edilen ek prim matrahı tutarı (TL)		863.416.701
İdarî para cezası tutarı (TL)		497.278.088

Tablo 15

Sağlık Hizmeti Sunucusu (SHS) Denetimleri	01.01.2010- 31.12.2020 Dönemi	
	Denetlenen SHS (hastane, tıp merkezi, eczane vb)	
Sözleşmesi feshedilen SHS sayısı		680
Tespit edilen kurum zararı tutarı (TL)		499.622.205
Uygulanan cezaî şart tutarı (TL)		5.016.366.523

Tablo 16

Kurum İçi Denetimler	01.01.2010-31.12.2020 Dönemi	
	İnceleme ve soruşturma yapılan Kurum personeli sayısı	
Tespit edilen Kurum zararı tutarı (TL)		131.807.209
Teftiş edilen birim sayısı		353

Tablo 17

Daha fazla istatistik!

Sosyal Güvenlik Denetmenlerince gerçekleştirilen Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Çalışma Sonuçları kitabın sonunda yer almaktadır.

Herkesin hayatına dokunuyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

SGK ANA SAYFA

İşveren

Kullanıcı Adı

Sistem Şifresi

İşyeri Şifresi

Lütfen Güvenlik Anahtarını yanınızda

SGK

Sosyal Güvenlik Kurumu © 2012

Giriş

Kullanıcı Adı

Şifre

Giriş yaparak Kullanıcı Sözleşmesini kabul etmiş olursunuz

GİRİŞ

BÖLÜM
6

**REFORM
SONRASI**

**Hizmete Erişimde
Sağlanan Kolaylıklar**

HEDEFLERİMİZ

- Sosyal güvenlik mevzuatını sade ve anlaşılır bir yapıya kavuşturmak, kişileri sistemden uzaklaştıran bürokratik formaliteleri azaltmak.
- Kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin hak ve yükümlülüklerinden haberdar olmalarını, iş ve işlemlerini yürütürken kullanacakları erişim kanallarını tanımlarını sağlamak ve bu kanalların erişilebilirliklerini artırmak.
- Sosyal güvenlik sisteminin etkinliğini artırmak.
- Sosyal güvenliği yaygınlaştırmak.

Sosyal Güvenlik Kurumu, e-Devlet
zerinden sunduğu hizmetlerle
Kurum birimlerine gelmeden hizmeti
vatandaşın ayağına getirmiştir.

Kavramlar

■ Dijital Dönüşüm:

Bilgi teknolojilerinin yoğun kullanımı ile iş süreçlerinin ve bilgilerin hızla, para ve zaman tasarrufu sağlanarak dijital (elektronik) ortama taşınmasıdır.

■ Otomasyon:

Yapılan bir işin insan ile makine arasında paylaşılması olup, toplam işin paylaşım yüzdesi otomasyonun düzeyini tespit eder.

Faaliyetler

■ e-Devlet üzerinden sunulan hizmetlerle vatandaşın ayağına hizmet getirilerek bürokratik süreçlerde kolaylıklar sağlandı.

- 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları ile ilgili beyanı, Kurumun ilgili ünitesine yazılı olarak şahsen veya posta yoluyla yapılmaktayken, iş ve zaman kaybının önlenmesi amacıyla sigortalılar tarafından e-Devlet "www.turkiye.gov.tr" üzerinden yapılmasına ilişkin program tamamlanarak uygulamaya açıldı.
- Kendi nam ve hesabına çalışan sigortalıların istirahatli oldukları sürelerde çalışmadıklarını gösteren beyanın e-Devlet üzerinden alınması sağlandı.
- Yurt dışında çalışan Türk işçilere e-Devlet üzerinden isteğe bağlı sigortalı olma imkânı sağlandı.
- Şubat 2014 itibarıyla, sigortalıların bakmakla yükümlü oldukları 18 yaş altı çocukları, okumayan kız çocukları ve anne/babalarının sağlık yardımlarından yararlanmaları için kâğıt ortamında doldurularak Kurum ünitelerine şahsen getirmeleri gereken formun, e-Devlet kapısı üzerinden elektronik ortamda alınması sağlanarak zaman kaybı ve emek israfının önüne geçildi.
- e-SGK ve e-Devlet uygulamalarında genel sağlık sigortalılarının prim borçlarının görüntülenmesi ve kredi kartı ile ödenebilmesi imkanı sağlandı.
- 4/1-(a) ve 4/1-(b) kapsamında sigortalı olanların doğum ve askerlik borçlanma başvurularını e-Devlet üzerinden almaları sağlandı.
- 4/1-(a), 4/1-(b) kapsamındaki kişi veya hak sahiplerinin "Yaşlılık/Ölüm Toptan ödeme ihyası" talepleri e-Devlet üzerinden alınması sağlandı.
- 4/1-(a) kapsamındaki kişilerin avukatlık staj süresi ile doktora ve tıpta uzmanlıkta geçen sürelerin borçlanma taleplerinin e-Devlet üzerinden alınması sağlandı.
- 4857 sayılı Kanuna göre kısmi iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların 25 Şubat 2011 tarihinden sonraki ay içinde 30 günden eksik sürelerin borçlanma taleplerinin e-Devlet üzerinden alınması sağlandı.
- 4/1-(c) sigortalılarının tescil, hizmet ve borçlanma işlemlerine ait başvurularının e-Devlet üzerinden alınması sağlandı.

- 4/1-(c) sigortalıların e-Devlet üzerinden yapacakları borçlanma talepleri için belge ekleme imkanı tanındı.
- HİTAP'ta yer alan hizmetlerin e-Devlet'te görüntülenmesiyle birlikte aktif 4/1-(c) sigortalıların, ne zaman emekli olabileceklerini e-Devlet üzerinden öğrenebilmeleri sağlandı.
- Sigortalıların tüm hizmet bilgileri ile çalıştıkları il bilgilerinin de yer aldığı Sosyal Güvenlik Kayıt Belgesi'nin e-Devlet üzerinden temin edilebilmesi sağlandı.
- 4/1-(c) sigortalılarının 41 inci maddeye göre yapılan doğum ve askerlik borçlanma başvurularının e-Devletten yapanların, tahakkuk işlemlerinin de e-Devlet üzerinden gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- e-Devlet üzerinden e-SGK şifre programı ile girilebilen uygulamaların, belirlenen özel link adresleri üzerinden e-Devlet ortamına girişine olanak veren yazılım çalışması tamamlandı.
- Kurumda 3 gün ve üzeri "hastalık" iş göremezlik raporlarının oluşması ve muhasebe tarafından ödemesi süreçleri sırasında sigortalıya e-Devlet üzerinden push mesaj yolu ile bilgi verilmesine yönelik çalışmalar sonuçlandırılarak 22 Şubat 2016 tarihinden itibaren vatandaşların hizmetine sunuldu.
- 4/1-(a) kapsamındaki sigortalıların işe girdiklerini e-Devlet üzerinden Kuruma bildirmelerini sağlayan uygulama 31 Ağustos 2016 itibarıyla e-Devlet platformunda işleme açıldı.
- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerce verilen işyeri bildirgesi uygulamasının e-Devlet uygulamaları içine eklenmesi sağlandı.
- İşyeri numaraları ile ilişkilendirilmiş e-Bildirge işyeri ve sistem şifrelerine e-Devlet platformu üzerinden erişim mümkün hale getirildi. Bu kapsamda e-Devlet uygulamaları içinde yer alan "e-Bildirge Başvuru Yetkili Onay" hizmetiyle e-Bildirge aktivasyon işlemlerinin işverenlerce/yöneticilerce/kullanıcılarca e-Sigorta sözleşmesinin e-Devlet üzerinde onaylanmasıyla otomatik olarak gerçekleştirilmesi sağlandı.
- e-Devlet uygulamaları içinde yer alan "İşyeri NACE Değişiklik Talep" hizmetiyle işyerlerinde yapılan işin mahiyetinde meydana gelen değişikliklere bağlı olarak işyerinin NACE kodu değişiklik taleplerinin alınması sağlandı.
- e-Devlet uygulamaları içinde yer alan "İşyeri UAVT Adres Giriş" hizmetiyle işverenlerce işyerlerinin bağlı olduğu ulusal adres veri tabanı sistemi adres bilgilerinin girişinin yapılabilmesi sağlandı.
- 4/1-(a) sigortalılarının işe giriş ve işten ayrılış bilgilerine e-Devlet ve **ALO 170** yollarıyla anlık olarak ulaşılmasına, 28 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla başlandı.

■ Kolay işverenlik uygulaması getirilerek Kuruma APHB verilmesi uygulamasına son verildi.

- 01 Nisan 2015 tarihinden itibaren 'Kolay İşverenlik', 'Kolay Sigorta' uygulaması ile ev hizmetlerinde 10 günden az çalışanların bildirimleri kolaylaştırıldı. SGK'ya gitmeden, e-Devlet, SMS gönderimi ile kolayca kayıt oluşturma ve bildirim yapma imkânı getirildi.
- E-Devlet kapsamında yer alan "4A On Günden Az Süreli Ev Hizmetleri İşveren Başvuru ve Sorgulama" hizmetiyle, içinde bulunduğunuz ayda ev hizmetlerinde 10 günden az sigortalı çalışan kişi adına yapmış olduğunuz sigorta tescil bildirimlerinin gösterilmesi sağlandı.

■ Sigortalı ve hak sahiplerine gelir/aylıklarının konutlarında ödenmesi imkânı sağlandı.

- Kurum ile PTT arasında 05 Ocak 2010 tarihinde imzalanan protokol ile ilk defa sigortalı ve hak sahiplerine gelir/aylıklarının konutta ödenmesi imkânı sağlandı. Bu protokol gereğince hiçbir koşula tabi olmadan isteyen herkes aylığını herhangi bir ücret ödmeden bildirecekleri ikametgâhında alabilmektedir.

■ Veri paylaşım protokolleri ile Kurumdan hizmet alırken belge getirme zorunluğu kaldırıldı.

- 101 kurum ve/veya kuruluştan bilgi ve veri paylaşımı ile vatandaşların Kurumdan hizmet alırken diğer Kurumlardan belge getirme zorunlukları ortadan kaldırıldı.

■ Hizmet standartları hazırlanarak, e-Devlet kapısında ve Kurum web sitesinde yayınlandı.

- Kurumun sunmuş olduğu hizmetlerin süreç bilgisinin paylaşıldığı SGK Hizmet Envanteri hazırlanarak Kurum web sitesi ve e-Devlet kapısında yayımlandı.

■ SGK vezneleri kapatılarak ödemeler, MOSİP üzerinden Kurumla anlaşmalı bankalar aracılığıyla yapılmaya başlandı.

- 1 Şubat 2012 tarihi itibarıyla vezneler kapatılarak tüm tahsilatların MOSİP üzerinden Kurumla anlaşmalı bankalar aracılığıyla yapılması sağlandı.
- İş göremezlik ödemelerinin 1 saat içinde vatandaşların hesabına yatırılması sağlandı.
- Vatandaşların bütün bankaların bankamatiklerinden aylıklarını 7/24 alabilmeleri sağlandı.
- MOSİP'in Kurum içindeki entegrasyonları sağlandı. MOSİP, Kurum içindeki 17 farklı uygulama ve kurum dışında 17 kurum ve kuruluşa ait farklı uygulamalarla entegre biçimde çalışmaktadır.

■ SMS uygulamalarıyla sunulan hizmetlerle ilgili olarak süre, süreç, belge/bilgi ihtiyacı gibi konularda bilgilendirmeler yapıldı.

- Hizmetlerin çabuklaştırılması, zaman ve işgücü kayıplarının önlenmesi ile tebligat zorunluluğu bulunmayan yazışmalarda posta giderlerinin azaltılması amacıyla 07 Eylül 2011 tarihinde SMS bilgilendirme sistemi başlatıldı.
- Genel sağlık sigortası tescil bilgilerinin kişilere SMS yoluyla bildirilmesi sağlandı.
- Prime esas kazancı düşen sigortalılara SMS gönderilmeye başlandı.

■ Elektronik ortamda yapılan işlemler artırıldı:

- Tarımsal faaliyette bulunanların sattıkları ürün bedelleri üzerinden prim borçlarına mahsuben yapılan kesintilerin elektronik ortamda gerçekleştirilerek, online olarak Kuruma bildirilmesi ve tahsilatın şahıs hesaplarına aktarılması sağlandı.
- Sağlık ödemeleri ve abonelik ödemeleri başta olmak üzere Kurumun aldığı hizmetler karşılığında teslim edilen faturaların elektronik ortamda alınması amacıyla e-Fatura Sistemi geliştirildi.

■ Bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri gerçekleştirildi:

- İlk sayısı 2011 yılı Haziran ayında yayımlanan Sosyal Güvenlik Dergisi, yılda iki kez altı aylık periyodlarla yayımlanmaktadır.
- SGK WEB TV, SGK Kurumsal TV, ALO 170 Hattı, sosyal medya uygulamalarıyla bilgilendirme sağlandı ve farkındalık oluşturuldu.

Projeler

■ ALO 170

- 7/24 canlı destek veren ALO 170 Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi 15 Kasım 2010 tarihinde vatandaşın hizmetine sunulmuştur. ALO 170; % 30 engelli, %50'nin üstünde kadın, % 15 oranında gazi, gazi ve şehit yakını istihdamıyla Türkiye'nin en büyük sosyal sorumluluk projelerinden biridir. Gelen çağrılarının % 92'si anında çözülmekte, incelenmesi gereken konular ise birimlere yönlendirilerek 2 iş günü içinde sonuçlandırılmaktadır.

■ GPS Projesi (En Yakın SGK)

- Kurumun merkez ve taşra birimlerini kapsayacak şekilde adres bilgilerinin navigasyon sistemine yerleştirilerek vatandaşların Kurum birimlerine sesli ve görsel yönlendirmeler ile hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri ve adres, telefon, faks gibi iletişim bilgilerini internet ortamında doğru olarak bulabilmelerini sağlamak amacıyla sosyal güvenlik il müdürlükleri ve sosyal güvenlik merkezlerinin mekânsal koordinatları google-maps üzerine aktarıldı.

■ Veri Ambarının Güncellenmesi Büyük Veri Altyapısının Kurulması ve Veri Madenciliğinin Geliştirilmesi Projesi

- 2013 yılında Kurumumuz veri ambarı sisteminde kullanılan bilgi sistemleri donanımları, çevre birimleri ile birlikte network altyapı ürünleri entegrasyonları dahil kurumsal raporlama ve istatistik sistemi altyapısının güncellenmesi işi yapıldı. Aynı yıl veri madenciliği yazılım ürünleri temin edilerek Kurumumuz veri madenciliği alt yapısı kuruldu.
- 2014 yılında Kurumumuz tarafından büyük veri kavram kanıtlaması big data poc projesi kapsamında veri analizi çalışması yapılabilmesi için sunucu alımı işi yapıldı. Ayrıca yine bu yıl içerisinde büyük veri altyapısını kurmaya dönük çalışmalara ilişkin kurulum hizmeti, eğitim, danışmanlık ve 2 adet kavram kanıtlama (proof of concept) projesi yapılması işi temin edildi.
- 2016 yılında, daha hızlı ve kolay veri görselleştirmeye olanak sağlayan veri görselleştirme ürün(ler) Veri Ambarı bünyesine dahil edilmiştir
- 2017 yılında Kurumumuz Veri Ambarları alt yapısı en son teknolojiye uygun olarak tamamen yenilenmiş ve Kurumumuzun Veri ambarında büyük veri alt yapısı kurulmuştur. Büyük veri senaryoları üzerinde çalışılmaya başlanmıştır.
- Veri Ambarına SGK kaynak sistemlerdeki tablo verilerinin aktarım alt yapısı 2019 yılında değiştirilerek veri tabanlarından veri ambarına akan verilerin anlık olarak ve eksiksiz bir şekilde aktarım yapılması sağlanmıştır. Sağlık Bakanlığı Kafka Sunucularına Veri Ambarındaki tablo verileri 2019 yılında anlık olarak aktarılmaya başlanmıştır.
- Ayrıca Kurumumuz birimlerine yönetsel istatistikler sağlayan Kurumsal Raporlama ve İstatistik Sistemi-miz revize edilerek tüm birimlerimizin Kurumumuz verilerine tam ve doğru olarak ulaşması sağlanmıştır.

■ SGK WEB TV Projesi

- Proje ile sosyal güvenlik bilincini geliştirmeye yönelik bilgi, haber, duyuru vb. enformasyonun kamuoyu ile paylaşılması ve SGK WEB TV konseptinin oluşturularak WEB TV, Kurumsal TV ve MOBİL TV yayın altyapısının sağlanması amaçlanmıştır.

■ Sosyal Medya Projesi

- SGK'nın kurumsal hesaplarının açılması (Facebook, Twitter, Youtube, Instagram), tasarımının gerçekleştirilmesi, yönetimi, blog kurulumu ve sosyal medya etkinliklerinin yönetimi işlerini ve sosyal medya stratejik danışmanlık hizmetlerini kapsamaktadır.

■ Mobil Kitaplık Uygulaması

- SGK'nın tüm birimlerince yayınlanan kitap, dergi, afiş, broşür, çocuk kitapları, istatistikler gibi yayınların elektronik ortamda (web tarayıcılar ve Android uygulama) vatandaşlarımıza sunulması amacıyla geliştirilmiştir.
- Uygulama 13 Mart 2018 tarihinden itibaren web tarayıcılardan <https://net.sgk.gov.tr/MobilKitaplik> adresinden, Android uygulaması ise 10 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Google Play'den indirilerek erişilebilmekte olup, içeriklere erişim sağlanmaktadır.
- Proje kapsamında SGK'nın tüm birimlerince yayınlanan kitap, dergi, afiş, broşür, çocuk kitapları, istatistikler gibi yayınların bir sistem altında bulundurulması ile tüm yayınlara aynı anda birden fazla kişinin toplu halde ve kolay erişimi de sağlanmıştır. SGK'nın yayımlamış olduğu yayınların mobil platformda (Web tarayıcıları ve Android uygulama) internete açık olarak vatandaşa sunulması için geliştirilmeye başlanmıştır. Uygulama kullanıma sunulmuş olup, gelen talepler doğrultusunda güncelleme ve bakım işlemleri sürdürülmektedir.

İstatistikler

- ALO 170 Hattı; 1.296'sı vatandaş temsilcisi olmak üzere 1.567 çalışan ile 7/24 vatandaşlara hizmet vermektedir. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (4982 sayılı Kanun) kapsamında bilgi edinme kaynakları üzerinden Kuruma yapılan başvuru sayısı 2011 yılında 52.808 iken 2020 yılında bu rakam 174.889 olarak gerçekleşmiştir.

Bilgi Edinme ve
CİMER Sayısal
Verileri

Başvuru Sayısı	2011	2015	2020
Bilgi Edinme	34.848	15.700	22.933
BİMER	17.960	29.715	-
CİMER	-	2.949	151.956
Toplam	52.808	48.364	174.889

Kaynak: SGK faaliyet raporları

Tablo 18

e-Devlet platformunda 2010 yılında **3** olan hizmet sayısı, 2020 yılı itibarıyla **149** hizmete ulaşmış olup, SGK bu alanda Türkiye'de birinci sırada yer almaktadır.

- Kurum hizmetlerinin e-Devlet Platformunda kullanım oranı 2014 yılında %26,8, 2015 yılında %28,8, 2016 yılında %32,00, 2017 yılında %28,8, 2018 yılında %22,1,2019 yılında %16,2 ve 2020 yılında %20,3 oranında gerçekleşerek tüm yıllar bazında Kurum birinci sırada yer almıştır.
- 2010 yılında faaliyete başlamış olan Sosyal Güvenlik Merkezi (SGM) sayısı 277 iken, 2020 yılında bu sayı 558 olmuştur.

Tablo 19

	2010	2020	Sosyal Güvenlik Merkezi Sayıları
Faaliyete Başlayan SGM	241	412	
Faaliyete Başlayan Sağlık SGM	36	35	
Rehberlik Sosyal Güvenlik Merkezleri	-	29	
Mali Hizmetler Sosyal Güvenlik Merkezleri	-	82	
Faaliyete Başlayan Toplam SGM	277	558	

Kaynak: SGK faaliyet raporları

- Manuel SMS Bilgilendirme Sistemi üzerinden Kurum hizmetlerine yönelik 439 farklı SMS, ayrıca uygulamalar aracılığıyla On-line 94 adet farklı mesaj vatandaşlara gönderilmektedir.

Daha fazla istatistik!

2020 yılı içerisinde e-Devlet'te yer alan uygulamaların adları ve genel içinde tıklanma oranları kitabın sonunda yer almaktadır.

2020 yılı içerisinde e-Devlet üzerinden en fazla kullanılan uygulama %39,69 oranıyla 4A Hizmet Dökümü olmuştur.

BÖLÜM
7

REFORM
SONRASI

Gençlere ve
Kadınlara Yönelik
Faaliyetlerimiz

HEDEFLERİMİZ

Kadınların ve gençlerin ekonomik ve sosyal hayata katılımını desteklemek.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak
gençlere ve kadınlara yönelik birçok
nemli alışma ve projeye imza attık.

Kavramlar

■ Doğum Borçlanması:

Kadın çalışanlara sigorta, Bağ-Kur ya da diğer kapsamlardaki başlangıç tarihinden sonra doğan çocukları için gün borçlanması yaparak bu günleri hizmetten saydırmasına olanak sağlayan bir haktır.

■ Dezavantajlı Grup:

Toplumda yetersiz yaşam koşulları içinde yaşayan; demografik değişkenlere bağlı olarak, farklı nitelik ve nitelik gösteren; fizyolojik, psikolojik, sosyal, sağlık, ekonomik, siyasal ve kültürel açılardan çağdaş yaşam kurullarına ulaşmak için Devletin sorumluluğunda ve organizasyonunda, toplumsal güvenlik içinde, toplumsal koruma ve hizmete gereksinim duyan sosyal gruplardır.

Faaliyetler

■ Gençlerin genel sağlık sigortası prim borçları silindi.

- Anne veya babası üzerinden sağlık yardımı alamayan ve bu nedenle prim ödeyerek genel sağlık sigortalısı sayılan gençlerin 25 yaşını doldurdukları tarihe kadar birikmiş olan prim borçları silindi.

■ Gençlerin istihdamı için yeni teşvik uygulamaları getirildi.

- 18-29 yaş aralığında olup, Türkiye İş Kurumu tarafından 31 Aralık 2018 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayarak, programın bitiminden itibaren üç ay içinde imalat sanayi sektöründe istihdam edilenlerin 42 ay, diğer sektörlerde istihdam edilenlerin ise 30 ay süreyle işveren hisselerine ait tutarın prime esas kazanç alt sınırı esas alınmak üzere işsizlik sigortası fonundan karşılanması sağlandı.
- 18-29 yaş arası genç girişimcilerden, ilk defa 4/1-(b) kapsamında sigortalı olanların sigorta primlerinin 12 ay boyunca devlet tarafından karşılanması sağlandı. 2020 yılı Temmuz ayına kadar toplan 125.588 genç girişimci bu teşvikten yararlanmıştı.

■ Kadınların, Gençlerin ve Mesleki Belge Sahibi Olanların İstihdamına yönelik prim teşvikinde süre uzatımı yapıldı.

- İşe alım yönünden 31 Aralık 2020'de sona erecek olan 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 10 uncu maddesinin uygulama süresi 1 Aralık 2020 tarihli ve 3247 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmıştır.
- Buna göre, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 10 uncu maddesinde yer alan prim teşvikinden 31 Aralık 2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) işe alınan ve kapsama giren sigortalılardan dolayı yararlanılacaktır.

■ 2018 yılında getirilen ilave İstihdam Desteğinde süre uzatımı yapıldı.

- Destek süresi 2020/Aralık ayında sona erecek olan 4447 sayılı Kanunun geçici 19 uncu maddesinde yer alan prim desteğinin uygulama süresi 1 Aralık 2020 tarihli ve 3248 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2022/Aralık ayına kadar uzatılmıştır.

- Böylece, bu destekten 2022/Aralık ayına kadar geçerli olmak üzere;
  - İşe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek sigortalılar ile Türkiye İş Kurumuna engelli olarak kayıtlı sigortalılar için sigortalının işe giriş tarihinden itibaren 18 ay,
  - İşe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşın altındaki sigortalılar dahil olmak üzere diğer sigortalılar için sigortalının işe giriş tarihinden itibaren 12 ay süreyle,
 yararlanılacaktır.

■ 4/1-(b) ve 4/1-(c) statülerinde sigortalı olan kadınlara da doğum borçlanması hakkı verildi.

- 2008 yılında ilk defa 4/1-(a) kapsamındaki sigortalılar için ve 2 çocukla sınırlı olmak üzere getirilen doğum borçlanması hakkının kapsamı, 2014 yılından itibaren tüm statüler için ve 3 çocuk olarak genişletildi.
- Ayrıca, doğum nedeniyle ücretsiz izinde geçen sürelerin memuriyet kıdeminde değerlendirilmesini sağlayacak düzenlemeler yapıldı.

■ Gençlerin sigortalılık kapsamı ve borçlanma imkanları genişletildi.

- Tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yıla geçen intörn öğrenciler iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası kapsamında sigortalı sayıldı.
- Polis olarak atanmak üzere Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitimine tabi tutulan adaylar eğitim gördükleri süreçte sigortalı sayıldı.
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerlerin de sigorta kapsamına alınması sağlandı.
- YÖK tarafından yurtdışına gönderilen öğrencilerin 18 yaşından sonraki yurtdışında geçirdikleri sürelerin borçlanılmasına imkân verildi.

■ Mezun olan öğrencilere 2 yıl süreyle sağlık hizmeti hakkı verildi.

- Öğrenim gördükleri okullardan mezun olmaları nedeniyle anne veya babaları üzerinden sağlık yardımı alamayan gençlerimiz gelir testi yaptırmak suretiyle sağlık hizmetinde yararlanmaktaydı. Öncelikle 2013 yılında yapılan düzenleme ile liseden mezun olan gençlere, ana veya babaları üzerinden sağlıktan yararlanmaları için ilave 120 gün süre verildi.
- 2016 yılında yapılan düzenleme ile ise lise ve dengi öğrenim görenler 20 yaşını, yükseköğrenim görenler ise 25 yaşını geçmemek kaydıyla, mezun oldukları tarihten itibaren 2 yıl süreyle primleri devlet tarafından ödenmek üzere genel sağlık sigortalısı sayılarak, sağlık hizmetlerinden yararlanmaları sağlandı.

■ Part time ve çağrı üzerine çalışmada sigortalılar lehine düzenlemeler yapıldı.

- Sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar ana, baba veya eşleri üzerinden çıkarak kendileri üzerinden sağlık yardımı almaktadır. Sağlık yardımına ulaşmak için part-time çalışanlar (kısmi süreli) ve çağrı üzerine çalışanlar ay içinde 30 günden eksik kalan günleri için ayrıca %12 oranında GSS primi ödemek zorundaydı. Yapılan düzenleme ile part-time çalışanlar, çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde çalışanların sigortalı çalışmaya başlamaları halinde prim ödemeksizin yakınları üstünden sağlık yardımı alabilmesine imkân tanınarak, esnek çalışma desteklendi.
- Part-time çalışanların ay içindeki 30 günden eksik olan sürelerini borçlanarak hizmetten saydırmaları sağlandı.

Haklarında koruma tedbiri alınan kadınlar GSS kapsamına alındı.

Haklarında koruma tedbiri alınan kadınlar, gelir tespiti yapılmaksızın primi devlet tarafından ödenmek suretiyle genel sağlık sigortası kapsamına alındı.

■ Tarım sigortasında kadın sigortalılar için yeni düzenlemeler yapıldı.

- Kendi adına ve hesabına tarımda çalışan kadın vatandaşların tarım sigortalısı olması imkânı sağlandı.
- Tarımsal faaliyette bulunan kadınların aile reisi olarak kabul edilmemelerinden dolayı ortaya çıkan sorun, Tarım Bağ-Kur'lu kadın sigortalıların aile reisi olmalarına ilişkin şart kaldırılarak giderildi.

■ Maluliyet nedeniyle bağlanan yetim aylıklarında düzenlemeye gidildi.

- Malul olması nedeniyle Kurumdan yetim aylığı alanlara ödenen aylıkların 2022 sayılı Kanuna göre ödenen engelli aylığı ile mukayese edilmesi uygulamasına geçildi. Bu sayede engelli yetimlere ödenen aylığın 2022 sayılı Kanuna göre ödenen aylıktan az olmaması sağlandı.

■ Tüm vazife malullerine ek ödeme ve eğitim/öğretim yardımı yapılmaya başlandı. Özel eğitim kurumlarında eğitim gören çocuklar için de bu yardımın yapılması sağlandı.

Projeler

■ Evde Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (NANNY)

- Mart 2015'te başlayan ve Kasım 2017'de sona eren Evde Çocuk Bakımı Projesi; Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya ve Bursa illerinde uygulanmıştır. Proje toplam bütçesi 49,6 milyon Avro'dur.
- Evde Çocuk Bakım projesi küçük çocuk sahibi kadınların iş yaşamına geri dönüşünü kolaylaştırmak ve çocuk bakıcılarının kayıtlı istihdamını desteklemek suretiyle kayıtlı kadın istihdamını teşvik etmeyi amaçlamıştır.
- İş yaşamına geri dönen ya da ilk kez çalışan ya da çalışacak kadınlara, 0-24 aylık çocuklarının 36 aylık olana kadarki bakımı için bir çocuk bakıcısı istihdam etmeleri halinde, AB fonlarından aylık 320 € (istisnai durumlarda 416 €) tutarında azami 26 ay süreyle maddi destek sağlanmıştır.
- Projeden 11.360 anne, 11.360 çocuk ve 15.232 çocuk bakıcısı faydalanmıştır. Bu kapsamda, proje faydalanıcısı annelere toplamda yaklaşık 40 milyon Avro hibe ödemesi gerçekleştirilmiş olup, çarpan etkisiyle birlikte ekonomiye 505 milyon TL katkı sağlanmıştır.

■ Kurumsal Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (INST-CARE)

- Proje Ankara, Antalya, Bursa, Elâzığ, İstanbul, İzmir ve Malatya illerinde olmak üzere toplamda 7 ilde yürütülmektedir. Proje bütçesi yaklaşık 30 milyon Avro olarak hesaplanmıştır. 0-60 ay arasında küçük çocuğu olan ve çocuk bakım sorumlulukları nedeniyle istihdamdan uzaklaşma riski bulunan kadınların kurumsal çocuk bakımı konusunda desteklenerek kayıtlı istihdama katılmaları, dönmeleri ya da istihdam piyasasında kalmalarının sağlanmasını amaçlayan ülkemiz ve AB fonları ile finanse edilen Proje 01 Nisan 2019 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. Proje kapsamında aylık ortalama 10.250 anneye çocukları 72 aylık olana kadar 24 ay süresince hibe ödemesi gerçekleştirilmesi hedeflendi.

■ Eğitimli Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (EDU-CARE)

- Proje Ankara, İstanbul, İzmir illerinde olmak üzere toplamda 3 ilde yürütülmektedir. 0-24 ay arasında küçük çocuğu olan ve çocuk bakım sorumlulukları nedeniyle istihdamdan uzaklaşma riski bulunan kadınların kurumsal çocuk bakımı konusunda desteklenerek kayıtlı istihdama katılmaları, dönmeleri ya da istihdam piyasasında kalmalarının sağlanmasını amaçlayan ülkemiz ve AB fonları ile finanse edilen Proje 01 Mayıs 2019 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. Proje kapsamında aylık ortalama 3.700 anneye çocukları 36 aylık oluncaya kadar 32 ay süresince hibe ödemesi ve 6.000 kadına tek seferlik bakıcı eğitim teşviki ödemesi gerçekleştirilecektir. Böylece, hem küçük çocuğu olan annelerin kayıtlı istihdama katılmasını, hem de bakıcılar eğitimli hale gelerek sertifikalı bir meslek sahibi olarak işgücüne katılımlarının sağlanması hedeflenmektedir.

■ Kadın Girişimciliğinin ve Kadın İstihdamının Desteklenmesi (WOMEN-UP) Projesi

- Proje Şanlıurfa, Denizli, Aydın, Kahramanmaraş, Ankara, Samsun, İstanbul illerini kapsamaktadır. Kadın işverenlerin açtığı genç işletmelerden (en fazla 8 yıllık geçmişi olan), en fazla 9 işçi kapasitesi olan ve yanına ilave işçi olarak kadın sigortalı alan işverenler projenin hedef kitesini oluşturmaktadır. 4.000 kadın işveren ve bununla beraber bu işletmelerin işe aldığı 4.000 kadın işçi projeden fayda sağlayacaktır. Projenin bütçesi yaklaşık 29,5 Milyon Avrodur. Projeden hibe alacak kişiler en fazla 20 ay projeden faydalanabilecektir. Projenin toplam süresi 32 aydır. Bu proje ile dezavantajlı gruplar arasında yer alan kadınların istihdamının artırılmasına katkı sağlanması hedeflenmiştir.

İstatistikler

- Evde Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi kapsamında 21.856 kadın kayıtlı istihdama kazandırılmış, sosyal güvenlik şemsiyesi altına girmiştir. Proje kapsamında 14.775 kadın ilk defa bakıcı olarak sigortalı çalışmış, toplamda 15.232 kadın proje kapsamında sigortalı olmuştur.
- Kurumsal Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi kapsamında 31 Aralık 2021 itibarıyla 131.090 kişi ön kayıt yaptırmış olup, kesin kayıt sayısı 13.354 olmuştur. Faydalanıcılara hibe ödemesi yapılmaya Ocak 2020'de başlanmış, Ocak-Aralık 2020 döneminde 13.709 faydalanıcıya toplam 7.717.400 Avro hibe ödemesi gerçekleştirilmiştir.
- Eğitimli Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi kapsamında 31 Aralık 2020 yılı itibarıyla 5.054 kadına 1.386.350 Avro çalışan anne desteği, 4.862 kadına 601.300 Avro bakıcı eğitim teşviki ödemesi yapılmıştır.

BÖLÜM

8

REFORM
SONRASI

Kurumsal Kapasitenin
Arttırılmasına Yönelik
Faaliyetler

HEDEFLERİMİZ

- Kurumumuz mevzuatı kapsamında personel tarafından manuel ortamda yapılmakta olan iş ve işlemleri hızlandırmak, kolaylaştırmak, elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak.
- Kurum personelinin ve paydaşlarımızın en hızlı, en doğru ve en güvenli bilgiye kaynağından erişmesini sağlamak.

Sosyal Güvenlik Kurumu olarak kurumsal kapasitemizin arttırılmasına yönelik birçok önemli çalışma ve projeye imza attık.

Projelerimiz

■ Koordinasyon Uygulaması

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından hayata geçirilen Koordinasyon Projesi, sık sık gerçekleştirilen toplantı süreçlerini otomatik hale getiriyor ve bu sayede tüm sorunların/önerilerin kaydının elektronik ortamda tutulmasını, düzenli olarak saklanmasını sağlıyor. Böylece tüm verilerin kolaylıkla izlenebilir hale gelmesine olanak tanımış oluyor. Uygulamadaki rapor ve döküm alma özellikleri ile de gerekli zamanlarda veriye kolayca ulaşım sağlanmış oluyor. Bu sonuçlar da verilerdeki tutarlılığı, kontrol ve takip edilebilirliği artırıyor. Tüm bu kazanımlar ile analiz süreçleri önemli ölçüde hız kazanıyor.

Koordinasyon Projenin en önemli faydalarından biri, ortaya çıkan yeni sorunlar için SGK'ya, daha hızlı çözüm getirebilir bir yapı sunmasıdır. Bu proje; güncel, modern, sürdürülebilir bir yapı ile merkez ve taşra teşkilatlarının iş gücünü ve zaman kaynaklarını etkin bir şekilde kullanmalarını sağlıyor. Yanlış ünitelere iletilen sorunların doğru ünitelere hızlıca aktarılmasını gerçekleştiriyor. Böylece farklı ünitelerde bulunan tüm sorunların çözümleri hızlı bir şekilde ortaya çıkıyor ve bir havuzda toplanıyor.

■ Hukuk Uygulamaları Yazılım Projesi (HUYAP)

Hukuk Müşavirliği ve taşra hukuk servisleri bünyesinde gerçekleştirilen tüm icra takip, dava ve mütalaa işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi ve raporlanması ile merkez ve taşra hukuk servislerinin iş ve karar alma süreçleri hızlanmıştır. Buna bağlı olarak hukuk ve taşra servislerindeki personelin verimliliği yükselmiştir. Hukuk Müşavirliği avukat ve memurları, Taşra Hukuk Birimleri memur ve avukatları, SGK ile sözleşmeli çalışan serbest avukatlar olmak üzere ortalama 1.200 adet kullanıcısı bulunmaktadır.

HUYAP ile tüm sistem Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP), MOSİP, DYS, Barolar Birliği ve PTT ile bütünleşik çalışmakta olup bu sayede farklı süreçlerin tek bir merkezden yönetilmesi ve işletilmesi sağlanmıştır. Hukuk Müşavirliği ve taşra hukuk servisleri personeli ile kurum ile sözleşmeli avukatlar tarafından kullanılması ile tüm paydaşlar arasında beraber çalışabilir bir elektronik platform oluşturulmuştur.

Kurumumuzda sözleşmeli avukat olarak görev yapan avukatlarımızın yaptıkları iş ve işlemlerin kontrolü şeffaf bir şekilde sağlanmakta ve sözleşme akdiyle çalışan Sözleşmeli Avukatların vekâlet ücreti ödemelerinin program üzerinden ödenmesi gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla mükerrer ödemelerin önüne geçilmiştir.

Program üzerinde yapılan işlemler, 40'tan fazla rapor ekranı ile raporlanmakta olup, raporlar Genel, Evrak, Takip ve Dava Mütalaa başlıkları altında sunulmaktadır. Böylelikle; hangi hukuk servisi, ne tür davaları kazanmış, ne tür davaları kaybetmiş, kaç dosyaya bakmış, ne kadar icra takibi yapmış, sözleşmeli avukat performansları vb. konularda veriye dayalı etkin ve hızlı planlama ve karar alma süreçlerine katkı sağlamıştır.

■ Personel Uygulamaları Yazılım Projesi

Personel Daire Başkanlığı'na ait manuel ortamda yapılmakta olan iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak amacıyla geliştirilmeye başlanmış ve daha önce manuel olarak yapılmakta olan pek çok işlem elektronik ortamda yapılmaya başlanmıştır. Personel Projesi 12 farklı uygulama, 20 adet kurum içi/dışı web servis entegrasyonu (MOSİP, KPS, EBYS, Bireysel Emeklilik Şirketleri (BES) vb.) ve 36 ana modülden (atama sistemi, kadro sistemi, özlük sistemi, emeklilik sistemi, personel görev yeri sistemi, izin sistemi, sınav sistemi, tahakkuk sistemi, geçici ve sürekli görev yolluğu sistemi, ayrılış-başlayış sistemi, terfi sistemi, sendika sistemi, disiplin sistemi, yönetici raporları sistemi, bireysel emeklilik

işlemleri sistemi, rehber işlemleri, norm kadro işlemleri, hitap ik, kurum dışı sınav başvuru işlemleri, web servisler ik, personel eğitim sistemi, evde çocuk bakım projesi destek ekibi işlemleri, e-itiraz sistemi, sınav-sonuç işlemleri vb.) olmaktadır.

Personel uygulaması üzerinden mali işlemlerin yapılması, tahakkuk işlemleri ve muhasebe süreçleri önemli ölçüde hız kazanıyor. Tüm bu kazanımlar hizmet hızı ve kalitesini artırdığından uygulama kaynaklı olarak süreçlerde gecikme/hak kaybı yaşanmaması, hukuki süreçlerle karşılaşılması, tutarlılık, kontrol ve takip edilebilirliği artırıyor.

Projenin en önemli kazanımı, SGK'nın gelişen yapısıyla birlikte ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara kendi kendine çözüm getirebilir bir altyapı sunması. Böylece SGK artık ihtiyaç duyacağı herhangi bir yeni fonksiyon veya yapılması gereken değişiklik için Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü'nün BT kaynaklarıyla kendi yazılımını geliştirme fırsatını yakalıyor. Güncel, modern ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşan SGK, mevzuat birimi ile merkez ve taşra teşkilatının iş gücünü ve zaman kaynaklarını etkin bir şekilde kullanımına imkan sağlıyor.

■ Elektronik Belge Yönetim Sistemi

● Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

Kurumumuz kağıt ortamında gelen evrakların taranarak sisteme kaydedilmesi, ilgili kişilere havale edilmesi ile birimler tarafından üretilen her türlü doküman/belgenin elektronik ortamda hazırlanması, değiştirilmesi, yönetimi, onay işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve arşivlenmesi EBYS tarafından yapılmaktadır.

EBYS'nin Kurumumuz'da kullanımı ile birlikte; oluşturulan dokümanların kontrolü ve gereksiz doküman yığınlarının engellenmesi ile içerik açısından doküman kalitesinde artış sağlanması, EBYS kullanımının yaygınlaşması ile birlikte kağıt, zaman ve posta masrafından kurtulabilmek ve bu sayede maliyetlerin azaltılması, Kurumda e-imza kullanımının başlatılması, teknolojik alt yapı sayesinde iş süreçlerinin hızlanması, diğer Kurumlarla e-yazışma sürecine alt yapı hazırlanması, Kurum içi işlemlerin tüm aşamalarında, bilgi akışına olanak veren iş akışı yönetiminin sağlanması, EBYS'nin kurum içi ve kurum dışı uygulamalarla entegrasyonların tamamlanması ile beraber kurumsal düzeyde vatandaş taleplerine karşılık verme süreçlerinin hızlandırılarak ıslak imza ve kağıt ortamının tamamen ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.

- **EBYS-KEP Entegrasyon Projesi:** Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yazışmalarını elektronik ortamda yapabilmelerine imkan sağlayan E-Yazışma Projesine entegre olmak ve özel/tüzel kişilerle sistem üzerinden yazışma yapabilmek amacıyla PTT KEP alt yapısı kullanılarak Kurumumuz EBYS uygulamasının E-Yazışma ve PTT KEP sistemlerine entegrasyon çalışmaları 2019 yılında tamamlanmıştır.
- **EBYS-UETS Entegrasyon Projesi:** Adalet Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen tebliğatların PTT UETS Sistemi aracılığıyla alınıp, EBYS Sistemi'ne aktarılmasını sağlayan uygulamadır. 27 Mart 2019 tarihinde devreye alınmıştır.
- **EBYS-Personel Atama Onay-Tebliğat Entegrasyon Projesi:** Kurumumuz Personel Dairesi Başkanlığı tarafından üretilen atama onay ve atama tebliğat formlarının EBYS uygulamasından üretilmesini sağlayan projedir. 01 Haziran 2019 tarihinde devreye alınmıştır.
- **EBYS-YSK Entegrasyon Projesi:** Kurumumuz Maluliyet ve Sağlık Kurulları Daire Başkanlığı tarafından üretilen YSK karar dosyalarının EBYS uygulamasından üretilmesini sağlayan projedir. 26 Eylül 2019 tarihinde devreye alınmıştır.

- **EBYS-Emektar 4B Entegrasyon Projesi:** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü/Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından üretilen evlenme, ölüm ve yaşlılık ödeneği talepleri formlarının EBYS'den üretilmesini sağlayan projedir. Proje TEST ortamında tamamlanmıştır.
- **EBYS-İcra Ödeme Emirleri Entegrasyon Projesi:** Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü/İcra Daire Başkanlığı tarafından ödeme emirlerinin EBYS'den üretilmesini sağlayan projedir. Proje TEST ortamında tamamlanmıştır.
- **EBYS-İPC (İdari Para Cezası) Entegrasyon Projesi:** Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü/İşverenler Daire Başkanlığı tarafından idari para cezası formlarının EBYS'den üretilmesini sağlayan projedir. Proje TEST ortamında tamamlanmıştır.
- **EBYS-Borçlanma Entegrasyon Projesi:** 5510 SK 41 inci madde, 5510 SK 46 ncı madde ve 5434 SK Doğum Borçlanması kapsamındaki borçlanma uygulamaları ile entegrasyon gerçekleştirilmiş gerçek ortamda kullanıma açılmıştır. Borçlanma uygulamasının tamamlanan modülleri oldukça, yeni şablonlar EBYS'ye entegre edilmeye devam edilmektedir.
- **EBYS-Güvence Entegrasyon Projesi:** İlk versiyon (4 adet şablon) GERÇEK ortama aktarılmıştır. 2 nci versiyon (Geçici maddeler ile durdurulan hizmet sürelerinin ihyası tebligatı) için çalışmalara devam edilmektedir.
- **EBYS-Personel Görev Yoluğu Entegrasyon Projesi:** Kurumumuzda personel görev yoluğu yazılarının EBYS uygulamasından üretilmesini sağlayan projedir. Proje TEST ortamında tamamlanmıştır.
- **EBYS-Adalet Bakanlığı Bire Bir Yazışma Entegrasyon Projesi:** Adalet Bakanlığı ile KEP alt yapısı kullanılarak yapılan yazışmaların, KEP Sistemi'nin devreden çıkarılarak, Adalet Bakanlığı ve SGK arasında yapılan protokole istinaden geliştirilen Birebir Yazışma Web Servisleri kullanılarak yapılmasını sağlayan projedir. 4 Haziran 2020 tarihinde devreye alınmıştır.
- **EBYS-Birleşik Posta Entegrasyon Projesi:** Kurumumuzun evrak iş ve işlemlerinde; posta hizmetlerinin elektronik ortama taşınarak emek ve zaman tasarrufu sağlanmasını, Kurum dışına gönderilen evrakların akıbetinin elektronik ortamda sorgulanabilmesini, PTT'ye yapılan fatura ödemelerinde yaşanan takip sorununun ortadan kalkmasını sağlayan projedir. Kontrollü geçişi sağlamak amacıyla, EBYS-Güvence Tescil Entegrasyonu kapsamında proje 25 Eylül 2020 tarihinde devreye alınmış, 1 Aralık 2020 tarihi itibarıyla de tek sayfa olmak koşulu ile eki olmayan diğer Kurum evraklarımızı da tüm gönderi tiplerinde (Tebligat, İadeli Taahhütlü, Taahhütlü, Normal) alıcısına ulaştırması için PTT Birleşik Posta Sistemine kayıt edilmeye başlanmıştır.
- **Evrak Tipleri Belirlenmesi:** Birimler bazında gruplanmış 'Evrak Tipleri' listesi temin edildi. Uygulamanın 'Evrak Tipleri' seçtirilen kayıt (gelen evrak kayıt, büro kayıt, vb.) ve sorgulama (genel evrak sorgusu, vb.) ekranlarında, 'Evrak Tipleri' listesi birimler bazında gruplanmış evrak tipi kayıtları otomatik filtrelenmiş şekilde kullanıcıya getirilmektedir. 2019 yılında GERÇEK ortama aktarılmış olup, ihtiyaç halinde yeni talep edilen evrak tipleri de eklenmektedir.
- **EBYS Mobil Uygulaması:** EBYS uygulamasının mobil platformlarda da kullanılabilmesi amacıyla UYAP'ın mobil imza alt yapısı incelenerek, benzer bir yapının SGK'da oluşturulması için çalışmalara başlanmıştır.

● Arşiv Tarama Sistemi (ATS)

EBYS kullanılmadığı süreçte Kurumumuz fiziksel arşivlerinde birikmiş doküman ve belgelerin taranarak elektronik ortama aktarılması, yedeklenmesi, bu sayısal görüntü verisini kullanıcının tanımlanacak yetkileri dahilinde sunan bir ATS'nin kurulması ve bu verinin tüm Kurumsal uygulamalarımıza hizmet etmesi amacıyla projelendirilmiştir.

Kurumumuz Yönetim Kurulunun 15 Aralık 2016 tarih ve 2016/472 sayılı Kararı ile E-imza Destekli Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sisteminin Kurulması ve Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında, Arşiv Tarama Sistemi uygulamasının kurum kaynaklarıyla geliştirilmesine karar verilmiştir. Yönetim Kurulumuzun kararı doğrultusunda yazılım ve donanım için çalışmalara başlanmış ve bu çalışmalar birbirine paralel yürütülmüştür. Arşiv Tarama Sistemi yazılımı kurum kaynaklarımızla 6 ay gibi kısa bir sürede geliştirilmiş, yük ve güvenlik testleri de tamamlanarak 17 Mayıs 2017 tarihinde pilot uygulama birimi Kastamonu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde pilot uygulamaya geçilmiş, ardından Balıkesir ve Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerimiz ile Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz de pilot uygulamaya dahil edilmiştir. Uygulama 2020 yılı Temmuz ayı itibarıyla Ankara, İstanbul ve İzmir illeri de dahil olmak üzere tüm birimlerde kullanılmaya başlanmıştır.

Proje kapsamında Kurum kaynaklarımızla yazılan Arşiv Tarama Sistemi üzerinden 31 Aralık 2020 tarihine kadar 21.000.000 adet evrak taranmıştır. Taranan evraklar birimlerde Yaşlılık Aylığı, Yaşlılık Toptan Ödeme, Ölüm Aylığı, Ölüm 2. Karar, Fazla Ödeme İadesi ve Maluliyet Aylığı gibi işlemlerde kullanılmaya başlanmıştır.

Arşiv Tarama Sistemi, Doküman Yönetim Sistemi ve HİTAP uygulamaları ile entegre edilerek bu uygulamalardaki evrakların da Arşiv Tarama Sistemi üzerinden görüntülenmesi sağlanmıştır.

■ Merkezi Yetki ve Kimlik Doğrulama Sistemi (MEYES)

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla kurumumuzda kullanılan 138 adet kurumsal intranet uygulamasının yetkilendirme işlemleri MEYES sistemi aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Merkezi yetki ve kimlik doğrulama sistemi; yetkilendirme işlemlerinin tek elden yönetimi ve aynı zamanda kullanıcı adı ve şifre yönetimi ile ünite yapılarında kurumsal olarak ortak bir alt yapıya geçilmesi amacıyla geliştirilmiştir.

MEYES uygulamalarının yeniden yazım çalışması devam etmektedir. Bu kapsamda MEYES, MEYET, MESİF uygulamalarının yazılım işlemi 31 Aralık 2020 tarihinde tamamlanmış olup işleme açılmıştır. MEYET uygulamasının yeniden yazılım çalışmasına ise devam edilmektedir. Yeni uygulama altyapısında yetkilendirme işlemlerinde çoklu üniteye hizmet verecek altyapı geliştirilmektedir.

■ SSOM MEYES Tekil Giriş Sistemi

Kurumumuzda hizmet veren uygulamalara merkezi bir ara yüzden erişim sağlanması amacı ile projelendirilmiş ve kullanıma açılmıştır. SGK Personelinin, single sign on altyapısı ve MEYES entegrasyonu bulunan uygulamalara, kendi bilgisayarlarını açtıktan sonra başka bir şifre girmesine gerek kalmaksızın girebilmesini sağlamaktadır.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla MEYES Tekil Giriş (single sign on) tabanlı olarak çalışan 87 uygulamamız yer almakta ve bu uygulamalar için kullanıcılara tanımlanmış toplam 835.595 adet yetki bulunmaktadır.

Her uygulama girişinde 15-20 saniye zaman tasarrufu yapılarak ayda yaklaşık 50.000 saat işgücü kazanılmaktadır. Uygulama ile büyük ölçüde zaman tasarrufu sağlanmıştır.

■ Kişisel Verilere Erişimin Sınırlandırılması Uygulaması (KVES)

Kişisel Verilere Erişimin Sınırlandırılması Uygulaması, Kurumumuz bilgi işlem sistemlerinin güvenliğine ve gizliliğine ilişkin olarak 4959 sayılı Toplum Kazandırma Kanunu, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu ile diğer mevzuat hükümleri kapsamında vatandaşlarımızın ve Devlet büyüklerinin Kurumumuzda kayıtlı sağlık, sigorta, emeklilik v.b. bilgilerinin gizlenmesi hakkındaki mahkeme kararları veya kişilerin şahsi başvurularının merkezi bir veritabanında kayıt altına alınması amacı ile oluşturulmuş, 27 Eylül 2018 tarihli ve 2018/33 sayılı Genelge ile birlikte merkez ve taşra teşkilatımızın kullanımına açılmıştır.

Kişisel Verilere Erişimin Sınırlandırılması uygulaması veritabanında kayıt altına alınmaya başlayan vatandaşlarımız, devlet büyükleri ve yakınlarının Kurumumuzda kayıtlı sağlık, sigorta, emeklilik v.b. bilgilerine ve Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) kanalıyla alınan bilgilerinin genel sorgulamalara kapatılarak, görev harici sorgulanmasının engellenmesi ve bahse konu kişilerin iş ve işlemlerin aksatılmadan zamanında yürütülebilmesi sadece görev gereği ve yetkiler çerçevesince yapılması ile herhangi bir mağduriyet yaşanmaması sağlanmıştır.

■ Kimlik Paylaşım Sistemi Uygulamaları (KPS)

Kurumumuzda hizmet veren uygulamaların Nüfus ve Adres bilgilerine erişiminin sağlanması amacı ile gerçekleştirilmiş olan KPS Web Servisleri, T.C. İç İşleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİ) tarafından sunulan WCF Servislerin önünde çalışan bir web servis olarak projelendirilmiş olup NVİ tarafından sunulan hizmetlerin kullanılmasında entegrasyon görevi üstlenerek, uygulamalar için homojen bir altyapı sunmakta, yetkilendirme ve loglar ile veriye erişimi kayıt altına almaktadır.

- **Kimlik Web Servisleri** : KPS Web Servisleri içerisinde işlem gören veriler her hangi bir manipülasyon yapılmaksızın iletilmekte olup, erişimler yetkiler çerçevesinde gerçekleştirmekte ve işlem log kayıtları servis seviyesinde tutulmaktadır. KPS Web Servisleri, NVİ tarafından sunulan hizmetlerden 17 adet bütünlük servisin üzerinden sunulan 41 farklı operasyon, sistemde kayıtlı ve yetkili bulunan 74 adet uygulama kullanıcısı ile 607 adet yetkili metot üzerinden günlük ortalama 2 Milyon adet sorgu gerçekleştirilmektedir. 2020 yılında web servisleri güncellenerek, il, ilçe, mahalle, sokak, bina ve daire bilgilerinin alınabileceği metotlar eklenmiştir. 2021 yılında da güncellemelere devam edilerek, mavi kartlı ve yabancı kişilere ait değişen bilgilerinin alınması hususunda altyapı çalışmaları tamamlanmıştır.
- **KPS Intranet Uygulaması**: Intranet üzerinde web uygulaması olarak çalışmakta olan KPS Intranet Uygulaması; Kurumumuz Merkez ve Taşra personeline hizmet vermektedir. MEYES Sisteminden alınan yetkiler çerçevesinde kullanıcıların, yerli ve yabancı kişilere ait nüfus, olay ve adres bilgilerine kişi bazında erişimi sağlanmaktadır. Mevzuat birimlerinden gelen talepler doğrultusunda KPS Intranet Uygulaması üzerinden yeni sorgulamaların yetkiler doğrultusunda görüntülenebilmesi sağlanmıştır. Tarihçeli adres sorgulama modülü eklenerek denetim elemanları tarafından vatandaşlarımızın geçmiş adreslerine der erişilebilmektedir. TC Kimlik Numarasından Mavi Kart ve Yabancı Kimlik bilgilerinin sorgulanması sağlanmıştır. Kimlik Gizleme Servisi entegrasyonu yapılmış olup, yetkisiz kişilerin erişimi engellenmiştir. Babanın farklı bir evliliği olması durumunda Evli/Dul kadınların anne, baba ve kardeş bilgilerinin doğru bir şekilde alınması sağlanmıştır. Boşanmış çiftlerde velayeti altında olmasa da çocukların listelenmesi sağlanmıştır. Uygulama üzerinden Yerli ve Yabancı kişilere ait 7 ana başlık altında günlük ortalama 20-50 Bin adet sorgulama gerçekleştirilmektedir.
- **KPS Alo170 Kimlik Doğrulama Servisleri** : Halihazırda Alo170 Servisi tarafından kullanılmakta olan KPS Rassal Servisleri, kimlik bilgisini teyit etmek amacı ile kişi yakınlarına ait bilgiler içerisinden rastgele seçilen sorular ve cevaplar sağlamaktadır. Uygulama 27 Şubat 2019 tarihinde üretim ortamından kullanıma açılmıştır.

- **KPS AdresBatch Uygulaması:** AdresBatch Uygulaması ile günlük olarak değişen adres bilgileri toplu olarak alınmakta ve Kurumumuz ilgili veri tabanlarına işlenmektedir. Bu şekilde, adres servislerinde online sistemlerde sorun yaşanması durumunda kurumumuz veri tabanlarından offline sorgu imkanı sağlanmaktadır.
- **Yapı Ruhsatı Web Servisleri (NVI) :** T.C. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVI) tarafından sunulmakta olan Yapı Ruhsatları Web servislerinin önünde çalışan bir web servis olarak projelendirilmiştir. Söz konusu servis ile yapı ruhsatı alan işverenlerin tespiti sağlanmakta, NVI tarafında sistem üzerinde gerçekleştirilen tüm güncellemeler ve değişiklikler anlık takip edilmektedir.

■ SGK Kurum Alacakları Uygulaması

Proje; Kurum alacaklarının interaktif olarak detaylı bir şekilde sorgulanması ve raporlanmasını sağlayacak olup, Kurum alacaklarının takibinin sağlanması ve yönetilmesi hususlarında üst yönetime karar destek altyapısı oluşturmak amacıyla stratejik hedefini yerine getirmiş olacaktır. Uygulama 13 Aralık 2019 tarihinde gerçek ortama açılmıştır.

“SGK Kurum Alacakları” uygulaması verisi Kurumumuz Veri Ambarından, Veri Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından güncellenecek olup, dönemlik olarak güncellenen bu verilerin sunumu sağlanacaktır. Uygulama MEYES üzerinden belirlenecek yetkiler çerçevesinde kullanılmaktadır.

■ SGK Hacizli Malların Satış İlanı Uygulaması

Uygulama; SGK mevzuat hükümleri uyarınca icra takibine konu prim ve diğer alacaklarıyla ilgili verileri toplama, inceleme, analiz etme ve tahsilat oranları ile tutarlarının artırılması yönünde periyodik olarak değerlendirmelerde bulunmak, Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri’nce icra takibi yoluyla haczedilen araç ve taşınmazların satışına yönelik ihale tarih, saat vb. bilgilerinin portal üzerinden yayımlanmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

İcra Daire Başkanlığına bağlı taşra icra servislerince icra satış dosyalarının oluşturulması, menkul ve gayrimenkullerin satışına yönelik ihale tarih, saat vb. bilgilerini içeren satış ilanları internet ortamında kaydedilmektedir. Personel tarafından sisteme kaydedilen menkul ve gayrimenkullerin satış ilanları internet ortamında vatandaşlarımıza sunulmaktadır. Vatandaşlar menkul ve gayrimenkullerin satış ilanlarını güncel olarak takip edilebilmektedir.

■ E-Mevzuat Uygulaması

Kurumumuz iş ve işlemlerinin yürütülmesinde kullanılan, Kurumumuz tarafından ya da diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yayımlanan mevzuatların tek bir ekranda toplanarak, anlaşılması güç ve karmaşık mevzuat yapımızın ilişkili, anlaşılabilir, hızlı ve kolay erişilebilir hale getirilmesi ile Kurum personelinin ve paydaşlarımızın en hızlı, en doğru ve en güvenli şekilde mevzuatlara erişebilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir. Uygulamanın kodlama çalışmaları devam etmektedir.

■ Kurum Taşınmazları Takip Uygulaması

Uygulama ile; Kurumumuz mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlardan tapuda kayıtlı olanların kayıt altına alınarak, miktar ve değer olarak elektronik ortamda takip edilmesi sağlanacaktır. Analiz ve tasarım çalışmaları tamamlanmış olup, kodlama çalışmaları devam etmektedir.

İstatistikler

EBYS
İSTATİSTİKLERİ
(31 Aralık 2020
tarihi itibarıyla)

EBYS Kullanan Toplam Aktif Birim Sayısı	14.882
EBYS Kullanan Toplam Aktif Kullanıcı Sayısı	38.158
SİSTEMDE KAYITLI TOPLAM EVRAK SAYISI (2010-)	97.417.543
SİSTEMDE KAYITLI TOPLAM EK SAYISI (2010-)	50.659.891
TOPLAM GİDEN EVRAK SAYISI	43.851.742
TOPLAM GELEN EVRAK SAYISI	66.409.111
KEP (Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi) VASITASIYLA GELEN EVRAK SAYISI	1.964.506
KEP (Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi) VASITASIYLA GİDEN EVRAK SAYISI	1.667.775
UETS (Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi) VASITASIYLA GELEN EVRAK SAYISI	75.043
UETS (Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi) VASITASIYLA GİDEN EVRAK SAYISI	0
BİREBİR YAZIŞMA SİSTEMİ (Adalet Bakanlığı) VASITASIYLA GİDEN EVRAK SAYISI	487.551
BİREBİR YAZIŞMA SİSTEMİ (Adalet Bakanlığı) VASITASIYLA GELEN EVRAK SAYISI	556.012
PTT BİRLEŞİK POSTA SİSTEMİ VASITASIYLA GİDEN EVRAK SAYISI	712.509

Tablo 20

HUYAP
İSTATİSTİKLERİ
(31 Aralık 2020
tarihi itibarıyla)

Günlük Kullanıcı Sayısı	6.012 Kişi
Günlük Toplam İşlem Sayısı	73.520 Adet
Dava, Mütalaa ve Takip Dosyalarının Sayısı	1.202.654 Adet
İcra Dosya Sayısı	540.455 Adet
Sisteme Yüklenen Toplam Doküman Sayısı	5.354.544 Adet
MOSİP'ten HUYAP'a aktarılan toplam miktar	14.358.316.911 TL

Tablo 21

DAHA FAZLA
İSTATİSTİK

Sosyal Güvenlik Kapsamının İllere Göre Dağılımı ve İşyeri Sayıları (2020/Aralık)

İller	Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısı	Aktif Çalışan Kişi Sayısının Sosyal Güvenlik Kapsamına Oranı (%)	Sosyal Güvenlik Kapsamında Aylık Alan Kişi Sayısı	Aylık Alan Kişi Sayısının Sosyal Güvenlik Kapsamına Oranı (%)	Sosyal Güvenlik Kapsamında Bakmakla Yükümlü Tutulanların Sayısı	Bakmakla Yükümlü Tutulanların Sosyal Güvenlik Kapsamına Oranı (%)	4/1-(a) Kapsamındaki İşyeri Sayıları
Adana	521.356	23,4	340.690	15,3	1.011.951	45,4	43.283
Adıyaman	115.334	19,3	55.318	9,3	262.061	43,9	8.191
Afyonkarahisar	181.378	25,3	123.384	17,2	352.522	49,1	13.758
Ağrı	68.428	13,7	21.734	4,3	188.707	37,7	3.012
Aksaray	98.919	24,5	55.059	13,7	196.681	48,8	7.900
Amasya	81.032	24,9	74.699	22,9	146.954	45,1	6.644
Ankara	1.991.691	35,8	1.043.915	18,7	2.208.770	39,6	148.767
Antalya	760.751	30,9	378.057	15,3	1.133.634	46,0	77.504
Ardahan	21.075	24,3	9.283	10,7	37.172	42,9	1.224
Artvin	47.325	31,1	37.414	24,6	54.782	36,0	4.108
Aydın	274.682	24,9	239.991	21,8	476.990	43,2	28.246
Balıkesir	328.812	26,7	298.852	24,2	516.579	41,9	31.275
Bartın	47.086	25,1	49.161	26,2	80.296	42,9	4.345
Batman	123.985	20,4	39.678	6,5	281.095	46,3	5.614
Bayburt	19.291	26,1	11.363	15,4	33.473	45,4	1.236
Bilecik	70.411	33,3	44.175	20,9	87.878	41,6	4.783
Bingöl	56.233	22,3	19.439	7,7	107.514	42,7	2.832
Bitlis	61.552	19,5	22.154	7,0	129.528	41,0	2.913
Bolu	96.669	31,2	60.356	19,5	140.587	45,4	7.385
Burdur	68.144	27,3	60.350	24,2	105.688	42,3	5.895
Bursa	983.510	31,9	567.757	18,4	1.339.402	43,5	82.051
Çanakkale	157.044	29,5	127.081	23,9	214.012	40,3	15.056
Çankırı	48.479	27,6	36.061	20,5	81.401	46,3	3.151
Çorum	114.215	22,6	104.659	20,7	237.432	47,0	9.209
Denizli	315.483	30,9	225.611	22,1	417.443	40,9	27.187
Diyarbakır	301.711	17,3	108.980	6,3	790.454	45,4	17.820
Düzce	112.960	29,1	68.016	17,5	180.373	46,5	8.582
Edirne	109.468	27,0	98.342	24,3	162.972	40,2	9.902
Elazığ	149.148	25,9	86.571	15,0	262.391	45,6	8.725
Erzincan	57.995	28,0	36.454	17,6	90.654	43,8	4.016
Erzurum	154.937	21,7	82.879	11,6	314.662	44,0	10.330
Eskişehir	267.051	30,4	193.440	22,0	373.201	42,5	21.592
Gaziantep	505.877	24,3	177.570	8,5	1.066.454	51,1	35.224
Giresun	103.178	23,6	99.230	22,7	189.229	43,4	9.575
Gümüşhane	28.565	21,9	20.971	16,1	64.899	49,8	2.280
Hakkari	62.611	23,1	14.249	5,3	90.601	33,5	1.496
Hatay	332.425	20,3	197.686	12,1	762.693	46,5	25.005
Iğdır	34.500	18,3	13.605	7,2	71.212	37,8	2.181

Tablo 22

Isparta	124.158	29,0	87.266	20,4	187.195	43,7	9.495
İstanbul	5.649.571	36,6	2.552.424	16,5	6.254.464	40,5	555.455
İzmir	1.368.884	31,3	988.297	22,6	1.702.520	39,0	136.238
Kahramanmaraş	256.940	23,1	113.434	10,2	572.537	51,4	16.809
Karabük	61.683	26,7	53.708	23,3	103.257	44,7	5.074
Karaman	70.144	28,4	42.624	17,2	113.565	45,9	4.833
Kars	50.557	19,0	23.863	9,0	112.111	42,1	2.934
Kastamonu	95.541	27,1	77.436	21,9	153.604	43,5	7.905
Kayseri	372.580	26,6	223.385	15,9	703.117	50,2	33.716
Kırıkkale	68.865	25,6	52.902	19,6	128.140	47,6	4.842
Kırklareli	109.761	30,8	85.245	23,9	139.939	39,2	8.656
Kırşehir	51.727	23,3	45.265	20,4	103.587	46,7	4.015
Kilis	34.968	25,7	13.537	10,0	60.261	44,3	1.730
Kocaeli	718.849	36,2	297.461	15,0	876.578	44,2	49.020
Konya	561.763	25,5	323.692	14,7	1.113.850	50,5	47.654
Kütahya	143.236	25,6	123.264	22,0	262.851	47,0	10.935
Malatya	195.761	25,4	112.870	14,6	357.955	46,4	13.293
Manisa	412.953	29,1	269.379	19,0	610.065	43,0	28.823
Mardin	161.764	19,2	44.418	5,3	379.269	44,9	7.414
Mersin	463.732	25,0	275.942	14,9	837.993	45,2	39.493
Muğla	309.780	32,1	198.650	20,6	389.393	40,3	38.483
Muş	61.005	16,0	21.112	5,5	139.233	36,5	2.471
Nevşehir	78.898	27,8	55.218	19,5	123.556	43,5	7.049
Niğde	81.622	24,2	49.689	14,7	159.566	47,3	6.521
Ordu	162.079	22,4	134.735	18,6	339.322	46,9	14.054
Osmaniye	107.941	20,0	64.873	12,0	285.246	52,9	7.263
Rize	91.236	28,0	76.547	23,5	132.691	40,7	7.828
Sakarya	291.319	28,4	177.220	17,3	475.465	46,3	24.034
Samsun	315.923	24,0	265.213	20,1	606.053	46,0	27.146
Siirt	60.903	19,5	20.459	6,6	139.415	44,7	2.485
Sinop	49.050	25,1	54.829	28,1	76.093	39,0	4.258
Sivas	142.759	23,2	112.447	18,3	298.155	48,5	10.261
Şanlıurfa	300.533	14,4	78.004	3,7	821.141	39,4	14.928
Şırnak	100.624	19,8	18.650	3,7	193.202	37,9	3.262
Tekirdağ	382.749	35,9	175.648	16,5	448.469	42,0	25.321
Tokat	123.666	21,0	106.984	18,2	292.282	49,6	9.161
Trabzon	197.323	24,8	159.259	20,0	369.712	46,5	19.548
Tunceli	26.146	32,5	11.703	14,6	31.289	38,9	1.326
Uşak	111.563	30,5	80.711	22,0	147.288	40,2	9.939
Van	180.946	16,0	56.320	5,0	524.296	46,2	9.888
Yalova	94.371	35,4	49.589	18,6	104.312	39,2	7.634
Yozgat	89.198	21,9	77.082	19,0	188.295	46,3	6.157
Zonguldak	138.165	24,2	163.023	28,5	233.105	40,8	11.263

Pandemi sebebiyle 2020 yılı 6 ay ertelenen 4/1-(b) sigortalılarına ait prim tutarları	2020 Yılı Ertelenen Aylar		Prim Ertelemesi Yapılan 4/b Sigortalı Sayısı	Ertelenen Prim Tahakkuk Tutarı (TL)
	Mart		2.508.913	2.412.042.571,30
	Nisan		2.527.877	2.443.196.458,42
	Mayıs		2.511.249	2.437.161.986,76
	TOPLAM		-	7.557.102.271,61

Tablo 23

Evlenme Yardımı Yapılan Kişi Sayısı ve Ödeme Miktarı (2020 Yılı)	4/1-(a)		4/1-(b)		4/1-(c)		Toplam	
	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)
	10.154	190.311.843	4.632	53.559.054	3.496	41.659.550	18.282	285.530.447

Tablo 24

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Cenaze Ödeneği/ Ölüm Yardımı Alan Kişi Sayısı ve Ödeme Miktarı (2020 Yılı)	4/1-(a)		4/1-(b)		4/1-(c)		Toplam	
	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)
	152.259	99.245.193	56.239	44.552.963	32.326	84.945.621	240.824	228.743.777

Tablo 25

*2020 yılı cenaze ödeneği/ölüm yardımı tutarı 4/1-(a) ve 4/1-(b) sigortalıları için 801 TL'dir.

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Yurtdışı Aylık Alan Kişi Sayıları (2020 Yılı)	Aylık Türü	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	Toplam
	Malullük	495.434	69.793	3.837	569.064
	Yaşlılık	3.532	565	572	4.669
	Ölüm	107.803	16.139	3.208	127.150
	İKMH Gelir	181	-	-	181
	İKMH Ölüm Geliri	286	2	-	288
	TOPLAM	607.236	86.499	7.617	701.352

Tablo 26

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Tablo 27

Sıra No	Gelen Bilgi	TESCİLSİZ					İşyeri	Kümülatif Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Çalışma Sonuçları (2008 EKİM- 2020 ARALIK)
		4 (A) Sigortalı	4 (B) Sigortalı	Emekli Çalışan (SGDP)	Toplam Sigortalı			
1	Kimlik Bildirme Formları	161.932	8.427	8.960	179.319	6.893		
2	Bankalar, Kamu Kurumları, Diğer Kurumlar	896.707	379.593	61.769	1.338.069	84.100		
3	Yoklama Fişleri Bilgileri	46.852	131.962	19.029	197.843	16.683		
4	Sosyal Güvenlik Denetmenleri	392.083	0	840	392.923	110.567		
	Alo 170 İhbar Hattı	189.964	0	0	189.964	36.752		
	Yazılı İhbar, Şikayet	100.360	0	420	100.780	39.906		
	Diğer Denetim Gerekçeleri	101.759	0	420	102.179	33.909		
5	Kamu İdareleri Denetim Raporları	49.457	3.049	4.546	57.052	5.963		
6	Diğer Bilgi ve Belgeler	241.672	24.121	253.732	519.525	41.050		
Toplam		1.788.703	547.152	348.876	2.684.731	265.256		

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Tablo 28

Uygulama Adı	Genel İçinde Tıklanma Oranları	2020 Yılı İçerisinde e-Devlet'te Yer Alan Uygulamaların Dağılımı
4A Hizmet Dökümü	39,69%	
SGK Tescil ve Hizmet Dökümü	17,07%	
4A/4B İş göremezlik Ödemesi Görme	9,33%	
4A Emekli Aylık Bilgisi	3,65%	
4A Emekli Ödeme Bilgileri	2,99%	
Genel Sağlık Sigortası Tescil ve Prim Borcu Sorgulama	2,39%	
4A/4B/4C İlaç Kullanım Süresi Sorgulama	2,26%	
SPAS Müstehaklık Sorgulama (Sağlık Provizyon Aktivasyon Sistemi)	2,19%	
Normal Şartlarda Ne Zaman Emekli Olabilirim?	1,86%	
Şahıs Hesabı Banka Hesabı Tanımlama	1,73%	
4B Borç Durumu	1,48%	
Şahıs Ödemeleri Sorgulama	1,47%	
4C Emekli Aylık Bilgisi	1,38%	
4A Emekli Aylığı Kesintileri	1,14%	

Kaynak: SGK Faaliyet Raporları

Herkesin hayatına dokunuyoruz.